

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
katedra geografie

DIPLOMOVÁ PRÁCE

ANALÝZA VÝVOJE KRAJINNÉHO KRYTU
A VYUŽITÍ ZEMĚ V POVODÍ MALŠE OD
SOUTOKU S TICHOU PO VODNÍ NÁDRŽ ŘÍMOV

Knihovna JU - PF

3 1 1 5 1 7 1 6 8 9

David ZEJDA

ANOTACE

<i>Název diplomové práce:</i>	Analýza vývoje krajinného krytu a využití země v povodí Malše od soutoku s Tichou po vodní nádrž Římov
<i>Pracoviště:</i>	Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích Pedagogická fakulta, katedra geografie
<i>Autor:</i>	David Zejda
<i>Studijní program:</i>	M7503 Učitelství pro základní školy
<i>Studijní obory:</i>	zeměpis, společný základ, přírodopis a pěstitelství
<i>Vedoucí diplomové práce:</i>	Mgr. Karolína Mičková

Diplomová práce se zabývá problematikou současného stavu krajinných struktur – využívání území (land use) a krajinného krytu (land cover) – a jejich vývojem mezi lety 1955 a 2004 v regionu „Novohradské hory“, resp. v katastrálních územích ležících v povodí řeky Malše od jejího soutoku s Tichou po vodní nádrž Římov. Na základě statistických dat z katastru nemovitostí (roky 1955, 1989 a 2003), mapových podkladů a terénního mapování (roky 1959 a 2004) byly provedeny analýzy vývoje druhů pozemků a rozmístění prvků krajinného krytu v jednotlivých katastrálních územích. Výsledky jsou obsaženy v přílohách práce – v tabulkách, grafech, obrázcích – a slovně komentovány v textové části diplomové práce.

REMARK

<i>Name of diploma thesis:</i>	Analysis of land cover and land use development in the water catchments area of the Malše river from its confluence with the Tichá river till the Římov water reservoir
<i>Department:</i>	University of South Bohemia in České Budějovice Pedagogical faculty, department of geography
<i>Author:</i>	David Zejda
<i>Study program:</i>	M7503 Teacher in elementary schools
<i>Study course:</i>	geography, common disciplines, natural history
<i>Tutor of diploma thesis:</i>	Mgr. Karolína Mičková

Diploma thesis deals with problems of actual landscape structure conditions – land(scape) use and land(scape) cover – and with development of these structures between 1955 and 2004 in „the Novohradské Mountains region“, in Cadastral Units situated in the water catchment area of the Malše river from its confluence with the Tichá river till the Římov water reservoir. Based on statistical data from the land register (data to the years 1955, 1989 and 2003), maps and field mapping (data to the years 1959 and 2004) analyses of development of plot types proportion and of allocation of land cover elements were made. Results are included in supplements of the thesis – in tables, diagrams, pictures – and commented in the text part of the diploma thesis.

Poděkování

Rád bych zde poděkoval nejen katedře geografie Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích za poskytnutí statistických materiálů a publikací, ale především vedoucí diplomové práce Mgr. Karolíně Mičkové za odborné vedení, poskytování cenných rad a informací, které přispěly ke zpracování mé práce.

Dále bych rád poděkoval pracovníkům Českého úřadu zeměměřického a katastrálního za vyhledání a poskytnutí archivovaných mapových podkladů a statistických soupisů a paní RNDr. Janě Winklerové z katedry sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze za poskytnutí dat z jejich databáze land use.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně s použitím všech citovaných zdrojů. Souhlasím s dalším využitím výsledků této práce v rámci vědecké činnosti pracovníků katedry geografie PF JCU.

V Blížkovicích dne 25. listopadu 2005

..... David Zejda

David Zejda

OBSAH

	str.
1. Úvod	7
2. Rozbor literatury	10
3. Geografická charakteristika řešeného území	17
3.1. Vymezení a geografická poloha	17
3.2. Fyzicko-geografická charakteristika	18
3.3. Sociálně-geografická charakteristika	24
4. Metodika práce	33
4.1. Získání a zpracování dat o struktuře druhů pozemků (land use) v řešeném území	33
4.2. Získání a zpracování dat o krajinném krytu (land cover) v řešeném území	37
5. Výsledky	41
5.1. Vývoj a současné zastoupení druhů pozemků (land use) v řešeném území	41
5.2. Vývoj, současné zastoupení a rozmístění prvků krajinného krytu (land cover) a jejich srovnání se strukturou land use v řešeném území	45
6. Závěr	47
7. Seznam literatury a použitých zdrojů	49
8. Seznam příloh	59
9. Přílohy	62

1. ÚVOD

Koncem roku 2003 jsem si z nabídky katedry geografie vybral téma diplomové práce, které bylo zaměřené na problematiku vývoje krajiny (land use/land cover) v oblasti Novohradských hor a jejich podhůří, resp. v povodí toku řeky Malše po vodní nádrž Římov.

Dlouhodobý vývoj krajiny odráží vztah mezi společností a územím. Jedním ze způsobů, jímž lze vývoj krajiny kvantifikovat, je studium krajinného pokryvu (land cover) či využití ploch (land use). Cílem studia land cover, který vychází z dat získaných rozbořem leteckých nebo družicových snímků a map zobrazujících plošky různé vegetace a dalších typů land cover, je konkrétní, reálný porost či pokryv v daném místě. Studium land use pak metodicky vychází ze statistik o rozlohách a zastoupení jednotlivých druhů pozemků v územní jednotce. Základní data použitelná pro výzkumy u nás jsou součástí Katastru nemovitostí České republiky.

Pojem „využití ploch“ začal užívat L. D. Stamp ve 30. letech 20. století při mapování půdního fondu ve Velké Británii (v podstatě se jednalo o sledování land cover). Ve 40. letech 20. století přispěl k založení mezinárodní komise pro tvorbu map využití půdy na celém světě při „International Geographical Union“ (Mezinárodní geografická unie). Roku 1996 na činnost této komise navázal interdisciplinární „Program LUCC“ (Land Use/Cover Change).

Při sledování změn v krajině řešeného území se snažím o komplexní přístup k hodnocení proběhlých změn, o spojení přístupů (a i zdrojů dat) typických pro analýzy land use i land cover. Toto je žádoucí zejména z důvodu nutnosti osvětlení změn v prostorovém rozmístění typů ploch, když přístupy land use pouze kvantifikují změny v zastoupení druhů pozemků uvnitř územní jednotky, ale v podstatě nevypovídají nic o kvalitativních změnách (jaký druh pozemku se změnil na který a hlavně kde). Taktéž se snažím o vysvětlení a hledání příčin zjištěných změn (proč se druhy pozemků změnily), a to jak z hlediska fyzickogeografického (determinace změn land use/cover fyzickogeografickými podmínkami v území), tak i z hlediska sociogeografického (změny ve společnosti vedou ke změnám land use/cover).

Během roku 2004 probíhal sběr a rozbor publikované literatury s tematikou blízkou řešené diplomové práci, studium a zpracovávání dat pro kapitoly vztahující se k charakteristice řešeného území, sbírání dat pro analýzy land use a land cover (terénní

mapování, získávání statistických dat o druzích pozemků, získávání archivních mapových podkladů a současných map). V roce 2005 jsem upravoval a analyzoval data o land use a land cover a zpracovával je do tabulek, grafů a kartografických výstupů. Zároveň vznikaly i textové části diplomové práce, která byla do konečné podoby sestavena na konci listopadu 2005.

Hlavním cílem diplomové práce bylo zjistit, analyzovat a odůvodnit současný stav a vývoj využití země (land use) a krajinného krytu (land cover) v katastrálních územích v řešeném území v povodí řeky Malše v úseku mezi soutokem s Tichou a vodní nádrží Římov mezi lety 1955 a 2003. Dílčími cíli práce pak bylo, vzhledem k land use, získat a zpracovat současná a historická data o využití země v jednotlivých katastrálních územích v řešeném území (1a); analyzovat získaná data a odůvodnit zjištěné změny ve vývoji zastoupení druhů pozemků v jednotlivých katastrálních územích v řešeném území (1b); vzhledem k land cover získat a zpracovat současná a historická data o krajinném krytu v jednotlivých katastrálních územích v řešeném území (2a); analyzovat získaná data a odůvodnit změny v zastoupení a uspořádání ploch krajinného krytu v jednotlivých katastrálních územích v řešeném území (2b); a dále vzájemně porovnat výsledky analýz land use a land cover a vysvětlit případné odlišnosti (3).

Podle cílů práce definovaných shora a na základě předchozích výzkumů land use a land cover v České republice, v pohraničních oblastech i v regionu „Novohradské hory“ předpokládám snížení podílu orné půdy a i zemědělské půdy celkem na úkor nárůstu pozemků lesa. Tyto změny budou intenzivnější v území blíže státní hranici, tam, kde došlo k zániku sídel, kde jsou sídla více populačně destabilizovaná, kde jsou náročnější fyzickogeografické podmínky pro zemědělskou výrobu. Taktéž předpokládám nárůst ostatních, zastavěných ploch. Předpokládám, že výstavba probíhala hlavně v zázemí větších center řešeného území a blízko důležitých komunikací. Proto v katastrálních územích velkých sídel (Kaplice) by zastavěné plochy mohly vykazovat nárůst na úkor ploch zemědělských. Vývoj v případě luk a pastvin není možné předem odhadnout, protože závisí na vývoji zastoupení orné půdy a lesa (rychlost změny po linii orná půda – travnatý pozemek – les).

Zastoupení a rozmístění plošek land cover se pravděpodobně bude nejvíce měnit v souvislosti se změnou ve způsobech zemědělského obhospodařování krajiny. V některých studiích bylo zjištěno, že během posledních asi 50 až 70 let došlo v české horské a podhorské krajině mj. ke „zhrubnutí“ krajinné mozaiky, místy ke zvýšení

enkláv rozptýlené dřevinné vegetace (výběžky lesa šířící se sukcesně na travní porosty), snížení propustnosti krajiny (zánik cestní sítě). Předpokládám, že se tyto trendy projeví i v řešeném území.

Domnívám se, že data za land cover se budou mírně odlišovat od dat za land use, což je způsobeno různými datovými zdroji a metodickými přístupy. Data za land use jsou „opozděná“ a vyjadřují pouze deklarovaný stav pozemku, data za land cover jsou aktuální k datu terénního mapování a vyjadřují reálný stav využívání pozemku v dané době.

2. ROZBOR LITERATURY

Jedním z českých průkopníků problematiky land use je Ivan Bičík, který působí na katedře sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze a který již v 70. letech 20. století začal se systematickým studiem katastrální statistiky. Kolem něj vznikl tým výzkumníků, kteří řeší *vývoj využití ploch v České republice*. Na základě vytvořené databáze (dále v textu pracovní označení „*databáze LUCC PřF UK*“) vycházející ze sumárních katastrálních dat pro roky 1845 (stabilní katastr), 1948, 1990 a 2000 bylo publikováno mnoho článků a studií a napsáno množství diplomových prací. V databázi jsou kromě základních dat zaneseny i podíly osmi základních kategorií využití pozemků pro tzv. „základní územní jednotky“ (katastrální území či sloučená katastrální území), které pokrývají celé území České republiky.

V článku **Bičík (1991)** se tvrdí, že údaje o využití ploch charakterizují způsob hospodářského využití území a do jisté míry jsou obrazem interakce společnosti a přírody v konkrétním čase a území. Autor se zabývá vývojem ploch v okresech Liberec a Jablonec nad Nisou. Data jsou zpracována pro osm základních ploch: orná půda, trvalé kultury, louky, pastviny, lesní plochy, vodní plochy, zastavěné plochy a ostatní plochy. Přiznává, že nedostatkem těchto dat je skutečnost, že poskytují informace pouze souhrnného charakteru za katastrální území celkem a neumožňují pohled na skutečný stav ploch uvnitř katastrálních území. Data jsou aktualizována podle tzv. indexu změny, který představuje podíl ploch, na nichž mezi dvěma okrajovými časovými horizonty došlo ke změně způsobu využití plochy. Autor dochází k závěru, že úbytek zemědělské půdy je patrný ve všech katastrálních územích, stejně jako nárůst lesních ploch. Domnívá se, že v podhorských oblastech sledovaných okresů, se bude uplatňovat tendence směřující k opouštění neefektivně využívané orné půdy a že ve využití zemědělského půdního fondu ve svažitých a zalesněných oblastech vyšších poloh bude hrát roli i přesun těžiště obživy části obyvatel venkova na rekreačně obslužné funkce s pomocnou zemědělskou funkcí.

Historicko-geografický přístup k problematice land use zastupuje L. Jeleček v článku **Jeleček (1995)**, který je podle slov autora pokusem o stručný historicko-geografický úvod do problematiky dlouhodobých změn vývoje a perspektiv využití ploch v České republice. Autor tvrdí, že změny ve struktuře půdního fondu odrážejí

jednotlivé fáze hospodářsko-sociálního a politického vývoje společnosti v jeho širších mezinárodních souvislostech. Zdůrazňuje, že odsun Němců způsobil přes následné dosidlování velké úbytky orné půdy a zastavěných ploch, zalesňování a častý zánik mnohých sídel v pohraničí.

Článek kolektivu autorů **Bičík, Götz, Jančák, Jeleček, Mejsnarová, Štěpánek (1996)** komplexně prezentuje základní poznatky a výstupy z grantového projektu „Dlouhodobé změny využití ploch v ČR“. Výsledky jsou prezentovány na celorepublikové úrovni a na úrovni vybraného okresu Semily a vychází z dat za roky 1845, 1948, 1990 a 1995. Autoři dochází k závěru, že k nejméně intenzivním změnám ve struktuře využití půdy dochází v oblastech, kde je hospodářská aktivita dlouhodobě významně ovlivňována zemědělstvím. Naopak nejvyšších hodnot dosahuje „index změny“ ve vysoce urbanizovaných oblastech. Poměrně velké změny lze nalézt i v příhraničních okresech na západě a jihozápadě České republiky.

V dalším článku (**Bičík, 1998**) autor nejprve rozebírá historii výzkumu land use a poté analyzuje a odůvodňuje změny ve struktuře land use třech regionů – jižní Moravy (vyjma okresu Břeclav), východních Čech a středních Čech v období 1845 až 1990. Snažil se prokázat skutečnost, že rozdíly ve struktuře land use jsou položeny na ose ukazující rostoucí plochu lesních pozemků v jednom směru a rostoucí plochu zemědělské půdy ve směru opačném (resp. záporném). Ostatní kategorie pak hrají jen doplňkovou roli. Na druhé straně autor připomíná možnost různých interpretací výsledků dle použitých metod a dat.

Článek **Bičík, Kupková (2001)** představuje snahu autorů najít vztah mezi oficiální cenou zemědělské půdy a změnami zastoupení jednotlivých kategorií zemědělské půdy a dále vyhledat závislost změn celkové struktury ploch a intenzitu změn na kvalitě zemědělské půdy (oficiální ceně). Vycházeli z dat o oficiálních cenách zemědělské půdy a z „databáze LUCC PřF UK“. Výsledky ukázaly, že v období 1948-1991 Česko ztratilo více než 20 % zemědělské půdy. Úbytek byl spojen převážně s kopcovitými a horskými regiony hlavně v příhraničních oblastech s méně úrodnými půdami. Úbytek nejlepších zemědělských půd byl v období 1948 až 1990 nepatrný, což je překvapující, protože Česko mělo v té době netržní ekonomiku se silnou podporou zemědělství v méně příznivých oblastech.

V článku **Winklerová (2003)** se autorka snaží analyzovat dlouhodobé změny využívání krajiny ve čtyřech modelových územích a porovnat vývoj se situací ve vyšších administrativních celcích (okres, kraj, republika). Zde se potvrdila hypotéza

o nemožnosti schématicky přijímat obecné trendy ve vývoji využití ploch v posledních 150 letech na území České republiky i pro oblasti nižších velikostních řádů.

V článku **Štych (2003)** se autor snaží odůvodnit změny využití půdy charakterem reliéfu (fyzickogeografický přístup). Na základě digitálního modelu terénu České republiky, hodnot středních nadmořských výšek pro všechny zkoumané územní jednotky a indexů změn využití půdy v období mezi roky 1845, 1948, 1990 a 2000 v územních jednotkách autor dokumentuje významnou koncentraci nově zalesněných ploch v polohách s vyšší nadmořskou výškou. Naopak růst rozlohy zastavěných ploch byl dynamičtější v nížinných oblastech.

Sociogeografický přístup k hodnocení změn využití ploch je prezentován v článku **Marada (2003)**. Různé druhy dopravních sítí vyvolávají v různém čase různé typy změn, které také závisí na exponovanosti či perifernosti území. Autor se snaží hodnotit změny využití ploch v modelových regionech s různou dopravně geografickou polohou, resp. s různou časovou dostupností do jádrových oblastí. Zmiňuje, že důležitým nositelem změn v krajině je doprava silniční, zvláště pak dálniční infrastruktura přitahující zejména terciární aktivity a podporující suburbanizační procesy. Dálnice zvyšují nejen dostupnost centra ze zázemí, ale zároveň také dostupnost z centra do okolí, což posiluje konkurenci na místním trhu. Výstavba dálnice tak může v určitých regionech způsobit stagnaci nebo i pokles hospodářského rozvoje.

Diplomová práce **Kabrda (2003)** je pak snahou o spojení fyzickogeografického a sociálněgeografického přístupu k odůvodnění změn land use v kraji Vysočina. Autor hledá závislost vývoje regionálního „vzorce“ ve využití ploch na faktorech kvantitativních, které člení na přírodní a společenské. Získané závislosti se snaží vysvětlit „základními“ faktory, neboli „hybateli“ změn. Ty dosahují úrovně celé České republiky, nebo se pohybují na nižší úrovni (např. kraj). Přírodní podmínky nejsou samy o sobě příčinou změn krajiny, hlavním hybatelem změn je společnost.

Príspevek **Brzóska (2004)** se zaměřuje na analýzu vývoje a příčin změn funkčního využití periferní oblasti, obce Tisá v okrese Ústí nad Labem. Sledovány jsou zde zejména dlouhodobé změny ploch funkčně exponovaných (plochy charakteristické silnou intenzitou využití k přímé produkci, např. orná půda, i k mimoprodukčním funkcím, např. zastavěné plochy, komunikace, rekreační plochy) a pasivně využívaných ploch (např. plochy ležící ladem). Vedle kvantitativní stránky je zmíněna rovněž stránka kvalitativní změny. Tedy přesun mezi jednotlivými kategoriemi ploch z hlediska změn jejich funkcí ve sledovaném území v časových horizontech 1845 – 1948 a 1948 – 2003.

Vývojem land use v jižních Čechách se zabývají diplomové práce vzniklé na katedře geografie PF JCU. V práci **Pupík (1999)** je předmětem zájmu okres Tábor. Autor primárně vycházel z dat katastrálních úřadů a analyzoval změny v krajině, resp. v katastrálních územích, za posledních padesát let (v časových horizontech 1948, 1960, 1989 a 1997). Zároveň sledoval vliv zjištěných změn na ekologickou stabilitu krajiny pomocí koeficientu ekologické stability, který vychází z poměru ploch relativně stabilních a ploch nestabilních. Došel k závěrům, stejně jako práce **Grauer (1999)** zabývající se stejnou problematikou v okrese Písek, že nejdynamičtější sledovaným obdobím bylo období 1960 až 1989, a to díky intenzifikaci zemědělské výroby v 70. letech 20. století. Za celé sledované období došlo v řešených územích k nárůstu podílu lesa, vodních ploch, zahrad, luk a zastavěných ploch především na úkor orné půdy. Koeficient ekologické stability naznačuje, že do počátku 60. let 20. století rostla ekologická stabilita území, především v důsledku opouštění pozemků nevhodných pro velkoplošné socialistické hospodaření. Následná kolektivizace v zemědělství byla důvodem poklesu ekologické stability sledovaných území, která se projevila snížením diverzity krajinné struktury i druhové skladby flóry a fauny. V posledním sledovaném období došlo k nárůstu trvalých travních porostů, vodních ploch a i lesních porostů především na úkor orné půdy.

Problematikou vývoje krajiny v oblasti Novohradských hor a Novohradského podhůří se již delší dobu zabývají výzkumy a práce pracovníků a studentů katedry geografie PF JCU. Mezi prvními se objevují diplomové práce **Princová (2000)**, **Mičková (2001)**, **Houdková (2002)**. Právě K. Mičková se tématem land use a land cover věnuje i nadále, je autorkou či spoluautorkou (s J. Kubešem) nejrozličnějších již publikovaných či dosud nepublikovaných článků (např. **Kubeš, Mičková, 2002a; Kubeš, Mičková, 2002b; Kubeš, Mičková, 2002c; Kubeš, Mičková, 2003; Mičková, 2003; Mičková, 2004a; Mičková, 2004b; Mičková, 2005a; Mičková, 2005b**) nebo kapitol v monografiích (**Mičková, 2004c**; kapitoly v knize o Novohradských horách připravované nakladatelstvím Baset). Též vede stejně tematicky zaměřené diplomové práce (tato práce, práce H. Krumlové a práce P. Jirásky). Společně s J. Kubešem se pak soustředí na výzkum souvislostí vývoje krajiny, osídlení a obyvatelstva v modelovém přeshraničním česko-rakouském regionu „Novohradské hory“. K této problematice napsali několik článků (referátů přednesených na konferencích), které by měly být v nejbližší době publikovány. V rámci tohoto výzkumu na katedře geografie PF JCU

také vznikly (**Broukal, 2005; Šulová, 2005**) a vznikají (A. Holubová, Z. Binková, Z. Vávrová, J. Lidmilová, L. Srpková) diplomové práce.

Vývoj krajinných struktur je možné sledovat na základě dvou hlavních metodických přístupů. Shora zmiňované články a publikace vycházejí převážně ze statistických dat a sledují tak hlavně vývoj land use. Následující práce se zabývají *problematikou land cover*, datově vycházejí z historických či současných map, leteckých snímků, satelitních snímků, databází land cover vlastního účelového terénního mapování krajinného krytu. Některé práce, resp. její autoři, se snaží o *vzájemné propojení* obou zmiňovaných *přístupů (datových zdrojů)* a lepší vysvětlení změn v horizontální struktuře krajiny.

Již v roce 1987 byl uveřejněn článek **Kolejka (1987)**, v němž se autor na příkladu zpracování digitálních dat o jednotlivých složkách krajiny a využití země modelového území jižně od Brna ve třech obdobích (1836 – 1940, 1956 – 1960 a 1981 – 1982) snaží demonstrovat proces statistického modelování struktury krajiny, kterou rozdělil do dvanácti geokomplexů. Počítačové zpracování dat ukázalo, že nejvíce labilní jsou geokomplexy říčních niv, neboť nejvíce opakované změny ve využití krajiny se soustřeďují právě do těchto geokomplexů.

Vývojem krajiny v modelových územích Dubné (jižní Čechy) a Havraň (severní Čechy) se zabývá **Kubeš (1994)**. Ve výše zmiňovaných oblastech provedl výzkum vývoje struktury land use a land cover. Vycházel přitom z leteckých snímků (z roku 1950 a 1990), terénního průzkumu a statistických materiálů. Jedním z výsledků je, že se za sledované období zvýšila plocha orné půdy, což autor zdůvodňuje scelováním zemědělských parcel do velkých lánů, rušením mezí a polních cest. Dále zaznamenal zvýšení rozlohy plošek rozptýlené dřevinné a křovinné vegetace především na drobných, pro zemědělské stroje těžko přístupných, plochách. Mimo jiné si všímá negativního vlivu na estetickou, kulturní a historickou hodnotu krajiny způsobenou změnou vlastnických vztahů k půdě.

O tom, že vývoj krajiny je aktuálním tématem i v oborech ekologických, svědčí články Z. Lipského (**Lipský, 1994; Lipský, 1996**). Autor tvrdí, že znalost historického vývoje krajiny a jejích jednotlivých segmentů je nezbytná pro její současnou a budoucí ekologickou stabilitu a dovoluje rozlišit lokality, plochy a stanoviště s různou intenzitou zemědělského nebo lesnického využívání. Autor též zmiňuje, že během socialistické kolektivizace se krajina výrazně zjednodušila, protože docházelo ke slučování pozemků,

rozorávání mezí, rušení rybníků a koncentraci zemědělské velkovýroby. Následkem bylo zvýšení půdní eroze a mizení stabilizačních prvků v krajině.

Autoři článku **Lipský, Kopecký, Kvapil (1999)** se snaží na šesti vybraných katastrálních územích, reprezentujících různé typy kulturní krajiny České republiky, popsat změny v krajině a závěry zevšeobecnit na celou republiku. Výsledky ukazují zrychlený úbytek orné půdy v 90. letech 20. století, kdy se poprvé za 200 let začíná zvyšovat výměra trvalých travních porostů. Rozdílnost zjištěných změn je podmíněna jak fyzicko-geografickou tak i ekonomicko-sociálně-geografickou rozdílností katastrálních území. Práce si všímá faktu, že velké změny ve využívání krajiny ve směru zatravňování a zalesňování nastávají především v horských a podhorských oblastech.

Zemek, Heřman, Bufková (2001) se zabývají hodnocením vývoje území, ve kterém byl na základě několikerych politických rozhodnutí ve 20. století narušen dlouhodobě vznikající dynamický vztah mezi sociálně-kulturní a přírodní složkou krajiny. Modelovým územím je vojenský výcvikový prostor Dobrá Voda na Šumavě. Autoři došli k závěru, že po „odeznění narušení“ přejde přírodní složka (vegetační pokryv) k samovolnému vývoji charakterizovanému jednotlivými sukcesními stádii. Naopak u kulturně-sociální složky (demografické a ekonomické ukazatele), může nastat dlouhodobé zablokování vývoje.

V článku **Kupková (2003)** se autorka snaží o analýzu urbánního a suburbánního využívání krajiny (území) Prahy a nejbližšího okolí v období let 1953 – 1998, a to na základě aplikace koncentrických zonálních modelů dat z leteckých a družicových snímků. Výsledky ukazují na velké rozdíly v zastoupení typů prvků land cover v jednotlivých zónách, ovšem ani jeden z popsaných teoretických modelů nemůže uspokojivě charakterizovat realitu, přestože mohou ve vývoji území měst nastat alespoň dílčí předpoklady pro vývoj dle zmiňovaných teorií.

Stejně jako se řeší problematika land use na různých pracovištích ve světě a na mezinárodní úrovni, existují i různé projekty zabývající se mapováním krajinného pokryvu v různých částech světa (oba přístupy jsou zaštiťovány studijní skupinou IGU LUCC). Projekt LACOAST (Land Cover Changes in Coastal Zones) se snaží identifikovat změny krajinného krytu v 10 km široké pobřežní zóně Evropy za období 1975 – 1990 s využitím mimo jiné databáze CORINE land cover (viz dále). Cílem dalšího projektu Phare Topic Link on Land Cover je identifikace krajinného krytu v Česku, Maďarsku, Rumunsku a Slovensku za období 1970 – 1990. Data jsou

shromažďována na Slovenské akademii věd v Bratislavě. Roku 2003 odstartoval evropský projekt Biopress, jehož cílem je analyzovat vliv změn krajinné pokrývky na biodiverzitu na téměř 100 vybraných plochách v různých částech Evropy. V rámci zemí Evropské unie se řeší projekt BioScene, ve kterém výzkumné týmy zkoumají důsledky změn a útlumu zemědělské činnosti pro ochranu biodiverzity v horských oblastech Evropy.

Sjednocení dat o land cover na úrovni celého světa (nebo alespoň regionů) je mnohem jednodušší než shromáždit data o land use. Proto již v 80. letech 20. století vznikla myšlenka vytvořit jednotnou databázi. Ta je nazvaná CORINE land cover (CORINE = Coordination of Information on the Environment) a se začala vznikat realizovat od roku 1985, kdy byly do projektu zapojeny všechny tehdejší členské státy dnešní Evropské Unie. V roce 1991 došlo při zasedání ministerstev životního prostředí v Dobříši k rozšíření monitorování stavu krajiny i na střední a východní Evropu. Hlavním cílem je vytvořit databázi údajů o krajinné pokrývce Evropy v měřítku 1 : 100 000, založené na použití satelitních snímků. Jde tedy o jakousi unifikaci informací o krajinném krytu, které jsou důležité pro řešení výzkumných i aplikačních problémů v environmentální sféře.

3. GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

3.1. Vymezení a geografická poloha

Řešené území (Mapa 1.) se nachází v jižní části Jihočeského kraje, v příhraniční oblasti, jejíž krajina má ráz pahorkatiny až vrchoviny. Administrativně spadá od roku 1998 do statistické územní jednotky Evropské unie NUTS2 – Jihozápad. Při podrobnějším územním členění zasahuje do okresů Český Krumlov a České Budějovice, do obvodu obcí s rozšířenou působností Kaplice a Trhové Sviny. Řešené území vymezené pro potřebu této diplomové práce je tvořeno celkem 27 katastrálními územími (dále jen k.ú) – Bělá u Malont, Blansko u Kaplice, Bukovsko, Děkanské Skaliny, Dlouhá, Dluhoště, Hodonice u Malont, Hradiště u Kaplice, Chlum nad Malší, Jaroměř u Malont, Kaplice, Malče, Malonty, Mladoňov, Mostky, Netřebice, Omlenice, Pořešín, Rychnov nad Malší, Soběnov, Stradov u Kaplice, Střítež u Kaplice, Suchdol u Bujanova, Štědrkov, Všeměřice, Zdíky, Žďár u Kaplice – která leží uvnitř modelového česko-rakouského přeshraničního regionu, v němž provádí pracovníci katedry geografie PF JCU výzkum souvislostí vývoje osídlení a krajiny. Katastrální území v řešeném území spadají většinou své výměry do povodí řeky Malše v jejím úseku toku mezi soutokem s říčkou Tichou a vodní nádrží Římov.

Rozloha řešeného území činí 183,25 km² (dle Kolektiv, 1955-2003), nejsevernější místo řešeného území je v k.ú. Dlouhá (14°28'v.d., 48°49's.š.), nejjižněji se nachází místo v k.ú. Bělá u Malont (14°36'v.d., 48°38's.š.), nejzápadnější bod je v k.ú. Suchdol u Bujanova (14°25'v.d., 48°42's.š) a nejvýchodněji leží bod v k.ú. Bělá u Malont (14°38'v.d., 48°39's.š).

V řešeném území bylo v rámci předchozích výzkumů (Kubeš, Šulová, 2004) vymezeno celkem 61 „geografických“ sídel (Mapa 2.), ve kterých v roce 2001 žilo 10 512 obyvatel. Vývoj počtu obyvatel podle jednotlivých sčítání v těchto „geografických“ sídlech a v „katastrálních“ sídlech (jediné „sídlo“ v k.ú., resp. počet obyvatel celkem v k.ú.) řešeného území mezi lety 1869 až 2001 zachycuje Tabulka 1. vytvořená z databáze Kubeš, Šulová (2004), která byla opravena a zpřesněna v rámci vznikajících diplomových prací A. Holubové a Z. Binkové.

3.2. Fyzicko-geografická charakteristika

Geologie a geomorfologie

S použitím několika publikací (Demek, 1987; Chábera, 1998; Pavlíček, 2004), bylo při sestavování následující geologické a geomorfologické charakteristiky řešeného území využito kompilační metody. Geologicko-tektonická charakteristika území je znázorněna v Mapě 3. a jeho geomorfologické členění zachycuje Mapa 4.

Z hlediska regionálního členění reliéfu Česka není řešené území jednotným celkem. Podle geomorfologického členění (dle Balatka, 1995) náleží řešené území do provincie Česká vysočina, konkrétně do Šumavské subprovincie a oblasti Šumavská hornatina, která se dále člení na čtyři celky (Šumava, Šumavské podhůří, Novohradské hory, Novohradské podhůří), z nichž pouze tři (Šumavské podhůří, Novohradské hory, Novohradské podhůří) zasahují do řešeného území.

Prvním celkem zasahujícím do nejzápadnější části řešeného území je Šumavské podhůří, konkrétně podcelek Českokrumlovská vrchovina. Tato je tvořena ze 6 okrsků, z nichž ovšem pouze Rožmberská vrchovina, vyznačující se erozně-denudačním reliéfem, zasahuje do řešené oblasti. Nejvyšších výšek dosahuje v tzv. Rájovském hřbetu vrcholy Chuchelecká hora (866 m n. m.) či Poluška (919 m.n.m.), které však do řešeného území těsně nezasahují. Dalším významným vrcholem je Omlenický vrch (759 m n.m.) tvořený dvojslídny a svorovými rulami.

Součástí celku Novohradské hory je podcelek Pohořská hornatina, která do řešeného území zasahuje Leopoldovskou vrchovinou (okrsek) ležící v jihovýchodní části řešeného území. Skládá se z cordieritických rul, migmatitů a granodioritu centrálního moldanubického plutonu a je zčásti omezená zlomovými svahy. Nalezneme zde řadu plochých hřbetů, z nichž nejvyšší je Jelení vrch (956 m n. m.) – nejvyšší vrchol řešeného území.

Největší rozlohu řešeného území zabírá geomorfologický celek Novohradské podhůří, který je tvořen především krystalickými horninami. Dále se dělí na tři podcelky, Kaplickou brázdu táhnoucí se severojižním směrem přes řešené území, Soběnovskou vrchovinu a Stropnickou pahorkatinu, která leží již mimo řešené území.

Z okrsků Kaplické brázdy zasahuje do severní části řešeného území Velešínská pahorkatina, která má plochý povrch skloněný od jihu k severu a je složena ze svorových rul, svorů a z ostrůvků dioritu. Dále je to více jak 500 metrů vysoký Netřebický práh protažený směrem severozápad-jihovýchod a složený ze svorů

a svorových rul s ostrůvky neogenních sedimentů. Následuje *Stradovská kotlina*, která je v severní části vyplněna neogenními sedimenty, zbývající část tvoří především svory a svorové ruly. Plocha kotliny je 259 km², její střední nadmořská výška činí 568,5 m. Nejvyššího místa dosahuje Pavlův kopec (630 m n. m.), druhým nejvyšším místem je Milíkovský vrch (590 m n. m.) a západně od Pořešína jsou patrné skalní srázy a balvanové haldy vzniklé mrazovou modelací. *Dolnodvořištská sníženina* představuje 4 až 6 km široký okrasek s plochým dnem. Jeho nejvyšším místem v řešené oblasti je vrch Nad Suchdolem (731 m n. m.). Západní část sníženiny tvoří svorové ruly a svory, východní část je tvořena biotitickými granodiority. Součástí *Kaplické brázdy* je také *Cetvinská kotlina* tvořená granodioritem a dioritem centrálního moldabubického plutonu, jež nepatrně zasahuje do řešeného území při jeho jižní hranici v k.ú. Rychnov nad Malší.

V případě geomorfologického celku *Soběnovská vrchovina* jde o kernou členitou vrchovinu tvořenou hráštěmi a prolomy, kterou tvoří 6 následujících okrsků. *Pořešínská pahorkatina*, 500-600 metrů vysoká zarovnaná oblast, která díky řece Malši vytváří ve své severní části skalnaté kaňonovité údolí se zakleslými meandry. Nad jedním z nich se nachází nejvyšší místo této pahorkatiny, Chlumská hora (656 m n. m.), ležící již mimo řešené území. Téměř poledníkovým směrem protažený a zlomovými svahy omezený žulový hřbet *Slepičích hor* dosahuje nejvyšší výšky v k.ú. Soběnov (Kohout, 855 m n.m.), což je nejvyšší místo celého Novohradského podhůří. Protáhlá *Ličovská kotlina*, kterou protéká v hluboko zaklesnutém údolí řeka Černá, je tvořena granodiority a rulami a zasahuje do řešeného území jen svou západní částí. *Hodonický hřbet* je tvořen z hrástí, jejichž dva nejvyšší vrcholy jsou Hradišťský vrch (780 m n. m.) a Hodonický vrch (726 m n. m.), součástí okrsku je i jižněji situovaný Žižkův vrch (714 m n. m.). Na severním a západním svahu Hradišťského vrchu jsou lokalizovány mrazové sruby a na jihozápadním úpatí Hodonického vrchu se vyskytují exfoliační tvary a izolované skály. *Malontská sníženina*, protáhlá směrem severozápad-jihovýchod, je složena z biotitického granodioritu, křemenného dioritu a rul. Nejvyšším místem sníženiny je Suchý vrch (591 m n. m.). Podél řeky Kamenice se nachází protáhlá a zlomovými svahy omezená hrást' *Bukovského hřbetu*. Je složena z biotitického granodioritu a křemenného dioritu a nejvyšším bodem je Mikolský vrch (765 m n. m.).

Vodstvo

Následující text je zpracován podle Chábera (1998); Kolektiv (2003); Štěpán, Zíma (2003); Vlček (ed.) (1984); vodohospodářských map. Významné vodní toky a vodní plochy řešeného území jsou znázorněny v Mapě 5.

Povodí Malše je součástí povodí Vltavy, které hydrogeologicky náleží k hlavnímu povodí Labe odvodňovaného do Severního moře. Řadí se mezi středoevropské vodní toky dešťovo-sněhového typu. Řeka Malše pramení na severním svahu hory Viehberg, (1111 m.n.m.) v nadmořské výšce 900 metrů v Rakousku. Do řešeného území vtéká 1 km jihozápadně od sídla Rychnov nad Malší, až po Kaplici protéká převážně úzkým a sevřeným údolím se zalesněnými svahy. U města Kaplice protéká nevelkou kotlinou, pokračuje úzkým poměrně hlubokým údolím až k nádrži Římov a vytváří velké zákruty. Řešené území řeka opouští na severu, v k.ú. Dlouhá. Hydrografická síť řeky Malše je výrazně asymetrická, protože převažují pravostranné přítoky. Mezi nejvýznamnější patří Černá (27,3 km), Dobechovský potok (5,2 km), Kamenice (11,7 km), Mladoňovský potok (5,7 km). Z levostranných přítoků je v řešeném území nejdelší Zdíkovský potok (8,2 km).

Řešené území patří mezi poměrně významné zdrojové oblasti povrchových vod České republiky, ovšem výrazný zásah do odtokových poměrů způsobila výstavba vodního díla Římov v letech 1971 až 1978. Její hlavní funkcí je sloužit především jako zásobárna pitné vody pro vodárenskou soustavu jižních Čech. Problém stavby je teoretická možnost porušení hráze, mírné zvýšení vlhkosti krajiny v okolí Říмова a zanášení dna nádrže sedimenty. V minulosti se uvažovalo o výstavbě vodní nádrže Chlum, která by dočasně vyřešila zanášení dna Říмова. Byly ale zbudovány pouze tzv. dočišťovací předzdrže, rybníky Besednice, Květoňov, Dobechov a Mladoňovský. Z dalších vodních ploch jsou pro řešené území významnější např. Hradiště, Jamský rybník, Jermaly, Nový rybník, Pižmový rybník, Velký Hodonický rybník.

Lokální význam mají zdroje podzemních vod, vyšší odběry jsou monitorovány v oblasti východního úpatí Chuchelecké hory, kde je zdroj pitné vody pro Kaplici. Na mineralizované podzemní vody je řešené území chudé. Pouze do počátku 20. století se v sídle Omlenička provozovaly lázně s pramenem železité vody na léčení zažívacích potíží.

Klima

Text je zpracován dle Albrecht a kol. (2003); Rypl (2003); Krivancová, Vavruška (2004), vybrané klimatické charakteristiky řešeného území jsou znázorněny v Mapě 6.

Řešené území leží v přechodném podnebném pásu středoevropského typu, ve kterém je zhruba vyvážen vliv oceánu a pevniny. Vítr v řešené oblasti vane převážně směrem od západu k východu, v létě převládá vlhké severozápadní proudění, které má za následek velké množství srážek, zatímco v zimě leží řešené území ve srážkovém stínu Novohradských hor.

S větrem je v těsném spojení oblačnost, v nadmořských výškách 500 až 600 m n. m. se pohybuje počet jasných dní kolem 34 dní za rok (především červencové a srpnové dny) a počet zamračených dní kolem 138 dní, které připadají především na měsíce prosinec a leden. Většina řešeného území spadá do mírně teplé oblasti MT3, která má léto krátké (počet letních dnů 20 až 30), mírné až mírně chladné (průměrná červencová teplota dosahuje 16 až 17°C), suché až mírně suché. Přechodné období je normální až dlouhé s mírným jarem a podzimem (průměrná teplota v dubnu, resp. říjnu činí 6 až 7°C). Zima je normálně dlouhá, mírná až mírně chladná (průměrná lednová teplota je -3 až -4°C), suchá až mírně suchá (srážkový úhrn v zimním období se pohybuje od 350 do 400 mm). Severní část řešeného území náleží do mírně teplé oblasti MT4, zatímco východní část již spadá do chladné klimatické oblasti CH7 (blíže viz Albrecht a kol., 2003).

Půdy

Následující text je zpracován s využitím publikací Albrecht a kol. (2003), Šefrna (2004), rozmístění půdních typů v řešeném území je zachyceno v Mapě 7.

Většina řešeného území patří do půdního regionu mezobazických dystrických kambizemí a rankerů pahorkatin a vrchovin, jen nepatrná část (na jihovýchodě) náleží do regionu dystrických kambizemí až kryptopodzolů. Na většině plochy řešeného území (podhůří Novohradských hor) se jako půdní substrát uplatňují hluboké svahoviny s příměsí eolického materiálu.

Typově většinu řešeného území pokrývají hnědé půdy, konkrétně dystrické kambizemě, mezi kterými se ostrůvkovitě vyskytují kambizemě stagnické, vzniklé na svahovinách převážně rul a granulitů. V oblasti jihovýchodně od Kaplice se nacházejí kambické pseudogleje. V jihovýchodní části řešeného území (v místě Novohradských

hor) se nachází kambické podzoly, stejně jako v nejvyšších polohách řešeného území v podhůří Novohradských hor, a to díky neustálému promývání kyselého nadložního humusu srážkovou vodou. Nivní polohy podél vodních toků pokrývají zrnitostně pestré fluvizemě. V závislosti na půdotvorném substrátu se v řešeném území jedná o půdy zrnitostně lehké až středně-těžké. Díky příznivějšímu klimatu a vyšší přirozené úrodnosti půd v části řešeného území spadající do Novohradského podhůří (oproti jihovýchodní části řešeného území, kam zasahují Novohradské hory), jsou zdejší půdy zemědělsky využívány, přestože vymezené území není nejvhodnější k plně intenzivnímu obdělávání půdy.

Fauna a flóra

Text charakterizující faunu a flóru řešeného území byl zpracován podle Culek (ed.) (1995); Albrecht a kol. (2003). Hranice území bioregionů jsou vyznačeny v Mapě 8.

Řešené území náleží dle biogeografického členění České republiky do Českobudějovického bioregionu (severovýchodní část řešeného území), Českokrumlovského bioregionu (střední část, většina řešené oblasti) a Novohradského bioregionu (jihovýchodní část řešeného území).

Biota Novohradského bioregionu je zastoupena jedlo-bukovým nebo smrkovo-jedlovo-bukovým vegetačním stupněm, vegetační stupeň smrčin zde není vyvinut a střetává se tady flóra středoevropská horská (ze zástupců např. *podbělice alpská*, *mléčivec alpský* a *bika lesní*) a alpská (ze zástupců např. *dřípatka horská*, *kýchavice bílá*, *vrba velkolistá*, *pryskyřník omějolistý*). Faunu zastupuje např. *jezek západní*, *rejsek horský*, *vydra říční*, *netopýr severní*.

Českobudějovický bioregion charakterizuje biota dubovo-jehličnatého stupně s ostrovy dubovo-bukového stupně. Flóra je převážně mokřadní, vyskytuje se zde např. *ptačinec dlouholistý*, *dáblik bahenní* nebo *pryskyřník veliký*. Druhy suboceanické zastupuje např. *žluťucha lesklá* nebo *žebratka bahenní*. Převládající hercynskou faunu zastupuje např. *jezek západní*, *vydra říční*, *kvakoš noční*, *vodouš rudonohý*, *ropucha krátkonohá*, *potápník široký* nebo *vážka podhorní*.

Českokrumlovský bioregion tvoří biota dubo-bukového až jedlo-bukového vegetačního stupně. Převažuje zde květena středoevropská podhorská, např. *svízel vonný* a *kopytník evropský*. Dále se zde vyskytují danubiální teplomilné druhy, např. *záraza mateřídoušková* nebo *čilimník nízký*, a alpští migranti, např. *pleška stopkatá*

nebo *oměj vlčí žláznatý*. Lesní faunu vyšších poloh hercynské podprovincie zde zastupuje např. *tetřev hlušec*, *tetřívek obecný*, *jezek západní*, *myšivka horská*, *los evropský*, *skokan štíhlý*, *kuňka žlutobřichá*, *zmije obecná* a *závornatka křížatá*.

Z potencionální přirozené vegetace by největší oblast řešeného území zabírala biková a jedlová doubrava, následovala by bučina s kyčelnicí devítilistou, střemchová doubrava, olšina s ostřicí třeslicovitou (místy v komplexu s mokřadními olšinami a společenstvy rákosin a vysokých ostřic) a biková bučina.

Ochrana přírody a životního prostředí

Text je zpracován podle Albrecht a kol. (2003) a s využitím informací získaných z internetových stránek www.natura2000.cz, www.rera.cz. Rozmístění chráněných území přírody v řešeném území viz Mapa 8.

V řešeném území se nevyskytuje žádná chráněná krajinná oblast ani národní park, ale zasahují sem území tří přírodních parků. Přírodní park Novohradské hory byl vyhlášen v českokrumlovské části roku 1999 a v řešeném území zasahuje do k.ú. Bělá u Malont a Malonty. O ochraně území v rámci CHKO Novohradské hory se stále jedná. Přírodní park Poluška byl vyhlášen též roku 1999 a jeho jádrem je masiv Polušky, který je pokryt lesními porosty smrkovo-bukového stupně s převahou smrku. Převažující potenciální vegetací jsou zde květnaté bučiny, ve kterých se roztroušeně vyskytují chráněné druhy, např. *lilie cibulkonosná* nebo *vemeník dvoulistý*. Kvalitu přírodního parku potvrzuje výskyt řady silně ohrožených druhů fauny, např. *jeřábka lesního*, *včelojeda lesního*, *vydry říční* nebo *rysa ostrovida*. Přírodní park Soběnovská vrchovina v oblasti Slepíčních hor byl vyhlášen v roce 1955. Z větší části je vegetační kryt parku tvořen lesy, jejichž druhová skladba je změněna oproti původnímu společenstvu ve prospěch smrku a borovice. Zbytky přirozených porostů květnatých bučin s *kyčelnicí devítilistou* a acidofilních bikových bučin se dochovaly pouze v nejvyšších polohách a jsou chráněny v přírodní rezervaci Ševcova hora. V řešeném území se dále nacházejí památné stromy, tři v k.ú. Děkanské Skaliny, dva v k.ú. Suchdol u Bujanova a po jednom v k.ú. Dlouhá, Mostky a Netřebice.

V dnešní době se v území nevyskytuje žádná velká ekologická zátěž, ale je řešena otázka výstavby dálnice D/3, která by znamenala zábor velkých ploch. Mimo jiné by byly zničeny kulturní porosty s převahou borovice a s příměsí smrku u sídla Kaplice-nádraží, mýtný prostor s převahou borovice a s příměsí břízy a smrku u sídla

Stradov, kulturní lesní porosty s převahou borovice a smrku v blízkosti sídla Zdíky, kulturní porost s borovicí u sídla Nažidla a další.

3.3. Sociálně-geografická charakteristika

Obyvatelstvo a osídlení

Charakteristika vývoje osídlení a obyvatelstva je zpracována podle Dvořáková (1982); Mörzl, Svoboda (1992); Jarolíněk a kol. (1999); Kolektiv (2003); Štěpán, Zíma (2003); Čekal (2004); Molcarová (2004) a s využitím dat a informací z internetových stránek www.czso.cz a www.iri.cz.

V řešeném území se v dávných dobách nacházel rozlehlý pohraniční prales Silva Nortica, který byl téměř neobydlen. Svou neproniknutelností tvořil přirozenou ochranu českých hranic, kterou přetínaly jen v místech některých průsmyků obchodní stezky do centrálních oblastí našich zemí. Jedna z těchto cest, která vedla z Rakouska podél toku řeky Malše, byla nazývaná cáhlovská neboli freistadtská a vedla vždy po schůdnějším břehu řeky a občas procházela i říčním korytem. Podél vodních toků tak vznikaly první stezky, sídliště a osady.

Nejstarší zdejší prokázané osídlení je z doby bronzové a nacházelo se kolem vrcholu Hradišťské hory, kde byly zde nalezeny zbytky pravěkého hradiště. Na témže místě se později nacházela i slovanská pevnost, pravděpodobně předsunutá hlídka kmene Doudlebů, který přišel do řešeného území asi v 9. století. V průběhu 9. až 10. století je archeologicky prokázána expanze i dalších slovanských obyvatel z Čech a Moravy do řešené oblasti. Severní část řešeného území byla osidlována později, neboť se zde nacházela bažinatá oblast, jihovýchodní oblast řešeného území (oblast zasahující do Novohradských hor) pak byla osidlována až kolonizací ve středověku.

Počátky trvalého osídlení řešené oblasti se datují do poloviny 13. století, kdy slovanský lid ovládal jižní Čechy. Ve 13. století nastala hlavní německá kolonizační vlna, která vyvrcholila ve 2. polovině 14. století. Tehdy byla založena řada osad, např. Bujanov, Dobečov, Jaroměř, Malonty, Mostky, Omlenička, Raveň, Rychnov nad Malší.

Od 13. století do roku 1620 se o majetkové vlastnictví řešeného území dělila řada rodů, k nejvýznamnějším patřili pánové z Velešína (vedlejší větev pánů ze Strakonic), pánové z Rožmberka (pokračovatelé Vítkovců) nebo Pouzarové z Michnic. Od roku 1620 pak patřilo území rodu Buquoyů.

V roce 1918, při vzniku Československé republiky, byla oblast osídlena převážně německy mluvícím obyvatelstvem. Nebylo snadné přihlásit se k české národnosti, proto se mnozí i přes český původ, z obavy, že ztratí zaměstnání, nebo že budou jinak postihováni, raději přihlásili k německé národnosti. Podle sčítání v roce 1930 vedla hranice mezi sídly s českou a německou většinou po linii sídel (v nich převažovali Němci) Daleké Popelice, Velké Skaliny, Dluhoště, Hradiště, Blansko, Žďár, Hubenov, Kaplice-nádraží (ale mimo Raveň), Střítež.

Od října roku 1938 se příhraniční oblasti staly součástí Třetí říše, zbývající část na severu se stala součástí Protektorátu Čechy a Morava. Po květnovém osvobození roku 1945 bylo řešené území dosídleno především Čechy, Slováky a slovenskými reemigranty z Rumunska, kteří „nahradili“ původní německé obyvatelstvo odsunuté na základě Benešových dekretů. Z celého soudního okresu Kaplice bylo odsunuto přes 28 000 obyvatel německé národnosti a přibližně 770 Němců se přestěhovalo do vnitrozemských okresů Čech.

V důsledku zajištění obranyschopnosti státu (zřízení „železné opony“) nebyla sídla při státní hranici dosidlována. Naopak byla zřizována středisková sídla a podporován jejich rozvoj na úkor sídel nestřediskových. Mnohá sídla v pohraničí byla odsouzena k zániku direktivním potlačováním jejich přirozených funkcí. Mezi sídla, která v řešeném území zmizela patří Benčice, Bočkov, Drochov, Hodonice, Ludvické Hory, Mikoly, Mladoňov, Obec, Velenov. Za normalizačního období však bylo státem podporováno chataření a zahrádkaření. V řešeném území vznikly zahrádkářské kolonie se zahradními domky především v zázemí sídel Kaplice a Pořešín.

Po roce 1989 došlo ke zrušení kategorizace sídel a k postupnému návratu obyvatel do menších sídel (suburbanizace), ale přesto dnes většina sídel s malým počtem obyvatel trpí velkým dluhem především v oblasti infrastruktury, mnohé domy velice chátrají, taktéž budovy a areály bývalých zemědělských družstev.

Vývoj počtu obyvatel řešeného území je zpracován v již zmiňované Tabulce 1. Podle věkové struktury žije v řešeném území vyšší počet lidí mladších ročníků, lidé v produktivním a předproduktivním věku. Obyvatelstvo řešeného území patří k nejmladšímu v Jihočeském kraji, přestože se zde v posledních letech usazují spíše obyvatelé středních let.

Největší podíl obyvatelstva s ukončeným středoškolským a vysokoškolským vzděláním vykazují obce Kaplice a Malonty. Většina obyvatel řešeného území se hlásí k národnosti české, z příslušníků jiných národností zde žijí Slováci, Ukrajinci, Němci

a Vietnamci. Dalším znakem zdejšího obyvatelstva je poměrně vysoké procento věřících, většina z nich se hlásí k římskokatolické církvi, ostatní potom k církvi československé husitské, českobratrské evangelické a ke svědkům Jehovovým. Kromě obcí Kaplice a Malonty vyjíždí do zaměstnání v rámci okresu více jak polovina ekonomicky aktivních obyvatel v obcích řešeného území. Ekonomicky aktivní obyvatelé jsou zaměstnaní především v průmyslu, ve stavebnictví a v zemědělství, lesnictví a rybářství.

Zemědělství, lesnictví, rybářství

Text je zpracován podle informací ze zdrojů Pizingrová (1967); Bezpalec (1970); Pospíšilová (1972); Polák (ed.) (1983); Kočárek, Kočárek jun. (1992); Götze, Novotná, (1996); Kuča (1997); Štěpán, Zíma (2003) a s využitím informací z internetových stránek www.rera.cz, www.kraj-jihocesky.cz, www.ckrumlov.cz, www.iri.cz, www.dlouhy-ita.cz, www.calla.ecm.cz.

Řešené území je oblastí, která byla od dob prvního osídlení zaměřena na zemědělskou výrobu, přestože klimatické podmínky nejsou zcela příznivé a nevytváří tak možnosti pro pěstování náročnějších plodin. Intenzivní odlesňování krajiny spadá do období přelomu 13. a 14. století a souvisí s migracemi obyvatelstva do zdejší málo obydlené oblasti. Přesto krajinu dlouho utvářelo především tradiční extenzivní hospodaření, kdy byla půda obhospodařována soukromými rolníky a rodinnými farmami. Tento vývoj byl po 2. světové válce narušen odsunem německých obyvatel. Opuštěnou půdu měla ve správě horská pastevní družstva, která byla od roku 1949 rušena. Následná intenzifikace zemědělství souvisela s kolektivizací, násilnou přeměnou dosavadní zemědělské výroby na velkovýrobu. Pozemky byly scelovány, cesty zkracovány či rušeny, stejně jako meze a remízky. Malé plošky stály mimo zájem využívání, proto zarůstaly travinami, dřevinami a lesem. Louky a pastviny byly často zorněny, nebo byly jejich areály zvětšeny, a to v důsledku centrálního plánování a zonace využívání zemědělské půdy. V 70. letech 20. století byla zakládána velká socialistická družstva, která vzešla z předešlých státních traktorových organizací, jejichž úkolem bylo zajistit přechod od soukromé zemědělské malovýroby k socialistické velkovýrobě.

Po roce 1989 nastal bouřlivý vývoj nejen v agrárním sektoru, kde vznikaly nové vlastnické vztahy k půdě. Ovšem dodnes jsou některé majetkoprávní vztahy nedořešeny, což má za následek mimo jiné existenci neobdělávané půdy (lada, úhory).

Změna vlastnické struktury se projevila v systému hospodaření omezením hnojení chemickými přípravky, velké plochy orné půdy byly zatravňovány a trvalé travní porosty byly obhospodařovány mulčováním, byla prosazována výsadba melioračních a zpevňujících dřevin kolem cest a vodotečí, oprava a údržba polních cest, zalesňování holin. Agrární sektor v řešeném území však mnohde stagnoval (hlavně v oblasti přechodu Novohradských hor a podhůří, v odlehlejších oblastech), místo aby došlo k jeho restrukturalizaci. Změna politických a socioekonomických podmínek spojená s útlumem zemědělské výroby po roce 1989 však nabídla příležitost ke stabilizaci zemědělské krajiny, k posílení její pestrosti a polyfunkčnosti. Právě agroturistika (mimoprodukční funkce zemědělství) může být jedním z kroků podpory rozvoje zdejšího venkova. K tomu by měl přispět i systém dotací z fondů Evropské unie a programy Společné zemědělské politiky (CAP).

V současnosti v řešeném území v rostlinné výrobě převládá pěstování obilovin (pšenice, kukuřice), v menší míře olejnin a píce, v živočišné výrobě převládá chov skotu především extenzivní formou, následuje chov prasat. V 90. letech 20. století se celorepublikově očekával pokles stavu kusů skotu, avšak díky specializacím dle oblastí se nemusela tato prognóza projevit všude. V podhorských oblastech začal být chován mladý dobytek a rozšířil se chov plemen bez produkce mléka (chov masných plemen). Ojedinele někteří soukromí zemědělci v řešeném území chovají koně (k.ú. Zdíky) a ovce (k.ú. Netřebice).

Po roce 1989 se rozpadl velký zemědělský závod Státní statek Šumava působící i v řešeném území. V současnosti se mezi zdejší největší zemědělské podniky (dle výměry obhospodařované plochy) řadí ZD Ločenice a zemědělský podnik Zemav Dolní Dvořiště. Mezi další podniky hospodařící v řešeném území (mohou mít sídlo mimo řešené území) patří ZD Besednice, ZD Kaplice, Agra Netřebice, Konstanta Trhové Sviny, Agra s. r.o., ZD Netřebice.

Surovinově nejbohatší je řešené území na dřevo, se kterým bylo již ve středověku obchodováno – prostřednictvím řeky Malše (pomocí systémů klauzur) – s českým vnitrozemím. V současné době se v řešeném území nacházejí lesy hospodářské (méně lesy zvláštního účelu), které spravují dva hlavní subjekty, a to Lesy ČR – Lesní správa Kaplice a Lesy ČR – Lesní správa Český Krumlov.

Rybniční soustavu řešeného území tvoří 122 rybníků a rybníčních soustav. Jde především o malé vodní plochy, které plní hlavně retenční funkci, v menší míře jde

o rybníky rybochovné. O jejich správu se dělí drobní soukromí majitelé a podnikatelské subjekty – Český rybářský svaz a Rybníkářství a.s. Petrův Zdar Nové Hradky.

Ložiska nerostných surovin a průmysl

Text jsem zpracoval na základě kompilace z materiálů Chábera a kol. (1972); Hampl a kol. (1996); Štěpán, Zima (2003); Pavlíček (2004) a z informací získaných z internetových stránek www.calla.ecn.cz, www.ckrumlov.cz, www.rera.cz, www.cbu-dejovice.risy.cz.

Oblast řešená touto diplomovou prací je v zásadě chudá na surovinové zdroje, navíc existuje blokáce jejich těžby výskytem přírodních památek a vodních zdrojů. Při průzkumu povrchu řešeného území lze nalézt antropogenní tvary zemského povrchu dokládající těžbu nerostných surovin v minulosti. Již roku 1481 byl otevřen důl pro dolování stříbra a olova u Rozpoutí, později byla těžební činnost pozastavena a následně obnovena roku 1825, ale v roce 1833 zcela ustala. Od 16. století existují písemné zmínky o výskytu vltavínů v k.ú. Chlum nad Malší. Před rokem 1945 byla ukončena těžba paliv, rud a nerudných surovin v Kaplici a rud ve Stříteži. Ještě v 70. letech 20. století probíhala lokální těžba granodioritu u sídel Mostky a Rychnov nad Malší, těžba ruly s erlanem u Všeměřic a těžba granitizované ruly u Chlumu nad Malší.

V dnešní době jsou lokalizovány pouze tyto surovinové zdroje: severovýchodně od sídla Chlum nad Malší v souvislém pásu po k.ú. Nesměň u Ločenic (mimo řešené území) se nachází ve štěrkopísku ložisko vltavínů pro průmyslovou těžbu, granitoidy moldanubického plutonu a freistadtského typu, které jsou součástí Chlumské hory a stavební písky (severozápadně od Malče). V provozu jsou kamenolomy u Kaplice (pro těžbu andalusitu) a Malont (pro těžbu dekoračního kamene). Dále jsou těženy hlinité a jílovité písky v pískovně u Pořešína a částečně štěrkopískové sedimenty v pískovně u Chlumu nad Malší.

Řešené území bylo do konce 19. století téměř výlučně zemědělskou oblastí, k čemuž přispěla jednak skutečnost, že průmysl celých jižních Čech se rozvíjel velmi pomalu, ale také fakt, že rod Buquoyů, který spravoval podstatnou část řešeného území, se nechtěl vzdát značných zisků ze zemědělství a lesnictví. Až v 50. a 60. letech 20. století se tzv. socialistická industrializace projevila i větším prosazováním průmyslu v řešené oblasti spolu s přechodem pracovníků z primární do sekundární sféry (včetně podpory zaměstnanosti žen).

Výrobu a rozvod elektřiny, plynu a vody v řešeném území zabezpečuje řada subjektů státních i soukromých. Jediným distributorem elektřiny, jejímž hlavním dodavatelem je ČEZ a.s., je v řešené oblasti E-ON (dříve Jihočeská energetika, a.s.). Díky husté elektrické síti, ale i poměrně husté říční síti, existuje dobrý předpoklad pro obchodování s elektrickou energií, ať již ze stávajících malých vodních elektráren (v k.ú. Blansko u Kaplice, Dlouhá, Mostky, Rychnov nad Malší, Suchdol u Bujanova), nebo z případně nově vystavěných. Řešeným územím prochází také síť vysokotlakých plynovodů, ovšem prozatím je převážná část obcí a osad bez rozvodu plynu. Dále jsou v řešeném území dvě hlavní skupiny vodotečí – vodovody vodárenské soustavy a vodovody místní – provozované firmou VaK a.s.). Nejvýznamnější odběr povrchové vody se realizuje z řeky Malše u sídla Pořešín – zdroj pro vodovod Kaplice–Český Krumlov. Technickou infrastrukturu území doplňuje radiokomunikační síť, jejímž provozovatelem jsou České radiokomunikace a.s., a síť veřejných čerpacích stanic.

Kromě již shora zmiňovaného těžebního průmyslu (těžba a zpracování nerostných surovin) a průmyslu energetického (výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody) je v řešeném území zastoupen průmysl zpracovatelský (spotřební). Z hospodářských subjektů spadajících do významněji zastoupených odvětví zpracovatelského průmyslu v řešeném území je třeba jmenovat alespoň následující:

- některé z výše zmiňovaných zemědělských a lesnických hospodářských subjektů provozují činnosti v rámci dřevozpracujícího a nábytkářského průmyslu, větším podnikem je i Štadler Střítež
- do odvětví průmyslu skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot patří Bína Kaplice, Správa a údržba silnic Kaplice, Stavitelství Mikeš Střítež
- průmysl strojírenský, elektrotechnický, elektronický a dopravních zařízení zastupuje v Kaplici Engels strojírenská, Safert s.r.o., Kopp production s.r.o., Hausher s.r.o., Alpha Internationals, ve Stříteži pak Artel Kostečka, Jouza Union-elektroinstalace či Ostaco s.r.o.

Doprava

Následující text je zpracován na základě zdrojů Štěpán, Zima (2003); Vrtiška (2000) a mapových podkladů.

Postupný rozvoj obchodu a od konce 19. století pak i průmyslu si vynucoval i odpovídající dopravní síť. V letech 1753 až 1755 byla vystavěna silnice nesoucí název císařská, spojující České Budějovice, Kaplici a Horní Rakousko. V roce 1832 byla

zprovozněna koněspřežní železnice zajišťující dopravu mezi Českými Budějovicemi a Lincem.

Dnešním hlavním silničním dopravním tahem řešeného území je mezinárodní silnice E/55. Silnice druhých a třetích tříd významně doplňují dopravní obslužnost území, i přestože jejich stav je ve většině případů nevyhovující. V plánu je vybudování dálnice D3, která má být zprovozněna nejdříve v roce 2010. Ovšem plánovaná výstavba dálnice D3 (urbanizačního koridoru D3/R3) naráží na nejrůznější problémy. Na straně jedné by koridor zasahoval do ochranného pásma vodní nádrže Římov a znamenal by velký zábor zemědělské půdy. Na druhou stranu, by jeho výstavba znamenala vznik nových rozvojových ploch v blízkosti sídel Hubenov, Kaplice, Kaplice-nádraží a zvýšení bezpečnosti silničního provozu.

Obslužnost hromadnou silniční dopravou celého řešeného území je velmi rozdílná. Nejčastěji jezdí spoje ve směru Kaplice–Velešín (ten leží mimo řešené území) a Kaplice–Malonty. Obtížnější dostupnost (menší četnost spojů) je ve směru Malonty–Benešov nad Černou a Kaplice–Trhové Sviny. Většina malých sídel pak není hromadnými dopravními prostředky dostupná vůbec. Mezi zdejší největší silniční dopravce patří ČSAD Jihotrans a.s., ČSAD České Budějovice – dopravní závod Kaplice a Ramvej Bus, s r.o.

Řešeným územím prochází železnice č. 196, která spojuje České Budějovice s Horním Dvořištěm (dále v Rakousku pak Summerau a Linz). Mezi lety 1996-2000 probíhala modernizace tohoto traťového úseku železnice a v červenci 2006 zde má být zahájena výstavba IV. železničního koridoru za účelem zlepšení severojižního spojení v rámci Evropy.

Od roku 2000 do roku 2004 se značně rozšířila síť zdejších cyklostezek, hlavní cyklotrasou procházející celým řešeným územím severojižním směrem je dálková cyklostezka č. 1018, která spojuje České Budějovice s česko-rakouskou příhraniční cyklotrasou. Taktéž je v řešeném území značně rozšířena síť turistických značených tras, které (stejně jako cyklostezky) navazují na českobudějovickou část Novohradských hor a na stezky Šumavy.

Služby

Následující text je zpracován podle Štěpán, Zima (2003), mapových podkladů (turistické mapy), telefonního seznamu, nejrůznějších informačních brožur a z informací získaných během vlastního terénního mapování krajinného krytu řešeného území.

Obslužná vybavenost sídel řešeného území je různorodá a odvíjí se od velikostní kategorie sídla (počtu obyvatel v sídle) a od jednotlivých funkcí sídla. Řada služeb, zařízení a institucí je soustředěna pouze v městě Kaplice. Školských zařízení je nejvíce právě v Kaplici: 4 mateřské školy, 3 základní školy, obchodní akademie, gymnázium, střední odborné učiliště. Další školská zařízení se nacházejí v Bujanově a Malostech (mateřské a základní školy). Zdravotnická zařízení se opět koncentrují do Kaplice, kde se vedle polikliniky nachází i řada soukromých specializovaných ordinací a lékáren, do okolních obcí pak lékaři dojíždějí. Obchody a kulturní zařízení se ve větší míře soustřeďují též do Kaplice, kde se vyskytují nejen velké markety, ale i některé specializované služby (např. cestovní kancelář, půjčovna lodí a raftů). Naopak v ostatních částech (sídlech) řešeného území většinou najdeme jen obchody se základním sortimentem potravin a spotřebního zboží. V Kaplici se mimo jiné nachází katastrální úřad, finanční úřad, stanice městské a státní policie, úřad práce, kino, banka a pojišťovna, řada ubytovacích a stravovacích zařízení.

Cestovní ruch

Řešené území skýtá poměrně dobrý potenciál pro rozvoj cestovního ruchu, neboť se zde nachází vysoký podíl lesů, relativně čisté toky, hustá síť turistických tras a cyklostezek, relativně dobrá přístupnost, blízkost hraničního přechodu. Problémem je nedostatek ubytovacích a stravovacích zařízení, výjimkou je pouze Kaplice. Přestože vodní nádrž Římov nemůže být rekreačně využívána, může řešené území nabídnout řadu kulturních, historických, technických i přírodních památek. V oblasti se nacházejí zříceniny hradů Loužek, Pořešín a Sokolčín, jsou zde zachované zbytky první koněspřežné železnice ve střední Evropě, jež byly roku 1971 vyhlášeny národní kulturní památkou. O historii této trati je možno se více dozvědět návštěvou muzea koněspřežní železnice v Bujanově. Z církevních budov může turista navštívit řadu kostelů (např. barokní kostel Bolestné Panny Marie a sv. Jana Nepomuckého v Omleničce, farní kostel sv. Ondřeje v Rychnově nad Malší, barokní kostel sv. Michala v Soběnově, kostel sv. Jana a Petra v Kaplici, gotický kostel sv. Floriána ve Stříteži, poutní kostel

U Svatého Kamene), dvě památkově chráněné kaple ve Stříteži, památkově chráněnou barokní kapli v Malči a Mostkách, kde se nachází také barokní zámček, jež ovšem není přístupný veřejnosti.

Sportovní zázemí řešeného území tvoří kromě již zmiňovaných cyklostezek a turistických cest např. horolezecké terény u hradu Sokolčí, lyžařský vlek a sjezdovka u Jaroměře, lyžařské běžecké tratě nebo řada sportovních hřišť v jednotlivých větších sídlech. V létě se konají v motokrosovém areálu u Kaplice mezinárodní motokrosově a sidecarové závody. Z významnějších kulturních slavností jmenuji např. zimní bály (masopust), které se konají na řadě míst.

Devízou dalšího rozvoje oblasti může být intenzivnější spolupráce obcí s podnikateli v oblasti cestovního ruchu, jejímž prvním krokem může být například vznik jednotné informační sítě (v území existuje pouze jedno informační centrum v Kaplici), nebo pokračující intenzivnější vzájemná spolupráce mezi obcemi. Do řešeného území zasahuje několik tzv. mikroregionů, které jsou dobrovolnými sdruženími obcí s cílem rozvoje zájmového regionu. Jedním z nich je „Sdružení Růže“ působící od roku 1999, do kterého ze řešeného území spadají k.ú. Děkanské Skaliny a Dluhoště. Druhým mikroregionem, který existuje již od roku 1993, je „Pomalší“, členy tohoto sdružení jsou mj. obce Bujanov, Kaplice, Netřebice.

4. METODIKA PRÁCE

4.1. Získání a zpracování dat o struktuře druhů pozemků (land use) v řešeném území

Česká republika může těžit z faktu, že byla součástí Rakousko-Uherska, na jehož území proběhlo za účelem zdanění nemovitostí v 1. polovině 19. století velice přesné katastrální šetření, jehož cílem bylo vytvoření systému evidence parcel, způsobu jejich využití a půdní bonity pro vcelku homogenní katastrální území. Ta jsou dodnes užívanými statistickými územími. Existují tak datové soubory, stále aktualizované, udávající výměry jednotlivých kategorií využití ploch (druhy pozemků) pro jednotlivá katastrální území. Před tímto tzv. stabilním katastrem, jehož výsledkem jsou vedle statistických soupisů (protokoly, ve kterých byl název trati, číslo parcely, jméno, stav, bydliště vlastníka, druh pozemku, plošná výměra, bonitní třída a roční výnos) i katastrální mapy 1 : 2 880 (viz kapitola 4.2.), vznikaly i starší pozemkové katastry, a to již od poloviny 17. století (berní rula, tereziánský katastr, josefský katastr).

Ve své diplomové práci jsem však vycházel z novodobých statistických souborů souhrnných dat o druzích pozemků, kterými byly: „Přehled úhrnných katastrálních hodnot okresu Kaplice pro rok 1955“, „Přehled úhrnných katastrálních hodnot okresu Trhové Sviny pro rok 1955“, „Úhrnné hodnoty druhů pozemků v ha po k.ú. a obcích pro okres České Budějovice za rok 1989“, „Úhrnné hodnoty druhů pozemků v ha po k.ú. a obcích pro okres Český Krumlov“ (vše citováno v seznamu literatury pod Kolektiv, 1955-2003). Jmenované datové soubory byly získány od místně příslušných katastrálních úřadů a zeměměřického inspektorátu prostřednictvím katedry geografie PF JCU pro předcházející výzkumy (viz kapitola 2.).

V soupisech pro rok 1955 byly evidovány tyto druhy pozemků: role, louky, zahrady, vinice, pastviny, lesy, močály, jezera a rybníky, zastavěné plochy a nádvoří, neplodné půdy, jiné pozemky pozemkové dani nepodrobené; dále zemědělská půda celkem a výměra k.ú. dohromady, vše v hektarech (ha) s podrobností na ary (a) a metry čtvereční (m²). Údaje za rok 1989 jsou vztaženy k těmto kategoriím: orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, louky, pastviny (vše souhrnně zemědělská půda), lesní půda, rybníky, ostatní vody, zastavěné plochy, ostatní, výměra k.ú. celkem. Vše je udáváno v hektarech (ha) s přesností na čtyři desetinná místa (a, m²).

V databázi pozemků pro rok 2003 (podle platné legislativy – katastrálního zákona a vyhlášky) jsou uváděny výměry těchto druhů pozemků: orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty (vše zemědělská půda), lesní pozemky, vodní plochy, zastavěné plochy a nádvoří, ostatní plochy. Dále je uváděna výměra k.ú. celkem a všechny číselné údaje jsou zachyceny v m².

Data získaná ze starších soupisů bylo nutné přizpůsobit a sjednotit s daty za rok 2003. Provedl jsem tedy následující úpravy. Kategorie role z roku 1955 je rovná kategoriím orná půda z let 1989 a 2003. Kategorie chmelnice a vinice, resp. data za výměry těchto druhů pozemků, nebyla používána, neboť se během sledovaných let v řešeném území chmelnice ani vinice nenacházely. Kategorie ovocné sady nebyla v roce 1955 stanovena (evidována), v letech 1989 a 2003 byla výměra ovocných sadů v některých k.ú. řešeného území (ovocné sady nejsou zastoupeny ve všech sledovaných k.ú.) minimální, nepřesahovala výměru zahrad, proto byly tyto dvě kategorie sloučeny. V podstatě se jedná o vytvoření kategorie trvalých travních kultur, kterou někteří autoři též používají („databáze LUCC PřF UK“). Kategorie louky a pastviny, samostatně evidované v roce 1955 a v roce 1989, byly sloučeny a vznikla tak kategorie trvalé travní porosty analogicky této kategorii z roku 2003. Kategorie lesy z roku 1955 je rovná kategorii lesní půda z roku 1989 a obě jsou rovny kategorii lesní pozemky z roku 2003. Kategorie močály a kategorie jezera a rybníky z roku 1955 jsou shodné s kategoriemi rybníky a ostatní vody z roku 1989 a odpovídají kategorii vodní plochy z roku 2003. Označení kategorie zastavěné plochy a nádvoří z roku 1955 odpovídá označení zastavěné plochy z roku 1989 a oboje souhlasí s názvem kategorie zastavěné plochy a nádvoří z roku 2003. Kategorie neplodné půdy a kategorie jiné pozemky pozemkové dani nepodrobené z roku 1955 jsou shodné s kategoriemi ostatní, resp. ostatní plochy z roku 1989, resp. 2003. Tímto způsobem upravená absolutní data pro roky 1955, 1989, 2003 za jednotlivé kategorie druhů pozemků, za zemědělskou půdu a výměru k.ú. celkem jsou v územní podrobnosti k.ú. („územní“ sjednocení dat viz text dále) uvedena v Tabulce 2.

Při sjednocování kategorií druhů pozemků byly z dat o celkové rozloze jednotlivých k.ú. patrné přírůstky či úbytky výměry k.ú. celkem. V minulosti se v případě některých k.ú. měnil průběh jejich hranic, čímž se celková rozloha změnila. Ke změnám hranic nejvíce docházelo v 50. a 60. letech 20. století při změnách hranic obcí. Porovnáváním průběhu katastrálních hranic ze základních map z roku 1961 a 2003 bylo zřejmé, že obě katastrální hranice nikdy přesně neopisují tutéž linii. Malé změny

pouze o několik m² jsem proto považoval za zanedbatelné. Mohly být způsobeny např. chybami ve starších evidencích při nepřesném vyměření parcel, nebo při přecházení na evidenci novou. V případě velkých změn výměry, změn v průběhu katastrálních hranic, bohužel nebylo možné přesně stanovit rozlohu a strukturu převáděných druhů pozemků, neboť v archivech toto lze jen velice obtížně (či vůbec) dohledat. Protože v roce 1955 bylo k.ú. Malče ještě součástí k.ú. Chlum nad Malší, byla data pro roky 1989 a 2003 za tato dvě k.ú. sečtena, vzniklo tak jediné „k.ú.“ nazvané Chlum nad Malší a Malče. V případě dalších k.ú., u kterých došlo mezi sledovanými lety k větším změnám celkové výměry na úkor či ve prospěch k.ú. ležících uvnitř i vně řešeného území, tyto změny níže vyjmenovávám, protože předpokládám, že při práci s relativními daty se změny celkových výměr k.ú. do výsledných analyzovaných dat výrazně nepromítnou.

Zaznamenané větší změny (nad 5 ha) v celkové výměře sledovaných k.ú.:

- k.ú. Dlouhá: úbytek mezi lety 1989 a 2003 o 16,4694 ha ve prospěch k.ú. Chlum nad Malší a částečně i k.ú. mimo řešené území
- k.ú. Chlum nad Malší a Malče: přírůstek mezi lety 1989 a 2003 o 10,9016 ha na úkor k.ú. Dlouhá
- k.ú. Kaplice: přírůstek mezi lety 1955 a 1989 o 27,6030 ha na úkor k.ú. Pořešín
- k.ú. Netřebice: úbytek mezi lety 1955 a 1989 o 67,7770 ha ve prospěch k.ú. Střítež u Kaplice a částečně i k.ú. mimo řešené území
- k.ú. Omlenice: přírůstek mezi lety 1955 a 1989 o 122,6384 ha na úkor k.ú. Stradov u Kaplice a Zdíky
- k.ú. Pořešín: úbytek mezi lety 1955 a 1989 o 37,5119 ha ve prospěch k.ú. Kaplice a částečně i k.ú. mimo řešené území
- k.ú. Stradov u Kaplice: úbytek mezi lety 1955 a 1989 o 22,6316 ha ve prospěch k.ú. Omlenice
- k.ú. Střítež u Kaplice: přírůstek mezi lety 1955 a 1989 o 63,4703 ha na úkor k.ú. Netřebice
- k.ú. Suchdol u Bujanova: přírůstek mezi lety 1955 a 1989 o 134,3501 ha na úkor k.ú. Dolní Dvořiště a Hněvanov (obě mimo řešené území)
- k.ú. Zdíky u Kaplice: úbytek mezi lety 1955 a 1989 o 97,2659 ve prospěch k.ú. Omlenice

Po shora popsaných úpravách vstupních dat vznikla Tabulka 2., kde jsou rozlohy a podíly jednotlivých kategorií druhů pozemků ve sledovaných k.ú. řešeného území v letech 1955, 1989 a 2003. Absolutní údaje jsou uváděné v hektarech a zaokrouhlené na čtyři desetinná místa. Kromě sedmi kategorií druhů pozemků (orná půda, trvalé travní porosty, zahrady a ovocné sady, lesní pozemky, vodní plochy, zastavěné plochy a nádvoří, ostatní plochy) je zde uvedena výměra a podíl zemědělské půdy a celková výměra k.ú.

Pro možnost srovnání vývoje krajiny řešeného území s vývojem ve vyšších správních celcích jsou v Tabulce 2. uvedena data též pro soudní okres Kaplice, okres Český Krumlov, Jihočeský kraj, Českou republiku. Tato data byla získána a nasčítána z „databáze LUCC PŘF UK“ (Bičík a kol., 2000), z dat Kolektiv (1955-2003), Kolektiv (1948a), Kolektiv (1948b), Kolektiv (1990). Data pro rok 1955 za okres Český Krumlov, Jihočeský kraj a Českou republiku nebylo možné získat, proto byl tento rok nahrazen daty z roku 1948, která byla časově nejbližší a dostupná. Ovšem pro území okresu Český Krumlov a pro území Jihočeského kraje nebylo možné data územně (výměrou) sjednotit s daty k roku 1989 a 2003, protože nebyla k tomuto roku dostupná data za menší územní celky, než je celý okres či kraj.

Na základě dat z Tabulky 2. vznikla Tabulka 3., ve které jsou v procentních bodech (dále jen p.b.) zachyceny změny zastoupení čtyř hlavních kategorií druhů pozemků (orná půda, trvalé travní porosty, lesní pozemky, zbývající druhy pozemků – součet dat za kategorie zahrady a ovocné sady, vodní plochy, zastavěné plochy a nádvoří, ostatní plochy) mezi časovými řezy 1955/1989, 1989/2003 a 1955/2003.

Relativní údaje (zastoupení na celkové výměře k.ú.) pro tyto čtyři hlavní kategorie druhů pozemků a jejich vývoj mezi lety 1955, 1989 a 2003 jsou též zpracovány a zachyceny v Grafu 1. až Grafu 26. v příloze této diplomové práce. Obrázek 1. až Obrázek 12. pak představují kartogramy změny, kde jsou pomocí vodorovné (nárůst) a svislé (pokles) šrafury znázorněny vývojové odlišnosti v zastoupení čtyř hlavních kategorií druhů pozemků za celé sledované období (tj. 1955 až 2003) a také mezi lety 1955 až 1989 a 1989 až 2003. Pro kartogramy změny bylo na základě dat v Tabulce 3. stanoveno devět intervalů, z nichž sedm je uzavřených a dva krajní jsou otevřené. Interval v rozpětí změny od -2,5 p.b. až +2,5 p.b. zachycuje pouze nepatrné (zanedbatelné) změny, od něj jsou na obě strany sestaveny další intervaly, vždy v rozmezí ± 5 p.b., do krajních otevřených intervalů pak spadají i velké změny v zastoupení hlavních kategorií druhů pozemků ve sledovaných k.ú. (např. orná půda

v k.ú. Děkanické Skality, zbývající druhy pozemků v k.ú. Kaplice, atd. – blíže viz Tabulka 3.).

4.2. Získání a zpracování dat o krajinném krytu (land cover) v řešeném území

Stejně jako písemné podklady (statistická data o evidenci pozemků) pro sledování využívání krajiny existují pro české země i grafické materiály, pomocí kterých je možné analyzovat vývoj a stav krajinného krytu. Je možné využít staré mapy českých zemí (např. Müllerovu mapu), velice důležitým pramenem jsou katastrální mapy stabilního katastru (viz statistické soupisy z 1. poloviny 19. století v kapitole 4.1.), použitelné jsou i mapy jednotlivých vojenských mapování a také „speciální“ mapy, které vznikaly pro určitá panství či velkostatky. Méně tradičním, málo používaným podkladem jsou i staré obrazy a pohlednice krajiny, které však umožňují na místní úrovni zajímavý pohled na změny v krajině.

Ze současných („současnost“ je však vztažena k datu mapování) mapových podkladů se využívají mapy státního mapového díla (katastrální mapy v sáhových a dekadických měřítkách i digitální katastrální mapy, základní mapy velkých a středních měřítek), nebo vojenské topografické mapy (byly podkladem map turistických vydávaných Klubem českých turistů). Krajinný kryt se též sleduje s využitím leteckých a družicových snímků. S rozvojem počítačové techniky a zdokonalením programů umožňujících stále přesnější identifikaci krajinných prvků a zpracování velkého množství dat vznikají i nejrůznější databáze a mapy krajinného krytu – např. mapy CORINE Land Cover (blíže viz Feranec a kol., 2004).

Základní mapa ČR 1 : 10 000 je vcelku běžně používaná pro přírodovědné mapování krajiny za účelem její ochrany, pro mapování biotopů, využívání půdy a krajinného krytu, nebo pro zpracování generelů místních ÚSES. Její výhodou je i to, že se od roku 2001 zpracovávají její obnovená vydání za Základní báze geografických dat České republiky – ZABAGED. Takto zpracované mapové listy mají rozšířený mapový obsah a barevné rozlišení vybraných ploch.

Pro zpracování diplomové práce jsem proto využil mapu tohoto měřítka v analogové formě. Zisk digitálních podkladů je velice finančně náročný. Přestože je možné získat některé ortofomapy zdarma, tyto jsem nepoužil, protože by nepokrývaly celé řešené území, ale jen jeho nepatrnou část. Do základních map ČR 1 : 10 000

(mapový obsah byl aktualizován v roce 2002) jsem během terénního průzkumu celého řešeného území (všech katastrálních území) zaznamenával jednotlivé definované typy krajinného krytu. Tak vznikla pracovní verze mapy aktuálního (rok 2004) krajinného krytu řešeného území.

Názvy a definice sledovaných prvků krajinného krytu (dle Mičková, 2001; upraveno):

Orná půda – jedná se o plochy zemědělsky využívané, velkoplošně obdělávané za účelem pěstování obilí, luštěnin, okopanin, píce, zeleniny a ostatních zemědělských produktů.

Louka a pastvina – jedná se o dlouhodobě (trvale) zatravněné zemědělsky využívané plochy, které jsou buď pravidelně či příležitostně koseny (zisk krmiva, steliva) a/nebo přímo spásány.

Lado, úhor – jedná se o zemědělsky neobdělávané, očividně po dobu několika let neobhospodařované, často zatravněné plochy a plochy zarostlé ruderalní a nitrofilní vegetací. Do této kategorie řadím i rozsáhlejší močály, bažiny, mokřiny, které nejsou přímo spojené s vodní plochou nebo tokem (netvoří „břehovou vegetaci“).

Les – jedná se o lesní komplexy, lesní matrix včetně enkláv zřetelných lesních pasek, nízkého lesa a lesních průseků, dále o některé enklávy dřevinné vegetace, které nepřísluší do kategorie rozptýlená dřevinná vegetace, a o brzká sukcesní stadia lesa v nivách vodních toků.

Rozptýlená dřevinná vegetace – jedná se o solitérní stromy, enklávy a pásy dřevinné vegetace (křoviny, remízy, stromořadí) v otevřené krajině, které nespádají do kategorie lesa a nepřesahují svou rozlohou 1,5 ha.

Vodní plocha – jedná se o všechny stojaté vody (nádrže, rezervoáry, jezera, rybníky) včetně těsně přiléhajících oblastí břehů a hrází.

Vodní tok – jedná se o všechny tekoucí (musí vykazovat alespoň minimální rychlost proudění v korytě) vody nejrůznější velikosti, resp. šířky, tedy o řeky a potoky včetně vedlejších ramen, o příkopy, náhony, strouhy.

Intravilán sídla – jedná se o území sídla, v němž je soustředěna zástavba. Obvykle se sem řadí i pozemky určené k zastavění. Intravilán má hlavně funkci obytnou a obslužnou. Součástí intravilánu jsou i různé zpevněné plochy, komunikace, drobné vodní plochy a vodní toky v sídle, bylinná a dřevinná zeleň návsí, zahrad a humen, ovocná a neovocná zeleň na okraji intravilánu a drobné louky a pastviny v zadních traktech zemědělských usedlostí.

Komunikace – jedná se o komunikace zpevněné a nezpevněné, jednostopé i dvoustopé, tedy o silnice, železnici, ulice, cesty (včetně přilehlých náspů a hrází), určené pro dopravu mimo intravilán sídel. Ve výsledných obrázcích však byly sledovány pouze dvoustopé zpevněné komunikace.

Pro zjištění změn ve vývoji land cover řešeného území za posledních 50 let jsem jako podklad použil staré topografické mapy v měřítku 1 : 10 000, které vznikaly v letech 1957 až 1971. Od roku 1971 pak byly na jejich základě vytvářeny mapové listy základní mapy 1 : 10 000. Mapové listy zobrazující řešené území byly vydány v roce 1961 a zachycují stav využívání půdy v roce 1959 (rok mapování) v kategoriích orná půda, louka, pastvina, lesní půda, močál, lado, vodní plocha. Dále je možné z mapy odlišit zastavěné plochy, křoviny, stromořadí, vodní toky, komunikace. Tyto kategorie přibližně korespondují s kategoriemi definovanými shora a sledovanými v rámci současného terénního mapování. Akorát kategorie močál byla jako hospodářsky nevyužitelná (nevyužívaná) plocha považována za „lado“, jinak nebylo třeba provádět žádné úpravy a kategorie slučovat. V případě změn průběhu katastrálních hranic tyto změny nebyly detailně řešeny, hranice jednotlivých k.ú. pro sledování land cover v roce 1959 i 2004 odpovídají průběhu katastrální hranice dle stavu roku 2004.

Na základě map 1 : 10 000 s co nejpresnějším zákresem sledovaných prvků krajinného krytu vznikly postupnou generalizací mapového obsahu obrázky (Obrázek 13. až Obrázek 38.), kde je zachycen stav krajinného krytu v jednotlivých k.ú. řešeného území v roce 1959 a 2004. Pro tyto obrázky byla samozřejmě nejprve vytvořena jednotná legenda, která musela být přizpůsobena konečnému měřítku obrázků (1 : 100 000), požadavku černobílého zpracování, sledovaným prvkům land cover a jejich vzájemné odlišitelnosti a dalším kartografickým zásadám. Po zpracování obrázků byla provedena kvantifikace dat o krajinném krytu, kdy byly odlišeny dvě hlavní kategorie krajinného krytu – lesní krajina a nelesní krajina. Lesní krajina odpovídá kategorii land cover les (viz shora) a nelesní krajina představuje všechny ostatní typy (definované kategorie) land cover mimo kategorii les.

Odečet zastoupení lesní krajiny z obrázků byl proveden pomocí čtvercové (milimetrové) sítě a byla vypočtena výměra této hlavní kategorie krajinného krytu. Výměra nelesní krajiny pak byla dopočtena jako rozdíl celkové výměry k.ú. a zjištěné rozlohy lesní krajiny. Na základě těchto dat vznikla Tabulka 4., která srovnává data o land use a land cover v řešeném území a též zachycuje vývoj lesní a nelesní krajiny

mezi lety 1959 a 2004. Protože bylo třeba přizpůsobit kategorie land use kategoriím land cover, byly analogicky shora uvedeným dvěma kategoriím land cover (lesní a nelesní krajina) vytvořeny kategorie land use (lesní pozemky a nelesní pozemky). Lesní pozemky jsou pozemky uvedené pod tímto označením v Tabulce 3., nelesní pozemky pak představují součet výměr všech zbývajících druhů pozemků v k.ú. (data též viz Tabulka 3.)

5. VÝSLEDKY

5.1. Vývoj a současné zastoupení druhů pozemků (land use) v řešeném území

Vývoj a současné zastoupení sledovaných druhů pozemků (orné půdy, trvalých travních porostů, zahrad a ovocných sadů – dohromady zemědělské půdy – lesních pozemků, vodních ploch, zastavěných ploch a nádvoří, ostatních ploch) a hlavních kategorií druhů pozemků (orné půdy, trvalých travních porostů, lesních pozemků, zbývajících druhů pozemků) v řešeném území mezi lety 1955 až 2003, resp. v časových horizontech 1955, 1989 a 2003, zachycují Tabulka 2., Tabulka 3., Graf 1. až Graf 26. a Obrázek 1. až Obrázek 12. v přílohách diplomové práce. V následujícím textu se proto zaměřuji jen na stručné shrnutí proběhlých změn v zastoupení hlavních kategorií druhů pozemků v k.ú. řešeného území, avšak z hlediska sledování příčin těchto změn a jejich prostorové diferenciací (skupiny k.ú., kde se land use vyvíjel obdobným způsobem).

Orná půda

S výjimkou dvou k.ú. (Netřebice a Stradov u Kaplice) došlo ve všech ostatních k.ú. v řešené území mezi sledovanými lety 1955 až 2003 k úbytkům orné půdy. Větší úbytky nastaly v těch k.ú., která jsou blíže státní hranice a leží ve vyšší nadmořské výšce, na rozhraní Novohradských hor a podhůří. Zde dosahuje změna zastoupení orné půdy okolo 20 p.b. (nejvíce v k.ú. Děkanické Skaliny: -28,51 p.b.), což je dvakrát tolik než představuje průměr v řešeném území. Menší úbytky či dokonce nepatrné přírůstky zastoupení orné půdy jsem zaznamenal v k.ú. příslušejících do Kaplické brázdy a ležících v zázemí města Kaplice (s výjimkou k.ú. Blansko u Kaplice).

Samozřejmě, že výraznější změny v zastoupení orné půdy jsou zaregistrovány během časově delšího období let 1955 až 1989, v následujícím období mezi lety 1989 a 2003 jsou změny již méně výrazné. Rok 1955 představuje počátek socialistického hospodaření v krajině, kdy bylo řešené území poznamenáno vysídlením původního německého obyvatelstva, zpětným nedosídlením a zánikem některých sídel právě v k.ú. blízko státní hranice. Opuštěná zemědělská půda nezačala být využívána a přirozenou sukcesí se měnila na stádia společenstev luk a pastvin a bylinných lad (dále pak na lesní společenstva). Naopak orná půda v zázemí větších venkovských sídel, v k.ú.

s lepšími fyzickogeografickými podmínkami pro zemědělství byla intenzivně velkoplošně obdělávána.

Po roce 1989, který představuje stav využívání krajiny na konci socialistického období, byla neefektivně využívaná orná půda opouštěna, v souvislosti s transformačními procesy v zemědělství (zánik jednotných zemědělských družstev, vznik nových společností, nedostatek financí pro hospodaření, atp.) nebyla krajina tak intenzivně obhospodařována, některé plochy byly díky dotacím do zemědělství uměle zatravnovány. V současné době (rok 2003) orná půda zabírá 27,96 % rozlohy řešeného území.

Je možné předpokládat, že výměra orné půdy nebude nadále rapidně klesat, ale může se neustále zmenšovat v souvislosti se systémem dalších dotací do zemědělství z fondů Evropské unie, v souvislosti s rozvojem mimoprodukční funkcí agrárního sektoru v řešeném území či s přechodem k ekologickým formám zemědělství hlavně ve vyšší podhorské části řešeného území.

Trvalé travní porosty

Procentuální zastoupení trvalých travních porostů na celkové rozloze jednotlivých k.ú. se v průběhu sledovaného období střídavě měnilo (přírůstky i úbytky v rámci jednoho k.ú.) v celém řešeném území. V případě trvalých travních porostů registruji odlišný trend, než v případě orné půdy, která většinou trvale ubývala po celé sledované období. V případě kategorie luk a pastvin došlo mezi lety 1955 a 1989 k jejich úbytku v naprosté většině sledovaných k.ú., ovšem v dalším období (1989 až 2003) se zastoupení a výměra trvalých travních porostů mnohde zvýšily, resp. v těch k.ú., kde došlo k výrazným úbytkům orné půdy (jižní a východní oblasti řešeného území, přechod Novohradského podhůří do Novohradských hor a nejvyšší partie Novohradského podhůří). V celkovém hodnocení za sledované období 1955 až 2003 tak kromě k.ú. Kaplice (úbytek o 17,64 p.b.) zůstalo zastoupení trvalých travních porostů asi ve třetině sledovaných k.ú. téměř nezměněné, v dalších k.ú. došlo ke změnám o maximálně 12,50 p.b. Současné zastoupení trvalých travních porostů v celém řešeném území dosahuje 22,45 % jeho celkové výměry.

Velké úbytky luk a pastvin v prvním sledovaném časovém řezu v některých k.ú. mohou souviset s výrazným nárůstem kategorie lesních pozemků a zbývajících druhů pozemků, a to v důsledku organizovaného zalesňování či přirozenou sukcesí lesa na neobhospodařované pozemky, dále pak rozsáhlejší výstavbou domů, hospodářských

budov a technické infrastruktury v okolí větších sídel (zábory méně kvalitní zemědělské půdy). Ve druhém časovém řezu se pravděpodobně projevuje celorepublikový trend nárůstu travních porostů v důsledku zatravnňování (dotace) svažitých a povrchovou erozí ohrožených pozemků v horských a podhorských oblastech. Též se projevuje změna z intenzivního způsobu hospodaření v takových oblastech na formy extenzivního chovu dobytka (pastvinářství). V souvislosti s problémy agrárního sektoru v transformačním období (např. odliv pracovníků z primárního sektoru) se v nárůstu luk a pastvin odráží i ekonomická stránka, kdy tyto plochy jsou časově i finančně mnohem méně náročné na obhospodařování. Z lokálních faktorů na mikroregionální úrovni se může do nárůstu zatravněných ploch promítnout i vyhlášení oblastí ochrany přírody, ve kterých je samozřejmě zpřísněn režim hospodaření. Stejně tak sever řešeného území (k.ú. Dlouhá, Chlum nad Malší a Malče) zasáhla výstavba vodní nádrže Římov).

Do budoucna lze předpokládat nárůst trvalých travních porostů, ovšem otázkou je, do jaké míry se bude jednat o faktické zvýšení výměry luk a pastvin v krajině. V řešeném území se totiž vyskytuje množství (lučních) lad, která jsou často ve statistikách o druzích pozemků evidována jako ostatní plochy. Zvýšení zastoupení pozemků s travními porosty by mohlo proběhnout pouze „papírově“, reálný průběh změn v krajině by byl odlišný.

Lesní pozemky

Lesní pozemky v současnosti (rok 2003) zabírají 39,57 % rozlohy řešeného území a vykazují během sledovaných let významné přírůstky svého procentuálního zastoupení, a to až na malé výjimky ve všech řešených k.ú. Těmito výjimkami jsou k.ú. Omlenice (úbytek o 2,66 p.b., největší zaregistrovaný v řešeném území) a dále k.ú. Netřebice, Kaplice, Chlum nad Malší a Malče (nepatrné změny v „základním“ intervalu -2,50 p.b. až +2,50 p.b.).

Největší nárůst lesa se projevil v těch k.ú., kde došlo k velkým úbytkům zemědělských ploch (hlavně kategorií orná půda a trvalé travní porosty). Jedná se o pás k.ú. podél hranice Novohradských hor a jejich podhůří. V minulosti se zde nacházela zemědělská sídla s převážně německým obyvatelstvem, které bylo po druhé světové válce odsunuto. Sídla nebyla (nebo byla, avšak nedostatečně) dosídlena, v souvislosti se zřízením hraničního pásma zanikla, byla zrušena, nebo v současnosti nemají trvalé obyvatelstvo a mají funkci rekreační (chaty, chalupy). Tato dříve průměrně zalesněná k.ú. v jižní a východní části řešeného území byla řízeně zalesňována, opuštěné

zemědělské pozemky nebyly z důvodu svažitosti dostupné pro těžkou zemědělskou mechaniku a nebyly vhodné pro socialistické způsoby hospodaření. Též malé plošky zemědělské půdy uvnitř a na okrajích lesa se postupnou sukcesí lesních společenstev staly součástí lesa.

Nárůst lesních pozemků se v podstatě zastavil v roce 1989 (byl zjištěn pouze v prvním časovém horizontu let 1955 až 1989) a dá se předpokládat, že se nadále nebude plocha lesa v řešeném území výrazně zvyšovat.

Zbývající druhy pozemků

Tato kategorie druhů pozemků v současnosti zabírá 10,02 % z celkové výměry řešeného území a vykazuje ve všech sledovaných k.ú. v řešeném území během celého období mezi lety 1955 a 2003 nárůst svého zastoupení. Zvýšení podílu zbývajících druhů pozemků se odehrálo hlavně v prvním sledovaném časovém řezu (1955 až 1989), ve druhém řezu (1989 až 2003) pak došlo pouze ve dvou k.ú. (Dlouhá a Žďár u Kaplice) k mírnému úbytku, v ostatních k.ú. se žádné výrazné změny neprojeví (změny v „základním“ intervalu od -2,50 p.b. do +2,50 p.b.). Největší nárůst ploch byl zaregistrován v k.ú. Kaplice, což je logické z důvodu rozšiřování zástavby v sídle. Poměrně velké přírůstky jsou pak vysledovány v k.ú. v zázemí města Kaplice. Trendy ve vývoji této kategorie druhů pozemků není možné přesně odůvodnit, protože mohou být velice různorodé. Navíc se jedná o kategorii vytvořenou pro práci s daty v této diplomové práci a spadá do ní více statisticky samostatně evidovaných druhů pozemků. V některých k.ú. se tedy jedná o nárůst zastavěných ploch, jinde to mohou být zahrady, vodní plochy nebo ostatní plochy. Do základních dat se určitě promítnou i statistické chyby a nepřesnosti z evidence pozemků. Statistika v podstatě „zaostává“ za skutečným stavem krajiny, protože neexistuje povinnost vlastníka pozemku hlásit změny využívání (druhu pozemku) a druh pozemku navíc ani není závazným údajem katastru nemovitostí.

5.2. Vývoj, současné zastoupení a rozmístění prvků krajinného krytu (land cover) a jejich srovnání se strukturou land use v řešeném území

Vývoj, současné zastoupení a rozmístění prvků krajinného krytu (orné půdy, luk a pastvin, lad, lesa, rozptýlené dřevinné vegetace, vodních ploch, vodních toků, intravilánů sídel, komunikací) v jednotlivých k.ú. v řešeném území mezi lety 1959 a 2004, resp. v těchto dvou časových horizontech, zachycuje Tabulka 4. a Obrázek 13. až Obrázek 38. v přílohách diplomové práce. Obrázky znázorňující strukturu land cover mají dostatečnou vypovídací schopnost, proto by bylo zbytečné zde slovně komentovat vývoj v jednotlivých řešených k.ú.

Z Tabulky 4. je zřejmé, že struktura krajinného krytu je v řešeném území téměř ze 40 % tvořena lesem, zbývající podíl pak připadá na nelesní (otevřenou) krajinu. Stejně jako statistická data o druzích pozemků i údaje o land cover potvrzují úbytek zemědělských ploch, hlavně ploch orné půdy, luk a pastvin. S úbytky zemědělských ploch souvisí kromě nárůstu lesa i nárůst ploch lučních lad. Lada se vyskytují spíše v k.ú. blíže státní hranici, v jižní části řešeného území, kde byly změny v krajině intenzivnější vzhledem k vývojovým trendům v naší společnosti po roce 1945 (hnací síly změn v krajině byly již zmiňovány v kapitole 5.1.). Lada se často vyskytují i podél vodních toků (nejrůznější březní porosty), kolem intravilánů sídel (plochy porostlé ruderalní a nitrofilní vegetací) a je možné za ně považovat i neobhospodařované plochy mezi komunikacemi a zemědělskými pozemky, mnohde až 5 m široké pásy, které jsou někde doplněné stromořadím.

Zajímavý vývoj jsem zaznamenal v případě komunikací. V Obrázku 13. až Obrázku 38. jsou zachyceny pouze dvoustopé zpevněné komunikace – silnice I. až III. řádu (důsledek generalizace), jejichž síť se během sledovaných let mírně rozrostla. Jednostopé, nezpevněné komunikace, polní a lesní cesty či pěšiny jsem do obrázků nezakresloval, ale z terénního mapování jsem zjistil, že mnoho z těch, které byly na mapách v roce 1959, zanikly. Buď byly zrušeny v důsledku scelování zemědělských ploch do větších lánů, nebo se kolem nich zvyšovala dřevinná vegetace (hlavně křoviny) a cesty (potažmo i polní meze) zarostly. Snížila se tak prostupnost krajinou, ale někde se zvýšilo zastoupení rozptýlené vegetace (např. k.ú. Střítež u Kaplice).

Srovnat vývoj a současný stav struktur land use (lesní pozemky a nelesní pozemky) a land cover (lesní krajina a nelesní krajina) v řešeném území je možné

z Tabulky 4. Rozloha lesní krajiny odečtená z map překvapivě není ve všech k.ú. vyšší, než je rozloha lesních pozemků podle katastrálních dat. Asi v polovině řešených k.ú. tak ve skutečnosti plocha lesa zabírá menší výměru, než uvádí statistika. Největší rozdíly jsem zaregistroval v případě k.ú. Hodonice u Malont, Chlum nad Malší a Malče. V případě katastrální dat je možné „chybu“ považovat za administrativní zásah v převodu zemědělských ploch na les, v případě dat odečtených z map se do rozdílu mohlo promítnout zkreslení mapy. Ovšem rozdíly nejsou tak markantní, aby nebylo možné s nimi operovat a aby musely být považovány za chybné a výsledky za nereálné.

Výhodou terénního mapování je skutečnost, že se jím zachycuje reálný stav krajiny v době mapování, ovšem i při vlastním terénním mapování land cover je možné některé plochy „dočasně chybně“ zařadit do kategorie land cover, protože například i trvalé travní porosty je možné dočasně zornit za účelem jejich zúrodnění. Naopak i některé orné půdy mohou být dočasně zatravňovány. Domnívám se ale, že v případě zisku podkladů o land cover řešeného území pro tuto diplomovou práci došlo k minimálnímu zkreslení stávajícího krajinného krytu a data nejsou chybná.

6. ZÁVĚR

V řešeném území, v katastrálních územích v povodí řeky Malše od jejího soutoku s Tichou po vodní nádrž Římov, v regionu „Novohradské hory“ jsem analyzoval současnou strukturu krajiny – využívání země (land use) a krajiného krytu (land cover) – a sledoval její vývoj od roku 1955 do současnosti, resp. do roku 2004. Využil jsem dat katastrální statistiky (úhrnné hodnoty druhů pozemků v jednotlivých k.ú.) z let 1955, 1989 a 2003, topografických map 1 : 10 000 se stavem krajiny v roce 1959, základních map ČR 1 : 10 000 se stavem krajiny v roce 2003, který jsem doplnil na základě terénního mapování stavem roku 2004. Po nezbytných úpravách dat jsem tato zpracoval do tabulek, grafů, kartogramů změny land use a obrázků znázorňujících land cover. Tím jsem splnil cíle 1a, 2a a částečně 1b a 2b diplomové práce definované v jejím úvodu. Cíle 2a, 2b a 3 jsou dále splněny vytvořením komentářů (kapitola 5.) k vývoji land use a land cover řešeného území. Hypotézy stanovené v úvodu práce a vztahující se k jednotlivým cílům práce se mi potvrdily, v následujících odstavcích tak uvádím stručné shrnutí výsledků své práce.

Vývoj využívání ploch a vývoj rozmístění prvků krajinného krytu v řešeném území v období posledních padesáti let v podstatě odpovídá celorepublikovým trendům ve vývoji krajinných struktur. Došlo ke snížení ploch orné půdy a též zemědělské půdy ve prospěch rozšíření pozemků lesa a zbývajících druhů pozemků (z nich nejvíce narostl podíl zastavěných ploch). Místy se zvýšila výměra trvalých travních porostů, jejich vývojový trend však během sledovaných let kolísal. V případě prvků krajinného krytu je těžké vývojové trendy přesně podchytit, protože jsem provedl je základní srovnání a kvantifikaci dat za lesní krajinu a nelesní krajinu, nesledoval jsem výměru jednotlivých plošných prvků krajinného krytu, délky liniových prvků krajinného krytu ani délky rozhraní mezi odlišnými prvky krajinného krytu (např. mezi lesem a otevřenou krajinou). V tomto směru by bylo třeba práci rozšířit, aby byly údaje o land cover podrobnější a lépe dokumentovaly vývoj krajiny.

Vývoj prvků land cover, stejně tak vývoj land use, je v jednotlivých sledovaných k.ú. různý a závisí na místních fyzicko-geografických podmínkách, které jsou umocněny vývojem ve společnosti (ekonomickými, politickými a jinými podmínkami). Z hlediska fyzicko-geografických determinantů změn se nejvíce uplatňuje nadmořská výška, svažitost území, kvalita půd, klimatické faktory. V řešeném území jsou

nejpříznivější podmínky pro zemědělskou výrobu v oblasti Kaplické brázdy, proto i v k.ú. zde ležících byly zaznamenány minimální změny ve využívání ploch. Naopak podhorská území s reliéfem pahorkatiny až vrchoviny (k.ú. v oblasti Soběnovské vrchoviny, Českokrumlovské vrchoviny, Pohořské hornatiny) vykazují změny daleko větší, nárůst lesa na úkor úbytků orné půdy je zde vyšší. Přírodní podmínky je možné považovat za „bezprostřední hybatele“ změn, ale na změny krajinných struktur mají daleko větší vliv faktory (hnací síly) společenské. V řešeném území konkrétně peripetie ve vývoji obyvatelstva a sídel po druhé světové (odsun Němců, zánik malých sídel blízko státní hranice, vznik střediskových sídel), změny nejen v agrárním sektoru (původní vlastnická držba, způsoby hospodaření drobných farmářů byly nahrazeny socialistickými družstvy a velkoplošnými způsoby obdělávání pozemků, po roce 1989 pak návrat k soukromě držbě pozemků, restituce, zánik či transformace družstev, systémy dotací, atp.), ale i v celém sektoru hospodářství v tzv. transformačním období naší ekonomiky.

7. SEZNAM LITERATURY A POUŽITÝCH ZDROJŮ

Publikace a databáze:

- Albrecht, J. a kol., (2003).** Českobudějovicko. In: Mackovčín, P., Sedláček, M. (eds.): Chráněná území ČR, svazek VIII. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 808 s.
- Balatka, B., 1995.** Podrobné regionální členění reliéfu České republiky. Základní mapa v měřítku 1 : 100 000, č. 33 – 3 Vyšší Brod. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra fyzické geografie a geoekologie.
- Bezpalec, F., 1970.** Jižní Čechy 1945 – 1970. Růže, České Budějovice, 304 s.
- Bičík, I., 1991.** Stav, vývoj a výhled využití ploch okresů Liberec a Jablonec. Geografie – Sborník ČGS, 96 (4): 230-239.
- Bičík, I., 1998.** Land Use in the Czech Republic 1845 – 1948 – 1990. Methodology, Interpretation, Context. Acta Universitatis Carolinae – Geographica, 32 (supplementum): 255-263.
- Bičík, I., Götz, A., Jančák, V., Jeleček, L., Mejsnarová, L., Štěpánek, V., 1996.** Land use/cover changes in the Czech Republic 1845-1995. Geografie – Sborník ČGS, 101 (2): 92-109.
- Bičík, I. a kol., 2000.** Land Use/Land Cover Changes: Vývoj, souvislosti, perspektivy. Databáze statistických dat výzkumného projektu GAČR č. 205-98-1184.
- Bičík, I., Kupková, L., 2001.** Long-term changes in land use in Czechia based on the quality of agricultural land. In: Bičík, I., Chromý, P., Jančák, V., Janů, H. (eds.): „Land use/land cover changes in the period of globalization.“ Proceedings of the IGU-LUUC International Conference, Charles University in Prague, Faculty of Science, Department of Social Geography and Regional Development, p. 31-46.
- Brůna, V., Buchta, I., Uhlířová, L., 2002.** Identifikace historické sítě prvků ekologické stability krajiny na mapách vojenských mapování. Acta Universitatis Purkynianae – Studia Geoinformatica, 2, Ústí nad Labem, 46 s.
- Brzóska, M., 2004.** Funkčně exponované plochy a jejich vývoj v periferních oblastech okresu Ústí nad Labem (na příkladu obce Tisá). In: Wahla, A. (ed.): „Geografie a proměny poznání geografické reality.“ Sborník příspěvků z mezinárodní

- geografické konference. Ostravská univerzita, Přírodovědecká fakulta, s. 506-513.
- Culek, M. (ed.), 1995.** Biogeografické členění České republiky. ENIGMA, Praha, 347 s.
- Čekal, J., 2004.** Vliv migrace na věkovou strukturu obyvatelstva Jihočeského kraje v devadesátých letech 20. století. In: Wahla, A. (ed): „Geografie a proměny poznání geografické reality.“ Sborník příspěvků z mezinárodní geografické konference. Ostravská univerzita, Přírodovědecká fakulta, s. 294-301.
- Demek, J., 1987.** Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. Academia, Praha, 584 s.
- Dvořáková, J., 1982.** Ke studiu poválečného vývoje Kaplicka (1945-1948). Diplomová práce. Pedagogická fakulta v Českých Budějovicích, 91 s.
- Feranec, J., Otáhel, J., Cebecauer, T., 2004.** Zmeny krajinej pokrývky - zdroj informácií o dynamike krajiny. Geografický časopis, 56 (1): 33-47.
- Götz, A., Novotná, M., 1996.** Geografie zemědělství ČR. Skripta. Západočeská univerzita v Plzni, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 114 s.
- Grauer, J., 1999.** Historický vývoj využívání ploch v okrese Písek. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 49 s.
- Hampl, M. a kol. 1996.** Geografická organizace společnosti a transformační procesy v České republice. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, 395 s.
- Houdková, J., 2002.** Aktuální stav vegetačního pokryvu v povodí horní Stropnice. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 77 s. + přílohy.
- Chábera, S., 1998.** Fyzický zeměpis jižních Čech. Přehled geologie, geomorfologie, horopisu a vodopisu. Skripta. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 139 s.
- Chábera, S., Nekovář, F., Kučera, S., Ošmera, S., (eds.), 1972.** Přírodní poměry Novohradských hor a jejich podhůří. Rozpravy Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích, Řada přírodních věd, č. 10, 109 s.
- Jarolínek, M. a kol., 1999.** Akční plán mikroregionu „Sdružení růže“ pro období 2004 až 2006. www.2000vs.vismo.cz
- Jeleček, L., 1995.** Využití půdního fondu České republiky 1845 – 1955: hlavní trendy a širší souvislosti. Geografie – Sborník ČGS, 100 (4): 276-291.

- Kabrda, J., 2003.** Faktory ovlivňující vývoj využití ploch v kraji Vysočina od poloviny 19. století. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, 111 s.
- Kočárek, E., Kočárek, E. jun., 1992.** Múhl a Waldviertel, Novohradské hory, Třeboň a okolí. Kletř, Plzeň, 208 s.
- Kolejka, J., 1987.** Landscape-historical synthesis. Materials, methods and results. *Ekológia* (Bratislava), 6: 51-62.
- Kolektiv, 1934.** Statistický lexikon obcí v republice Československé. Díl I., Orbis, Praha, 613 s.
- Kolektiv, 1948a.** Úhrnné katastrální hodnoty kraje Českobudějovického. Ministerstvo financí, Praha.
- Kolektiv, 1948b.** Úhrnné katastrální hodnoty zemí českých. Ministerstvo financí, Praha.
- Kolektiv, 1955-2003.** Úhrnné hodnoty druhů pozemků v ha po k.ú. a obcích za okres České Budějovice, Český Krumlov (soudní okresy Trhové Sviny a Kaplice). Zeměměřický a katastrální inspektorát v Českých Budějovicích, souhrnné tabulky, počítačová databáze.
- Kolektiv, 1965.** Hydrologické poměry ČSSR. Díl 1., Mapy. Ústřední správa geodézie a kartografie a Hydrometeorologický ústav v Praze.
- Kolektiv, 1978.** Retrospektivní lexikon ČSSR 1850 – 1970. Díl I., svazek 1, SEVT, Praha, 678 s.
- Kolektiv, 1990.** Štatistická ročenka o podnom fondu v ČSSR podle údajov evidence nehnuteľností. Slovenský úrad geodézie a kartografie v Bratislave a Český úřad geodetický a kartografický v Praze, 324 s.
- Kolektiv, 2003.** Ekologická studie povodí Malše. Hydroprojekt Praha a Povodí Vltavy České Budějovice, 388 s.
- Kolektiv, 2004.** Cykloatlas Česko 1 : 100 000, SHOCart, Vizovice, 301 s.
- Křivancová, S., Vavruška, F., 2004.** Podnebí Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): „Krajina Novohradských hor. Fyzickogeografické složky krajiny.“ Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, s.79-93.
- Kubeš, J., 1994.** Bohemian agricultural landscape and villages 1950 and 1990: Land use, land cover and other characteristics. *Ekológia* (Bratislava), 13 (2): 187-198.

- Kubeš, J. (ed.), 2004.** Krajina Novohradských hor. Fyzickogeografické složky krajiny. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 160 s.
- Kubeš, J., Mičková, K., 2002a.** Analýza vývoje prostorové struktury krajiny v Novohradských horách mezi lety 1938 – 2000. In: Papáček, M. (ed.): „Biodiverzita a přírodní podmínky Novohradských hor.“ Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích a Entomologický ústav AV ČR, s. 21-28.
- Kubeš, J., Mičková, K., 2002b.** Vývoj struktury využití krajiny a struktury krajinného krytu v Novohradských horách (Development of landscape use and landscape cover structures in the Novohradské hory mountains – highlands region). In: „Sborník z konference Ekotrend.“ Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta, s. C46-51.
- Kubeš, J., Mičková, K., 2002c.** Vývoj prostorové struktury krajiny v regionu Pohořsko (Novohradské hory) 1938 – 2000. In: Balej, M., Kunc, K. (eds.): „Proměny krajiny a udržitelný rozvoj.“ Sborník z XX. Sjezdu ČGS, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, s. 136-147.
- Kubeš, J., Mičková, K., 2003.** Developement of horizontal landscape structure in the Pohořsko region (the Czech-Austrian frontier) between 1938-2000. Ekology/Ekológia (Bratislava), 22 (3): 269-283.
- Kubeš, J., Šulová, R., 2004.** Počty obyvatel v sídlech Novohradských hor a Novohradského podhůří v letech 1968-2001. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, základní počítačová databáze.
- Kuča, K., 1997.** Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. 3. díl, Libri, Praha, 944 s.
- Kupková, L., 2003.** Suburbanizace Prahy – teorie zonálních modelů a realita. In: Jančák, V., Chromý, P., Marada, M. (eds.): „Geografie na cestách poznání.“ Sborník příspěvků k šedesátinám Ivana Bičíka. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, s. 32-47.
- Lipský, Z., 1994.** Změna struktury české venkovské krajiny. Geografie – Sborník ČGS, 99 (4): 248-260.
- Lipský, Z., 1996:** Historical developement of the Czech rural landscape used to its present ecological stabilization. Ekológia (Bratislava), 15: 103-107.

- Lipský, Z., Kopecký, M., Kvapil, D., 1999.** Present land use changes in the Czech cultural landscape. *Ekológia (Bratislava)*, 18: 31-38.
- Lipský, Z., 2000.** Sledování změn v kulturní krajině. Skripta. Česká zemědělská univerzita, Lesnická fakulta, Ústav aplikované ekologie, Kostelec nad Černými lesy, 76 s.
- Marada, M., 2003.** Dopravní infrastruktura a její souvislosti s využitím ploch na příkladu Středočeského kraje. In: Jančák, V., Chromý, P., Marada, M. (eds.): „Geografie na cestách poznání.“ Sborník příspěvků k šedesátinám Ivana Bičíka. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, s. 48-58.
- Miřková, K., 2001.** Využití země a vegetační kryt v regionu Novohradské hory. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 95 s. + přílohy.
- Miřková, K., 2003.** Struktura krajiny v povodí Stropnice v Novohradských horách. In: Papáček, M. (ed.): „Biodiverzita a přírodní podmínky Novohradských hor II.“ Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, s. 33-40.
- Miřková, K., 2004a.** Současná struktura a některé perspektivy dalšího vývoje zemědělsko-lesnické krajiny Novohradských hor a jejich podhůří. Collection of Scientific Papers, Faculty of Agriculture in České Budějovice, Series for Economics, Management and Trade, 28 (2): 133-136.
- Miřková, K., 2004b.** Analýza vývoje krajiny v povodí toků Novohradských hor. In: Wahla, A. (ed.): „Geografie a proměny poznání geografické reality.“ Sborník příspěvků z mezinárodní geografické konference. Ostravská univerzita, Přírodovědecká fakulta, s. 471-480.
- Miřková, K., 2004c.** Využívání území (land use) Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): „Krajina Novohradských hor. Fyzickogeografické složky krajiny.“ Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, s. 136-147.
- Miřková, K., 2005a.** Landscape structure development in the Novohradské MTS. Region. *Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Comenianae – Geographica (supplementum)* 3: 356-364.
- Miřková, K., 2005b.** Odlišnosti vývoje využívání krajiny v česko-rakouském přeshraničním regionu „Novohradské hory“ mezi lety 1955 – 2002. In: Hochmuth, Z., Tomášiková, V. (2005): „Zmeny štruktúry krajiny jako reflexia

súčasných spoločenských zmien v strednej a východnej Európe.“ Zborník z III. medzinárodného geografického kolokvia v Danišovciach, Univerzita P. J. Šafárika, Prírodovedecká fakulta, Ústav geografie, Košice, 93-98.

Mištera, L. a kol., 1985. Geografie ČSSR. SPN, Praha, 388 s.

Mlčoch, S. a kol., 1998. Státní program ochrany přírody a krajiny ČR. MŽP ČR, Praha, 42 s.

Molcarová, D., 2002. Vývoj obyvatelstva sídel Jihočeského kraje 1869-2001: sídla s českou většinou v roce 1930. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 52 s.

Moldan, B. a kol., 1990. Životní prostředí České republiky: vývoj a stav do konce roku 1989. Academia, Praha, 284 s.

Mörtil, O., Svoboda, M., 1992. Kaplicko a Novohradsko. Dona, České Budějovice, 96 s.

Otta, M., 1994. Stav, vývoj a výhled využití ploch v okresech Jablonec nad Nisou a Liberec. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, 95 s.

Papáček, M. (ed.), 2002. Biodiverzita a přírodní podmínky Novohradských hor. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta a Entomologický ústav AV ČR, 286 s.

Papáček, M. (ed.), 2003. Biodiverzita a přírodní podmínky Novohradských hor II. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta a Entomologický ústav AV ČR, 221 s.

Pavlíček, V., 2004. Geologie Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): „Krajina Novohradských hor. Fyzickogeografické složky krajiny.“ Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, s. 9-45.

Petrovič, F., Boltížiar, M., 2004. Zmeny krajiny v horskej časti povodia toku Cirochy (NP Poloniny) v rokoch 1949 – 2003. In: Wahla, A. (ed.): „Geografie a proměny poznání geografické reality.“ Sborník příspěvků z mezinárodní geografické konference. Ostravská univerzita, Přírodovědecká fakulta, 436-442.

Pizingrová, A., 1967. Státní statky na bývalých okresech Českého Krumlova a Kaplice v letech 1949 až 1955. Diplomová práce. Pedagogická fakulta v Českých Budějovicích, 61 s.

- Polák, V., (ed.), 1983.** Chráněná krajinná oblast Novohradské hory. Návrhová studie. Krajské středisko památkové péče a ochrany přírody v Českých Budějovicích, 120 s.
- Pospíšilová, M., 1972.** Zeměpis služeb Kaplicka. Diplomová práce. Pedagogická fakulta v Českých Budějovicích, 136 s.
- Princová, M., 2000.** Analýza vývoje krajinného pokryvu Novohradských hor s ohledem na ochranu životního prostředí. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 81 s.
- Pupík, J., 1999.** Historický vývoj využívání ploch v okrese Tábor. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 46 s.
- Rypl, J., 2003.** Klimatické poměry Novohradských hor. In: Papáček, M. (ed.): „Biodiverzita a přírodní podmínky Novohradských hor II.“ Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta a Entomologický ústav AV ČR, s. 63-67.
- Rypl, J., 2004.** Geomorfologie Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): „Krajina Novohradských hor. Fyzickogeografické složky krajiny.“ Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, s. 56-78.
- Šára, P., 2002.** Školní atlas České republiky. Kartografie, Praha, 32 s.
- Šefrna, L., 2004.** Půdy Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): „Krajina Novohradských hor. Fyzickogeografické složky krajiny.“ Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, s. 46-55.
- Štěpán, V., Zíma, L., 2003.** Územní plán velkého územního celku. Českokrumlovsko. www.krajjihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=405&par%5Blang%5D=CS
- Štych, P., 2003.** Hodnocení vlivu nadmořské výšky reliéfu na vývoj změn využití půdy Česka 1845, 1948 a 1990. In: Jančák, V., Chromý, P., Marada, M. (eds.): „Geografie na cestách poznání.“ Sborník příspěvků k šedesátinám Ivana Bičíka. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, s. 59-70.
- Vlček, Z. (ed.), 1984.** Zeměpisný lexikon ČSR. Vodní toky a nádrže. Academia, Praha, 316 s.
- Vrtiška, D., 2000.** Současnost a budoucnost železnice v České republice. Seminární práce. www.mujweb.cz/www/4koridor/html/hodv-cebu.html

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí katastrální zákon.

Winklerová, J., 2003. Potvrdí vývoj využití ploch ve vybraných modelových územích v letech 1845-2000 obecné trendy? In: Jančák, V., Chromý, P., Marada, M. (eds.): „Geografie na cestách poznání.“ Sborník příspěvků k šedesátinám Ivana Bičíka. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, s. 71- 82.

Zákon č. 344/1992 Sb., o Katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon).

Zemek, F., Heřman, M., Bufková, I., 2001: Social and natural aspects of getting over a disturbed development of semicultural landscape. *Ekológia* (Bratislava), 20: 155-172.

Žigrai, F., 1983. Krajina a jej využívanie. Skripta. Univerzita J. E. Purkyně, Brno, 131 s. + přílohy.

Žufan, P., Bednář, P., 2004. Pohled na ekologické zemědělství v České republice. In: Wahla, A. (ed.): „Geografie a proměny poznání geografické reality.“ Sborník příspěvků z mezinárodní geografické konference. Ostravská univerzita, Přírodovědecká fakulta, s. 223-230.

Mapové podklady:

Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-113D-b2

Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-113D-b3

Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-113D-b4

Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-133D-d1

Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-113D-d2

Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-113D-d3

Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-113D-d4

Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-114C-a1

Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-114C-a3

Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-114C-a4

Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-114C-c1

Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-114C-c2

Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-114C-c3

Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-114C-c4

Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-126A-a1
 Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-126A-a2
 Topografická mapa, 1 : 10 000, ČÚGK, 1961, číslo mapového listu M33-125B-b2
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-24-03
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-24-07
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-24-08
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-24-09
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-24-10
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-24-12
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-24-13
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-24-14
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-24-15
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-24-17
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-24-18
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-24-19
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-24-20
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-24-22
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-24-23
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-24-24
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-42-02
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-42-03
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-42-04
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-42-05
 Základní mapa ČR, 1 : 10 000, ČÚGK, 2003, číslo mapového listu 32-42-09
 Základní vodohospodářská mapa ČSR, 1 : 50 000, ČÚGK, 1981, číslo mapového listu
 32-45 Rožmberk nad Vltavou
 Základní vodohospodářská mapa ČSR, 1 : 50 000, ČÚGK, 1981, číslo mapového listu
 32-24 Trhové Sviny
 Mapa správního rozdělení ČR, Jihočeský kraj, 1 : 200 000, ČÚZK, 2003
 Turistická mapa Novohradské hory, Kaplice, 1: 50 000, ShoCart, 2001.

Internetové odkazy:

<http://www.czso.cz>

<http://www.iri.cz>

<http://www.natura2000.cz>

<http://www.rera.cz>

<http://www.kraj-jihocesky.cz>

<http://www.ckrumlov.cz>

<http://www.dlouhy-ita.cz>

<http://www.calla.ecm.cz>

<http://www.cbudejovice.risy.cz>

8. SEZNAM PŘÍLOH

Mapa 1. Vymezení a poloha řešeného území

Mapa 2. Rozmístění geografických sídel v řešeném území

Mapa 3. Geologicko-tektonická mapa řešeného území

Mapa 4. Geomorfologické členění řešeného území

Mapa 5. Významné vodní toky a vodní plochy řešeného území

Mapa 6. Klimatické podmínky řešeného území

Mapa 7. Půdní typy řešeného území

Mapa 8. Biogeografické regiony a oblasti ochrany přírody a krajiny řešeného území

Tabulka 1. Vývoj počtu obyvatel v „geografických“ sídlech a v „katastrálních“ sídlech řešeného území

Tabulka 2. Zastoupení hlavních kategorií druhů pozemků v katastrálních územích řešeného území a v dalších regionech v letech 1948 (resp. 1955), 1989 a 2003

Tabulka 3. Změny zastoupení hlavních kategorií druhů pozemků v katastrálních územích řešeného území a v dalších regionech mezi lety 1948 (resp. 1955), 1989 a 2003

Tabulka 4. Srovnání údajů o struktuře land cover a land use v katastrálních územích řešeného území mezi lety 1955 (resp. 1959) a 2003 (resp. 2004)

Graf 1. – Graf 7. Zastoupení hlavních kategorií druhů pozemků v katastrálních územích řešeného území v letech 1955, 1989 a 2003

Graf 8. – Graf 14. Zastoupení hlavních kategorií druhů pozemků v katastrálních územích řešeného území v letech 1955, 1989 a 2003

Graf 15. – Graf 21. Zastoupení hlavních kategorií druhů pozemků v katastrálních územích řešeného území v letech 1955, 1989 a 2003

Graf 22. – Graf 26. Zastoupení hlavních kategorií druhů pozemků v katastrálních územích řešeného území v letech 1955, 1989 a 2003

Obrázek 1. Změny zastoupení orné půdy v katastrálních územích mezi lety 1955 a 1989

Obrázek 2. Změny zastoupení orné půdy v katastrálních územích mezi lety 1989 a 2003

Obrázek 3. Změny zastoupení orné půdy v katastrálních územích mezi lety 1955 a 2003

Obrázek 4. Změny zastoupení trvalých travních porostů v katastrálních územích mezi lety 1955 a 1989

Obrázek 5. Změny zastoupení trvalých travních porostů v katastrálních územích mezi lety 1989 a 2003

Obrázek 6. Změny zastoupení trvalých travních porostů v katastrálních územích mezi lety 1955 a 2003

Obrázek 7. Změny zastoupení lesních pozemků v katastrálních územích mezi lety 1955 a 1989

Obrázek 8. Změny zastoupení lesních pozemků v katastrálních územích mezi lety 1989 a 2003

Obrázek 9. Změny zastoupení lesních pozemků v katastrálních územích mezi lety 1955 a 2003

Obrázek 10. Změny zastoupení zbývajících druhů pozemků v katastrálních územích mezi lety 1955 a 1989

Obrázek 11. Změny zastoupení zbývajících druhů pozemků v katastrálních územích mezi lety 1989 a 2003

Obrázek 12. Změny zastoupení zbývajících druhů pozemků v katastrálních územích mezi lety 1955 a 2003

Obrázek 13. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Bělá u Malont mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 14. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Blansko u Kaplice mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 15. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Bukovsko mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 16. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Děkanské Skaliny mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 17. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Dlouhá mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 18. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Dluhoště mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 19. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Hodonice u Malont mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 20. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Hradiště u Kaplice mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 21. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Chlum nad Malší a Malče mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 22. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Jaroměř u Malont mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 23. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Kaplice mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 24. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Malonty mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 25. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Mladoňov mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 26. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Mostky mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 27. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Netřebice mezi lety 1959 až 2004

- Obrázek 28.** Vývoj krajinného krytu v k.ú. Omlenice mezi lety 1959 až 2004
- Obrázek 29.** Vývoj krajinného krytu v k.ú. Pořešín mezi lety 1959 až 2004
- Obrázek 30.** Vývoj krajinného krytu v k.ú. Rychnov nad Malší mezi lety 1959 až 2004
- Obrázek 31.** Vývoj krajinného krytu v k.ú. Soběnov mezi lety 1959 až 2004
- Obrázek 32.** Vývoj krajinného krytu v k.ú. Stradov u Kaplice mezi lety 1959 až 2004
- Obrázek 33.** Vývoj krajinného krytu v k.ú. Střítež u Kaplice mezi lety 1959 až 2004
- Obrázek 34.** Vývoj krajinného krytu v k.ú. Suchdol u Bujanova mezi lety 1959 až 2004
- Obrázek 35.** Vývoj krajinného krytu v k.ú. Štědrkov mezi lety 1959 až 2004
- Obrázek 36.** Vývoj krajinného krytu v k.ú. Všeměřice mezi lety 1959 až 2004
- Obrázek 37.** Vývoj krajinného krytu v k.ú. Zdíky mezi lety 1959 až 2004
- Obrázek 38.** Vývoj krajinného krytu v k.ú. Žďár u Kaplice mezi lety 1959 až 2004

9. PŘÍLOHY

Mapa 1. Vymezení a poloha řešeného území

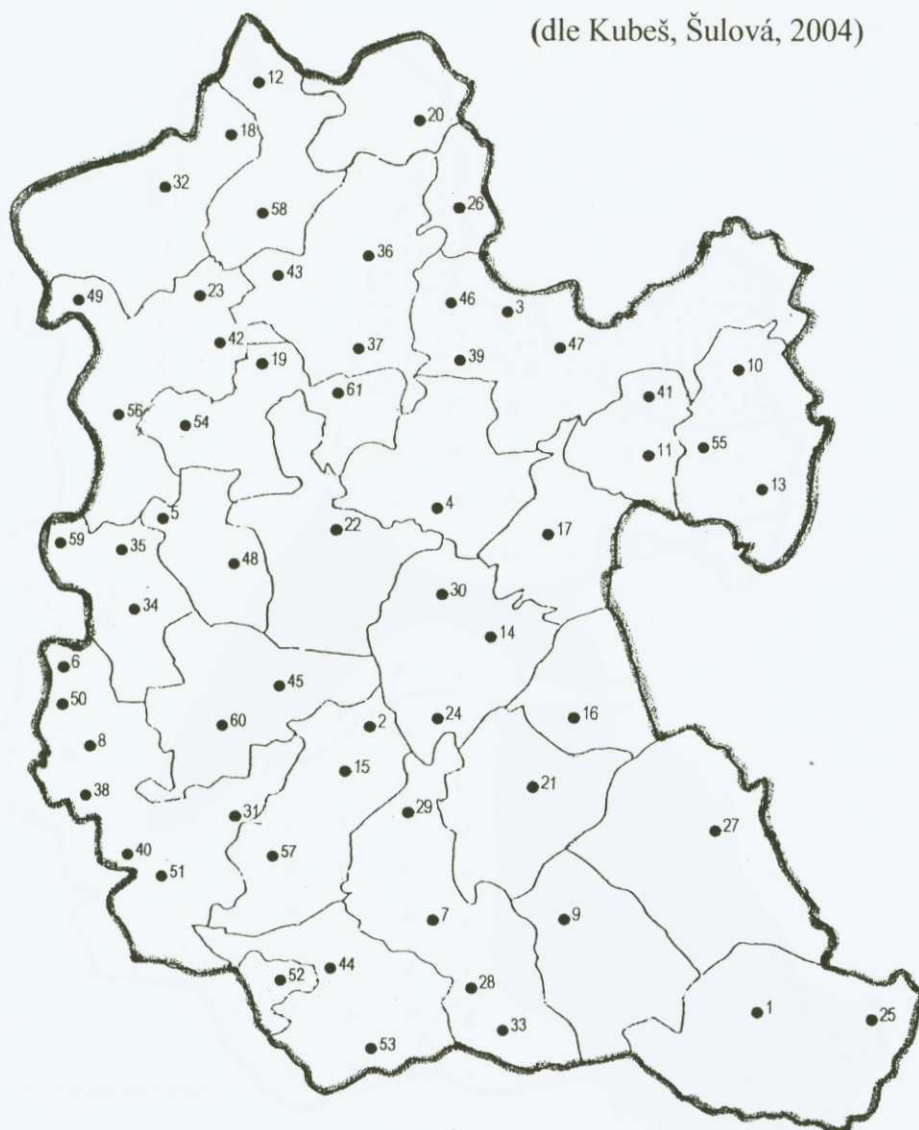

Zdroj: Mapa správního rozdělení ČR, jihočeský kraj, 1 : 200 000, ČÚZK, 2003; Základní mapa ČR, 1 : 10 000 (21 mapových listů), ČÚZK, 2003

Mapa 2. Rozmístění geografických sídel v řešeném území

0 4km

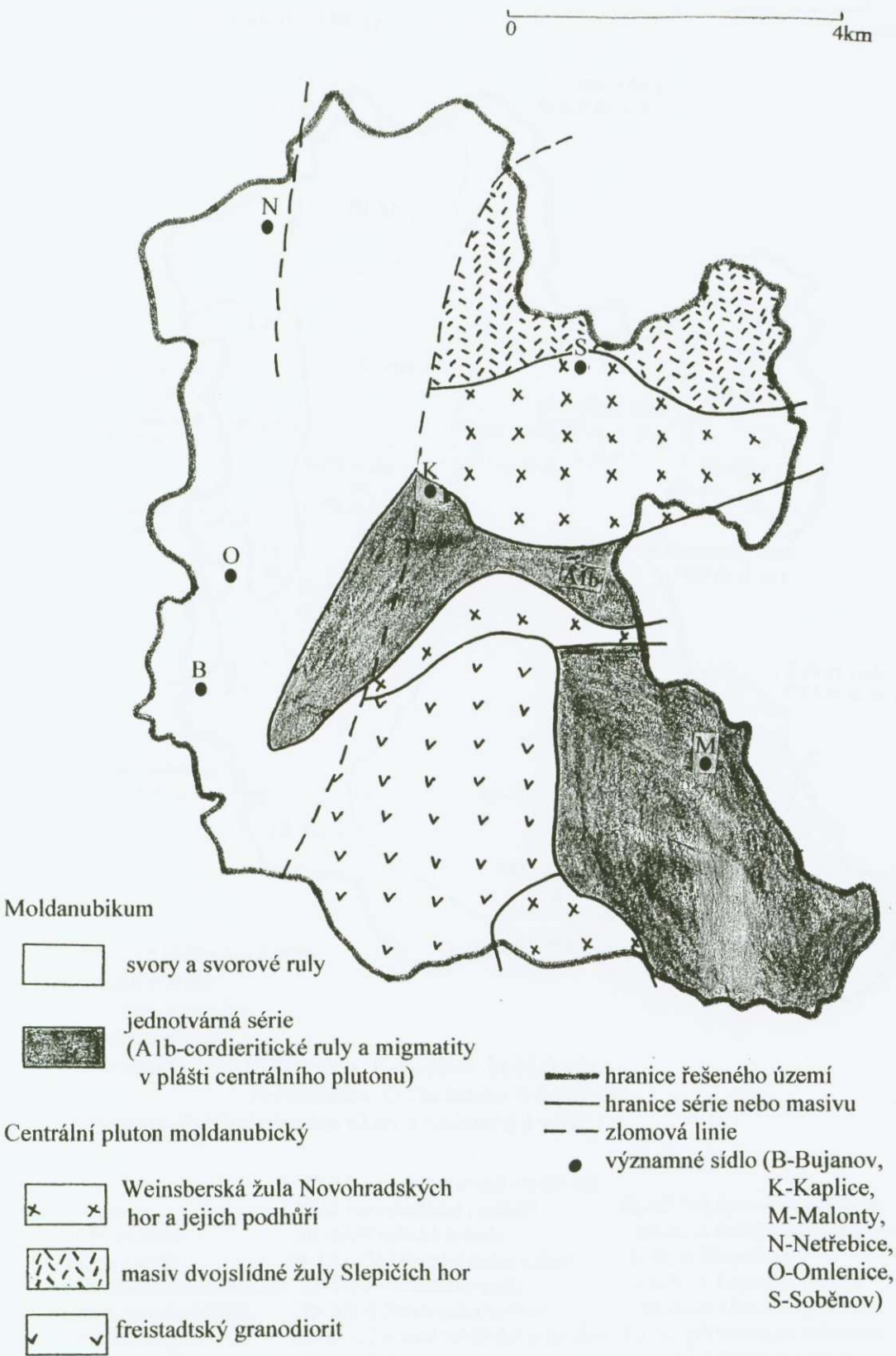
(dle Kubeš, Šulová, 2004)

- hranice řešeného území
- hranice katastrálních území
- geografické sídlo

1 Bělá, 2 Benčice, 3 Bída, 4 Blansko, 5 Blažkov, 6 Bočkov, 7 Budákov, 8 Bujanov, 9 Bukovsko, 10 Daleké Popelice, 11 Děkanské Skaliny, 12 Dlouhá, 13 Dluhošť, 14 Dobečov, 15 Drochov, 16 Hodonice, 17 Hradiště, 18 Hřeben, 19 Hubenov, 20 Chlum, 21 Jaroměř, 22 Kaplice, 23 Kaplice-nádraží, 24 Květoňov, 25 Ludvické Hory, 26 Malče, 27 Malonty, 28 Mikoly, 29 Mladoňov, 30 Mostky, 31 Nažidla, 32 Netřebice, 33 Obec, 34 Omlenice, 35 Omlenička, 36 Pořešín, 37 Pořešinec, 38 Přibyslav, 39 Přísečno, 40 Pšenice, 41 Pusté Skaliny, 42 Raveň, 43 Rozpoutí, 44 Rychnov nad Malší, 45 Skornice, 46 Smrhov, 47 Soběnov, 48 Stradov, 49 Střítež, 50 Suchdol, 51 Svinňhlavy, 52 Štědrkov, 53 U Svatého Kamene, 54 Velenov, 55 Velké Skaliny, 56 Velký Chuchelec, 57 Všeměřice, 58 Výheň, 59 Výnězda, 60 Zdíky, 61 Žďár.

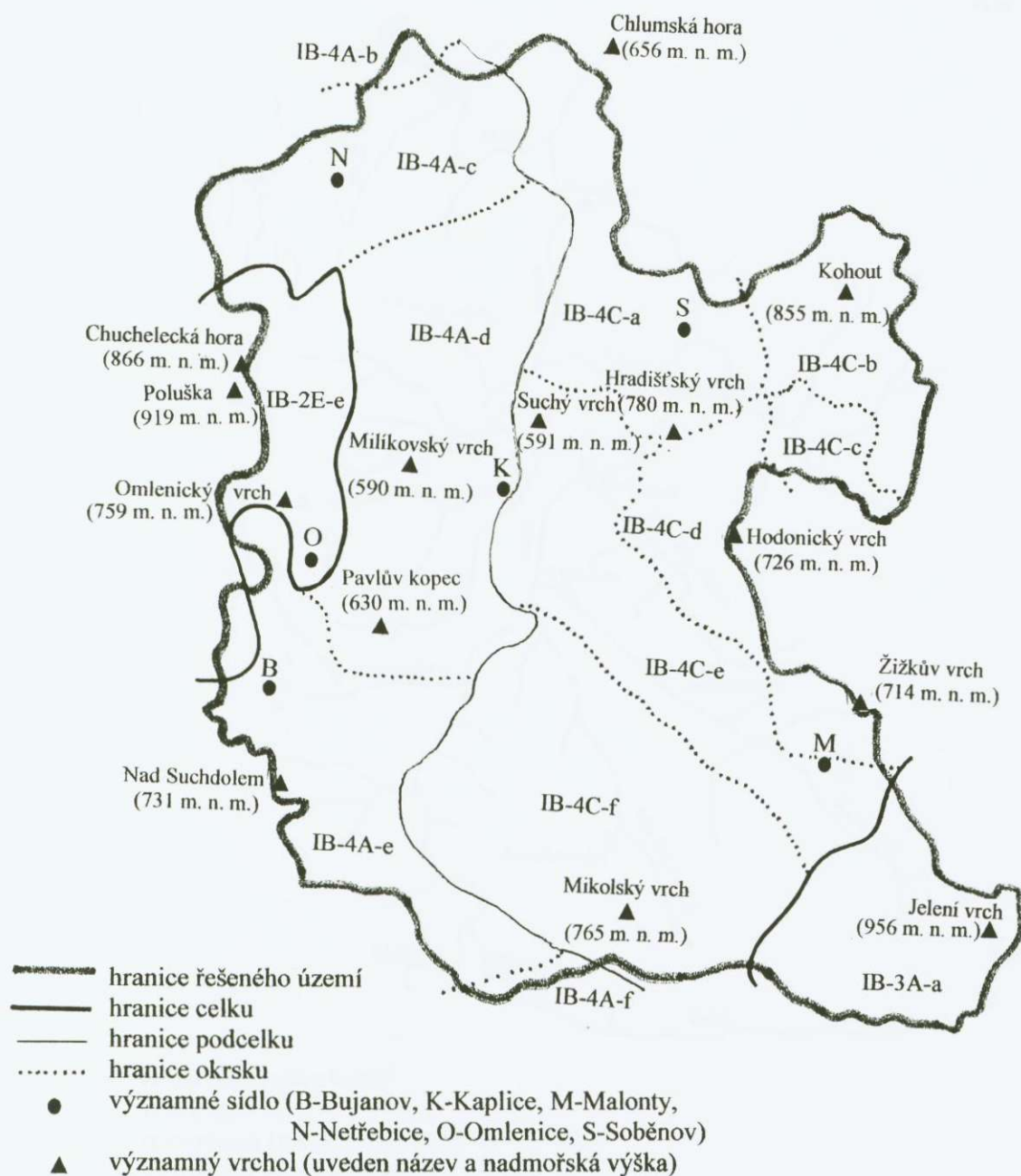
Mapa 3. Geologicko-tektonická mapa řešeného území (dle Pavlíček, 2004)

Mapa 4. Geomorfologické členění řešeného území

(dle Rypl, 2004, resp. Balatka 1995)

0 4km

Česká vysočina

I Šumavská soustava

IB Šumavská hornatina

IB-2 Šumavské podhůří

IB-2E Českokrumlovská vrchovina

IB-2E-e Rožmberská vrchovina

IB-3 Novohradské hory

IB-3A Pohořská hornatina

IB-3A-a Leopoldovská vrchovina

IB-4 Novohradské podhůří

IB-4A Kaplická brázda

IB-4A-b Velešínská pahorkatina

IB-4A-c Netřebický práh

IB-4A-d Stradovská kotlina

IB-4A-e Dolnodvořišská sníženina

IB-4A-f Cetvinská kotlina

IB-4C Soběnovská vrchovina

IB-4C-a Pořešínská pahorkatina

IB-4C-b Slepíčí hory

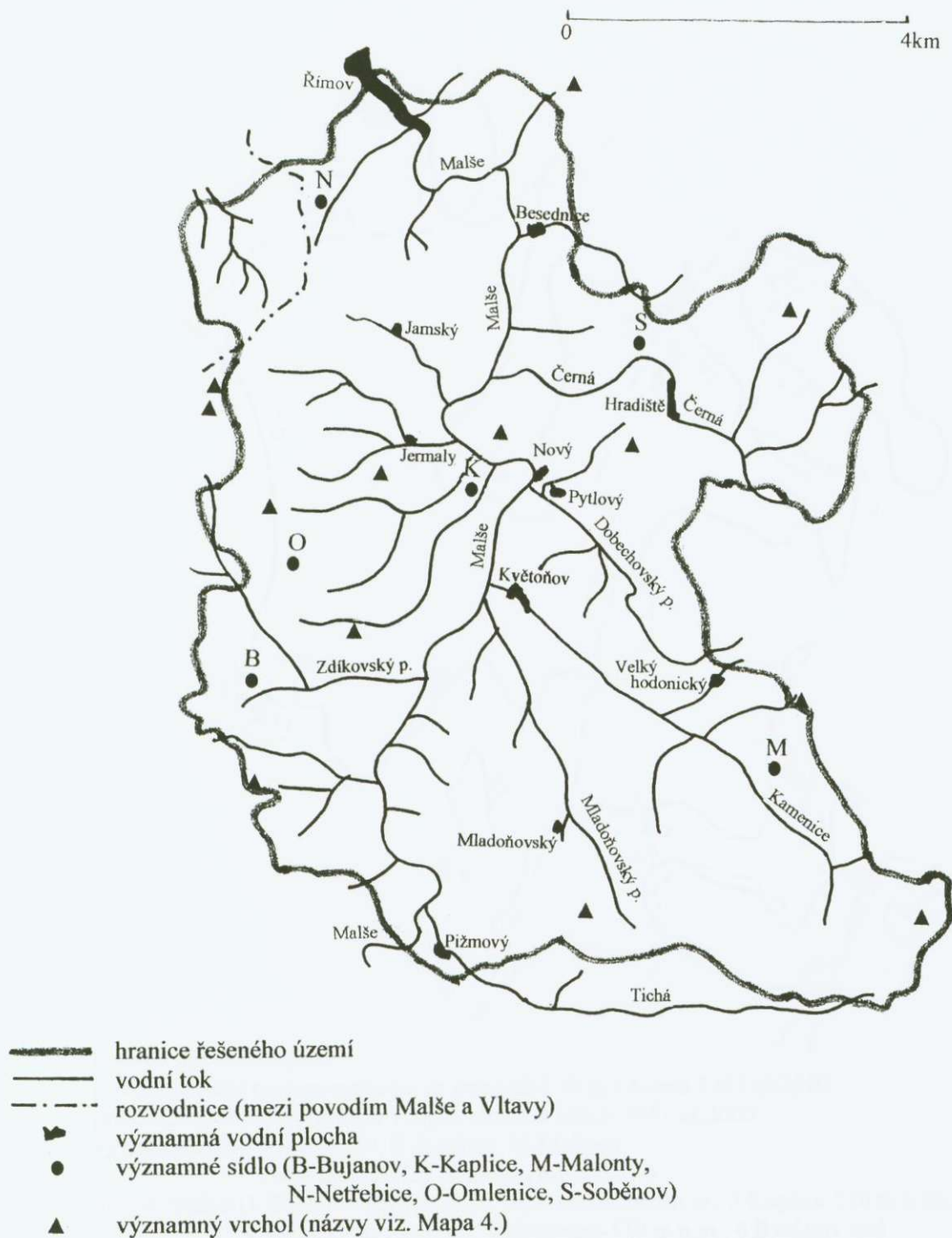
IB-4C-c Ličovská kotlina

IB-4C-d Hodonický hřbet

IB-4C-e Malontská sníženina

IB-4C-f Bukovský hřbet

Mapa 5. Významné vodní toky a vodní plochy řešeného území

Zdroj: Základní vodohospodářská mapa ČSR, 1: 50 000, Rožmberk nad Vltavou, ČÚGK, 1981, číslo mapového listu 32-45; Základní vodohospodářská mapa ČSR, 1: 50 000, Trhové Sviny, ČÚGZ, 1981, číslo mapového listu 32-24.

Mapa 6. Klimatické podmínky řešeného území (dle Křivancová, Vavruška, 2004)

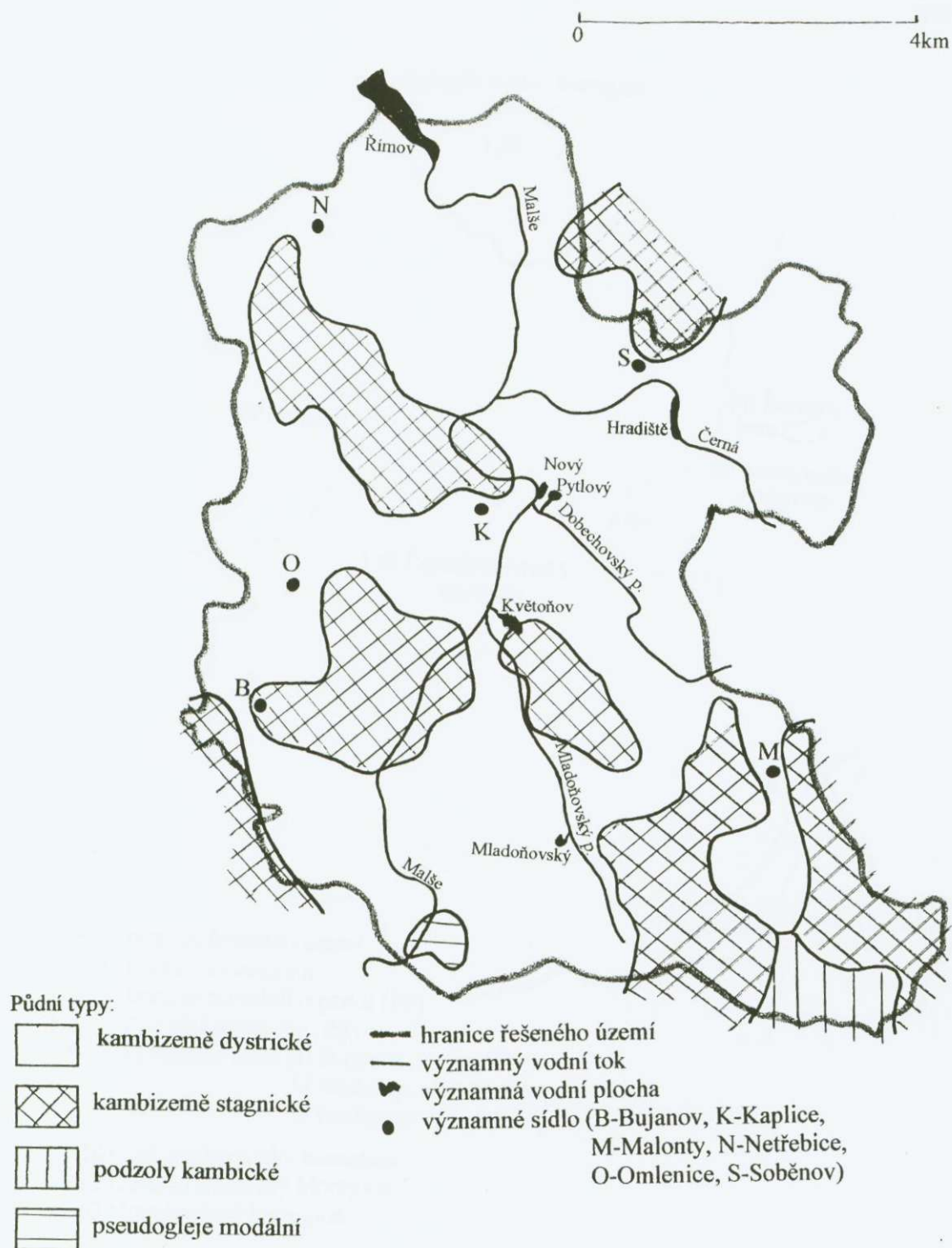
0 4km

- hranice řešeného území
- průměrné roční teploty vzduchu ve stupních Celsia v letech 1951 až 2000
- - - průměrné roční úhrny srážek v milimetrech v letech 1951 až 2000
- významné sídlo (B-Bujanov, K-Kaplice, M-Malonty, N-Netřebice, O-Omlenice, S-Soběnov)
- ⌒ měrná stanice (1 Bujanov-627m.n.m., 2 Bukovsko-650m.n.m., 3 Kaplice-540 m.n.m., 4 Malonty-691 m.n.m., 5 Netřebice-639 m.n.m., 6 Rychnov nad Malší-605 m.n.m., 7 Soběnov-640 m.n.m.)

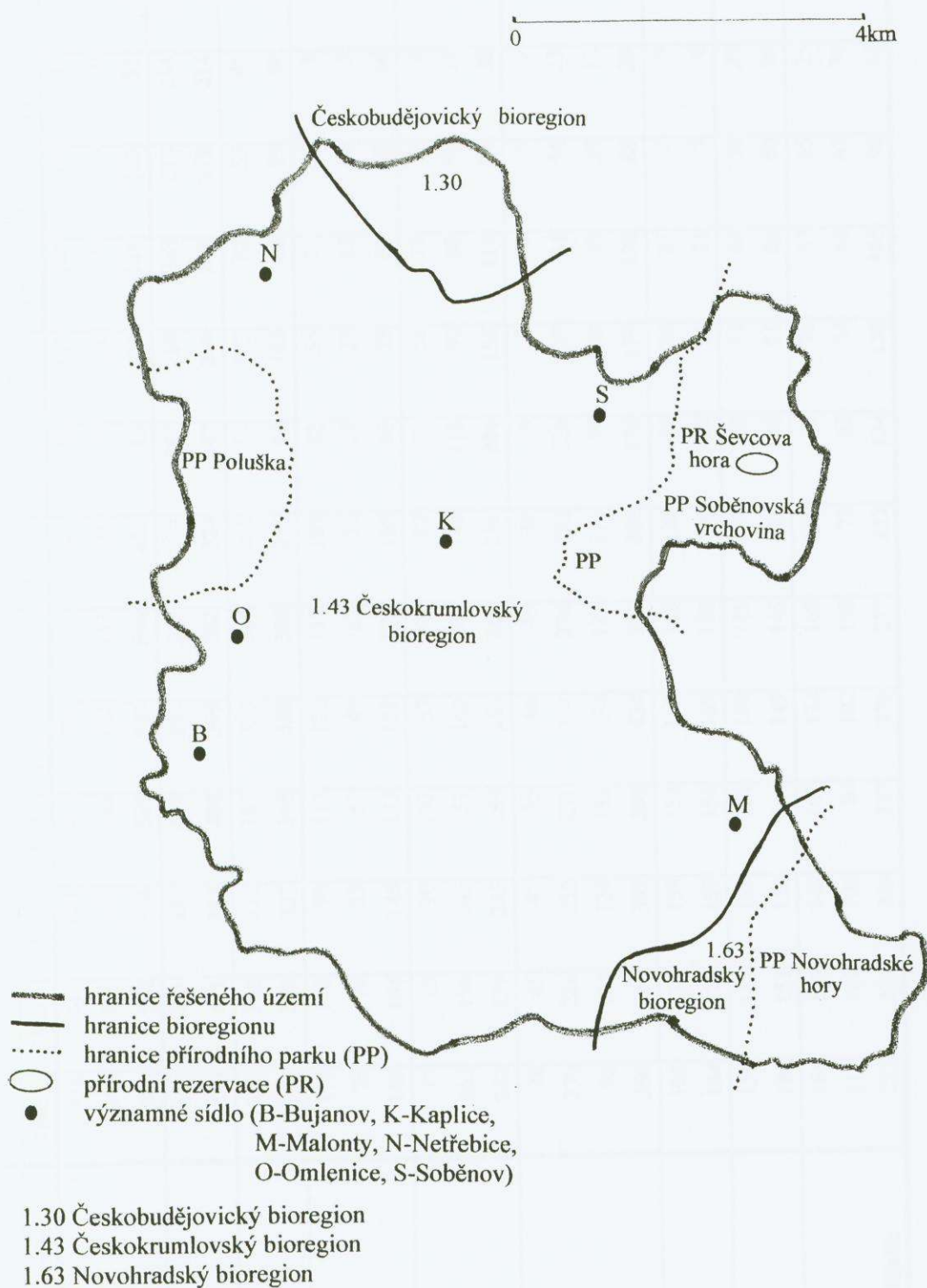
Poznámka: Naměřené srážkové a teplotní hodnoty měrných stanic viz Křivancová, Vavruška, (2004).

Mapa 7. Půdní typy řešeného území (dle Albrecht a kol., 2003)

Poznámka: Kromě uvedených půdních typů se jihozápadně od Kaplice nachází pseudogleje kambické a podél větších vodních ploch a toků se vyskytují fluvialní typy půd - viz. text kapitoly 3.2.

Mapa 8. Biogeografické regiony a oblasti ochrany přírody a krajiny řešeného území

Zdroj: Culek (ed.), 1995; Turistická mapa Novohradské hory, Kaplice, 1: 50 000, ShoCart, 2001; Základní mapa ČR, 1: 10 000, ČÚZK, 2003, číslo mapového listu 32-24-03, 32-24-07, 32-24-10, 32-24-12, 32-24-15, 32-24-22.

Tabulka 1. Vývoj počtu obyvatel v "geografických" sídlech a v "katastrálních" sídlech řešeného území

Název "geografického" sídla	Počet obyvatel v jednotlivých letech sčítání												
Název "katastrálního" sídla	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
<i>Bělá</i>	436	443	441	419	435	451	340	18	137	148	100	91	80
<i>Ludvické Hory</i>	147	155	155	146	124	113	80	0	0	0	0	0	0
Bělá u Malont	583	598	596	565	559	564	420	18	137	148	100	91	80
<i>Blansko</i>	450	411	382	408	399	362	324	247	280	268	278	214	216
Blansko u Kaplice	450	411	382	408	399	362	324	247	280	268	278	214	216
<i>Bukovsko</i>	386	348	337	365	335	309	295	59	103	82	59	48	42
Bukovsko	386	348	337	365	335	309	295	59	103	82	59	48	42
<i>Děkanské Skaliny</i>	113	110	90	112	102	117	105	42	55	36	17	9	12
<i>Pusté Skaliny</i>	76	74	55	61	49	62	55	24	20	15	10	5	1
Děkanské Skaliny	189	184	145	173	151	179	160	66	75	51	17	14	13
<i>Dlouhá</i>	77	83	90	102	97	102	87	86	56	28	15	4	12
<i>Výheň</i>	165	156	145	157	163	166	144	118	99	86	59	34	32
Dlouhá	242	239	235	259	260	268	231	204	155	114	74	38	44
<i>Daleké Popelice</i>	28	45	45	35	66	49	38	9	8	7	5	3	3
<i>Dluhoště</i>	230	236	230	231	234	226	172	126	127	91	54	23	38
<i>Velké Skaliny</i>	92	125	124	132	134	122	110	39	40	40	29	13	16
Dluhoště	350	406	399	398	434	397	320	174	175	138	88	39	57
<i>Hodonice</i>	184	175	159	154	169	168	130	39	26	21	7	0	0
Hodonice u Malont	184	175	159	154	169	168	130	39	26	21	7	0	0
<i>Hradiště</i>	154	151	153	164	149	145	147	63	71	66	50	29	31
Hradiště u Kaplice	154	151	153	164	149	145	147	63	71	66	50	29	31
<i>Chlum</i>	156	169	149	167	174	169	134	72	76	57	55	25	23
<i>Malče</i>	117	101	100	80	102	108	78	62	54	48	43	38	40
Chlum nad Malší a Malče	273	270	249	247	276	277	212	134	130	105	98	63	63

Tabulka 1. - pokračování

Název "geografického" sídla	Počet obyvatel v jednotlivých letech sčítání												
Název "katastrálního" sídla	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Jaroměř	329	312	294	284	276	278	239	123	162	123	74	56	45
Jaroměř u Malont	329	312	294	284	276	278	239	123	162	123	74	56	45
Kaplice	2252	2314	2374	2441	2377	2260	2267	1902	2600	3452	4597	6480	6495
Kaplice	2252	2314	2374	2441	2377	2260	2267	1902	2600	3452	4597	6480	6495
Malonty	816	784	768	783	823	677	589	298	327	471	606	681	796
Malonty	816	784	768	783	823	677	589	298	327	471	606	681	796
Budákov	90	79	61	75	92	69	53	39	42	9	7	10	9
Mikoly	118	145	144	117	117	123	118	0	0	0	0	0	0
Mladoňov	80	96	101	81	102	89	81	25	0	0	0	0	0
Obec	57	54	54	35	36	35	33	0	0	0	0	0	0
Mladoňov	345	374	360	308	347	316	285	64	42	9	7	10	9
Dobechov	138	107	103	111	115	107	92	26	22	42	32	16	14
Květoňov	65	58	62	59	45	66	55	25	16	18	15	6	6
Mostky	276	245	272	270	293	263	219	123	88	63	49	43	36
Mostky	479	410	437	440	453	436	366	174	126	123	96	65	56
Hřeben	27	30	33	35	29	20	21	14	14	12	12	10	9
Netřebice	469	505	557	568	544	497	504	314	317	304	391	383	387
Netřebice	496	535	590	603	573	517	525	328	331	316	403	393	396
Omlenice	204	248	221	241	267	267	238	121	191	103	83	68	52
Omlenička	259	224	224	200	190	204	226	158	163	174	151	158	218
Výnězda	51	67	50	57	60	52	54	16	32	40	25	20	29
Omlenice	514	539	495	498	517	523	518	295	386	317	259	246	299

Tabulka 1. - pokračování

Název "geografického" sídla	Počet obyvatel v jednotlivých letech sčítání												
Název "katastrálního" sídla	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
<i>Pořešín</i>	178	192	212	218	268	248	236	190	161	130	132	113	122
<i>Pořešinec</i>	119	114	106	108	133	144	100	64	62	35	37	32	34
<i>Rozpoutí</i>	112	136	119	126	175	164	185	149	139	15	65	51	53
Pořešín	409	442	437	452	576	556	521	403	362	180	234	196	209
<i>Rychnov nad Malší</i>	649	619	649	656	626	583	587	156	226	236	253	275	251
<i>U Svatého Kamene</i>	36	34	36	45	57	61	61	20	12	8	4	4	4
Rychnov nad Malší	685	653	685	701	683	644	648	176	238	244	257	279	255
<i>Bída</i>	19	21	18	35	34	27	23	24	25	23	15	9	5
<i>Přísečno</i>	48	38	32	36	33	31	23	13	11	10	7	5	5
<i>Smrhov</i>	108	118	104	75	94	97	84	38	39	6	23	12	13
<i>Soběnov</i>	497	568	583	579	634	585	532	346	356	336	276	242	278
Soběnov	672	745	737	725	795	740	662	421	431	352	306	259	296
<i>Blažkov</i>	102	82	93	111	114	119	97	58	32	22	14	10	13
<i>Stradov</i>	102	106	106	126	120	119	99	63	87	74	79	67	68
Stradov u Kaplice	204	188	199	237	234	238	196	121	119	96	93	77	81
<i>Kaplice-nádraží</i>	0	0	10	38	66	94	122	149	176	203	230	196	187
<i>Raveň</i>	58	73	44	30	50	60	76	38	84	37	85	85	105
<i>Střítež</i>	105	123	116	101	95	89	81	60	57	74	60	47	40
<i>Velký Chuchelec</i>	184	181	178	189	170	156	139	48	24	19	14	9	4
Střítež u Kaplice	347	377	348	358	381	399	418	295	341	333	389	337	336

Tabulka 1. - pokračování

Název "geografického" sídla	Počet obyvatel v jednotlivých letech sčítání												
Název "katastrálního" sídla	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
<i>Bočkov</i>	28	25	22	32	28	28	21	5	0	0	0	0	0
<i>Bujanov</i>	201	154	166	190	186	136	133	127	166	264	280	276	354
<i>Nažidla</i>	91	82	69	67	84	92	84	40	36	31	26	21	14
<i>Přibyslav</i>	55	54	40	58	43	44	50	16	20	25	30	35	40
<i>Pšenice</i>	41	51	55	45	51	58	62	32	23	19	14	9	4
<i>Suchdol</i>	157	151	147	163	162	132	134	71	73	87	56	34	34
<i>Sviníhlavy</i>	85	79	79	79	81	85	90	28	18	5	12	9	6
Suchdol u Bujanova	658	596	578	634	635	575	574	319	336	431	418	384	452
<i>Štědrkov</i>	40	45	30	29	32	38	35	15	0	0	0	3	3
Štědrkov	40	45	30	29	32	38	35	15	0	0	0	3	3
<i>Benčice</i>	40	22	29	31	34	36	30	14	5	0	0	0	0
<i>Drochov</i>	76	70	66	76	86	74	69	24	9	0	0	0	0
<i>Všeměřice</i>	132	120	93	101	107	112	114	49	24	8	9	5	2
Všeměřice	248	212	188	208	227	222	213	87	38	8	9	5	2
<i>Skoronice</i>	61	54	58	68	54	67	77	33	120	142	131	101	98
<i>Zdíky</i>	159	190	198	190	193	183	180	54	118	60	41	25	24
Zdíky	220	244	256	258	247	250	257	87	238	202	172	126	122
<i>Hubenov</i>	63	61	50	66	65	83	61	50	93	102	102	75	75
<i>Velenov</i>	38	57	62	70	62	50	40	13	0	0	0	0	0
<i>Žďár</i>	121	126	107	88	74	86	94	73	51	38	31	43	39
Žďár u Kaplice	222	244	219	224	201	219	195	136	144	140	133	118	114
Řešené území celkem	11747	11796	11650	11916	12109	11557	10747	6248	7373	7790	8824	10251	10512

Tabulka 2. Zastoupení h03

Název katastrálního území, regionu	Rok	Zastavěné plochy a nádvoří		Ostatní plochy		Celkem
		ha	%	ha	%	
Bělá u Malont	1955	4,5271	0,46	8,6349	0,88	985,5576
	1989	2,4199	0,25	56,9033	5,77	986,0400
	2003	2,4696	0,25	63,9441	6,48	987,0636
Blansko u Kaplice	1955	3,9283	0,64	34,1506	5,60	609,5204
	1989	4,9065	0,80	96,4339	15,73	612,9803
	2003	5,1457	0,84	85,9473	14,03	612,6389
Bukovsko	1955	3,0575	0,49	11,1733	1,81	618,9213
	1989	1,5585	0,25	57,8546	9,35	618,5204
	2003	1,3936	0,23	62,4760	10,09	618,8964
Děkanské Skaliny	1955	1,8392	0,51	9,2566	2,54	363,8931
	1989	1,6479	0,45	47,4187	13,06	363,2324
	2003	1,6709	0,46	47,0595	12,96	362,9686
Dlouhá	1955	3,2568	0,59	30,3706	5,51	551,6078
	1989	3,3929	0,61	38,0855	6,90	551,7205
	2003	3,4307	0,64	34,1219	6,37	535,2511
Dluhoště	1955	4,0388	0,54	9,5685	1,29	742,6914
	1989	2,8387	0,38	58,9059	7,93	742,4646
	2003	2,8990	0,39	58,7168	7,91	742,4660
Hodonice u Malont	1955	1,7282	0,43	6,1044	1,52	401,2654
	1989	0,3010	0,07	32,5151	8,10	401,2615
	2003	0,0051	0,00	29,9907	7,46	401,7710
Hradiště u Kaplice	1955	2,0785	0,41	11,3936	2,28	500,9282
	1989	1,6709	0,33	35,9343	7,17	501,2005
	2003	1,6859	0,34	35,9498	7,17	501,1758
Chlum nad Malší a Malče	1955	2,8607	0,43	24,1784	3,67	660,2565
	1989	3,2007	0,48	31,5810	4,76	663,9910
	2003	3,2181	0,47	30,8214	4,57	674,8926
Jaroměř u Malont	1955	3,4988	0,50	11,9094	1,69	703,5000
	1989	1,7174	0,24	72,4335	10,31	702,3289
	2003	1,7157	0,24	72,4807	10,31	703,3731
Kaplice	1955	24,714	3,18	48,2120	6,20	777,2109
	1989	26,7473	3,32	198,7549	24,69	804,8139
	2003	40,8555	5,07	194,7649	24,16	806,1056
Malonty	1955	6,0715	0,58	20,8151	1,99	1046,5521
	1989	5,0182	0,48	82,5124	7,89	1046,0934
	2003	5,2474	0,50	85,6721	8,19	1046,0717
Mladoňov	1955	3,7439	0,37	16,0585	1,59	1010,2143
	1989	0,6327	0,06	34,8733	9,40	1009,2704
	2003	0,6179	0,06	89,1295	8,83	1009,8928

Tabulka 2. - pokračovár

Název katastrálního území, regionu	Rok	Zastavěné plochy a nádvoří		Ostatní plochy		Celkem
		ha	%	ha	%	
Mostky	1955	4,8417	0,66	27,0541	3,69	733,0453
	1989	3,4159	0,47	96,8364	13,16	735,7914
	2003	3,9996	0,54	87,5418	11,90	735,7674
Netřebice	1955	5,9132	0,68	32,5260	3,75	867,7381
	1989	7,0176	0,88	69,6799	8,71	799,9611
	2003	7,4688	0,93	67,9535	8,48	801,2066
Omlenice	1955	4,5239	0,90	19,7331	3,94	500,5268
	1989	4,5894	0,74	58,2262	9,34	623,1652
	2003	5,4427	0,87	57,3655	9,21	623,1318
Pořešín	1955	5,1643	0,60	39,1423	4,56	857,5933
	1989	5,9021	0,72	72,1809	8,80	820,0814
	2003	6,3173	0,77	73,9036	9,01	820,1429
Rychnov nad Malší	1955	5,9279	0,90	22,7832	3,47	656,4810
	1989	3,4351	0,52	67,4495	10,27	656,7680
	2003	3,6495	0,56	62,5988	9,54	655,8674
Soběnov	1955	6,1056	0,49	20,7375	1,66	1247,9399
	1989	6,5395	0,52	74,0786	5,92	1250,9506
	2003	7,5941	0,61	73,1600	5,84	1251,0830
Stradov u Kaplice	1955	2,3476	0,56	9,2895	2,24	414,6960
	1989	1,7104	0,43	28,7373	7,33	392,0644
	2003	1,9391	0,49	32,7805	8,36	392,0644
Střítež u Kaplice	1955	3,6193	0,47	20,2123	2,61	775,3892
	1989	6,4628	0,77	100,6427	12,00	838,8595
	2003	7,8225	0,94	103,1732	12,32	837,7454
Suchdol u Bujanova	1955	6,3176	0,62	34,3773	3,34	1028,0328
	1989	4,8795	0,42	118,9982	10,24	1162,3829
	2003	5,6379	0,49	119,7013	10,31	1161,2620
Štědrkov	1955	0,4466	0,53	2,5681	3,05	84,1426
	1989	0,0575	0,07	8,1261	9,65	84,1876
	2003	0,0591	0,07	8,2479	9,72	84,8918
Všeměřice	1955	2,9459	0,39	20,4433	2,68	763,7247
	1989	1,6721	0,22	45,3256	5,94	763,2208
	2003	1,7118	0,22	44,0984	5,78	762,9113
Zdíky	1955	3,0810	0,45	16,4205	2,41	681,9933
	1989	3,0501	0,52	47,2202	8,08	584,7274
	2003	3,6293	0,62	41,5621	7,11	584,6187
Žďár u Kaplice	1955	3,0695	0,50	22,2547	3,61	615,6359
	1989	2,6791	0,44	62,3703	10,19	612,0789
	2003	3,6930	0,60	59,6670	9,76	611,3500

Tabulka 2. - pokračování

Název katastrálního území, regionu	Rok	Zastavěné plochy a nádvoří		Ostatní plochy		Celkem
		ha	%	ha	%	ha
Řešené území celkem	1955	119,6474	0,65	529,3678	2,91	18199,0579
	1989	108,4773	0,59	1694,0783	9,24	18328,1570
	2003	129,3203	0,71	1722,8283	9,40	18324,6099
Soudní okres Kaplice	1955	180,2884	0,54	805,0015	2,41	33403,9268
	1989	119,4221	0,36	2610,5155	7,92	32951,3915
	2003	141,1926	0,43	2619,1149	7,90	33145,1765
Okres Český Krumlov	1948	420,7539	0,56	1949,6474	2,60	74988,0477
	1989	745,0000	0,46	19913,0000	12,33	161499,0000
	2003	798,0000	0,49	18776,0000	11,63	161501,0000
Jihočeský kraj	1948	6499,7793	0,72	25498,0700	2,84	896666,6148
	1989	11384,0000	1,00	87557,0000	7,72	1134520,0000
	2003	10522,0000	0,80	80778,0000	6,16	1005685,0000
Česká republika	1948	85046,1356	1,08	266820,0739	3,38	7886169,6229
	1989	125307,0000	1,59	679672,0000	8,62	7886360,0000
	2003	130587,0000	1,66	680412,0000	8,62	7886755,0000

Tabulka 3. Změny zastoupení hlavních kategorií druhů pozemků v katastrálních územích řešeného území a v dalších regionech mezi lety 1948 (resp. 1955), 1989 a 2003 (vše v procentních bodech)

Název katastrálního území, regionu	Změna zastoupení mezi lety	Orná půda	Trvalé travní porosty	Lesní pozemky	Zbývající druhy pozemků
Bělá u Malont	1955/1989	-8,48	-0,23	+3,98	+4,73
	1989/2003	-1,04	+0,28	+0,13	+0,63
	1955/2003	-9,52	+0,05	+4,11	+5,36
Blansko u Kaplice	1955/1989	-13,14	-7,42	+5,90	+14,66
	1989/2003	-9,14	+9,08	+1,66	-1,60
	1955/2003	-22,28	+1,66	+7,56	+13,06
Bukovsko	1955/1989	-5,79	-10,26	+6,89	+9,16
	1989/2003	-15,51	+14,33	+0,09	+1,09
	1955/2003	-21,30	+4,07	+6,98	+10,25
Děkanské Skaliny	1955/1989	-21,66	-5,54	+14,40	+12,80
	1989/2003	-6,85	+6,99	-0,06	-0,08
	1955/2003	-28,51	+1,45	+14,34	+12,72
Dlouhá	1955/1989	-3,25	-3,63	+1,86	+5,02
	1989/2003	+1,77	+0,35	+1,51	-3,63
	1955/2003	-1,48	-3,28	+3,37	+1,39
Dluhoště	1955/1989	-7,16	-12,1	+12,60	+6,66
	1989/2003	-5,86	+5,81	+0,00	+0,05
	1955/2003	-13,02	-6,29	+12,60	+6,71
Hodonice u Malont	1955/1989	-2,32	-16,33	+12,62	+6,03
	1989/2003	-8,25	+8,17	-0,07	+0,15
	1955/2003	-10,57	-8,16	+12,55	+6,18
Hradiště u Kaplice	1955/1989	+0,90	-11,45	+4,46	+6,09
	1989/2003	+0,05	-0,11	+0,06	+0,00
	1955/2003	+0,95	-11,56	+4,52	+6,09
Chlum nad Malší a Malče	1955/1989	-2,56	-3,25	+0,69	+5,12
	1989/2003	-9,20	+8,71	-0,87	+1,36
	1955/2003	-11,76	+5,46	-0,18	+6,48
Jaroměř u Malont	1955/1989	-13,40	-4,66	+8,17	+9,89
	1989/2003	-6,49	+6,18	+0,05	+0,26
	1955/2003	-19,89	+1,52	+8,22	+10,15
Kaplice	1955/1989	-5,77	-17,02	+0,02	+22,77
	1989/2003	-0,29	-0,62	-0,26	+1,17
	1955/2003	-6,06	-17,64	-0,24	+23,94
Malonty	1955/1989	+1,74	-20,22	+10,89	+7,59
	1989/2003	-10,25	+9,72	+0,01	+0,52
	1955/2003	-8,51	-10,50	+10,90	+8,11
Mladoňov	1955/1989	-11,79	-8,55	+12,41	+7,93
	1989/2003	-10,66	+10,50	+0,66	-0,50
	1955/2003	-22,45	+1,95	+13,07	+7,43
Mostky	1955/1989	-4,47	-10,22	+2,84	+11,85
	1989/2003	+1,28	-0,98	+0,01	-0,31
	1955/2003	-3,19	-11,20	+2,85	+11,54

Tabulka 3. - pokračování

Název katastrálního území, regionu	Změna zastoupení mezi lety	Orná půda	Trvalé travní porosty	Lesní pozemky	Zbývající druhy pozemků
Netřebice	1955/1989	+5,44	-10,57	-0,87	+6,00
	1989/2003	-0,35	+0,37	+0,15	-0,17
	1955/2003	+5,09	-10,20	-0,72	+5,83
Omlenice	1955/1989	-2,78	-1,45	-2,74	+6,97
	1989/2003	-4,39	+4,47	+0,08	-0,16
	1955/2003	-7,17	+3,02	-2,66	+6,81
Pořešín	1955/1989	-7,00	-1,30	+2,85	+5,45
	1989/2003	+1,40	-1,75	+0,00	+0,35
	1955/2003	-5,60	-3,05	+2,85	+5,80
Rychnov nad Malší	1955/1989	-7,72	-10,18	+7,48	+10,42
	1989/2003	-13,35	+14,54	-0,61	-0,58
	1955/2003	-21,07	+4,36	+6,87	+9,84
Soběnov	1955/1989	-5,92	-7,48	+6,13	+7,27
	1989/2003	-6,32	+7,82	+0,11	-1,61
	1955/2003	-12,24	+0,34	+6,24	+5,66
Stradov u Kaplice	1955/1989	-0,09	-8,48	+2,62	+5,95
	1989/2003	+3,88	-4,90	+0,10	+0,92
	1955/2003	+3,79	-13,38	+2,72	+6,87
Střítež u Kaplice	1955/1989	-13,74	+0,44	+2,87	+10,43
	1989/2003	-3,38	+1,81	+1,02	+0,55
	1955/2003	-17,12	+2,25	+3,89	+10,98
Suchdol u Bujanova	1955/1989	+0,19	-9,86	+2,37	+7,30
	1989/2003	-4,69	+4,57	-0,05	+0,17
	1955/2003	-4,50	-5,29	+2,32	+7,47
Štědrkov	1955/1989	-3,58	-11,43	+2,57	+12,44
	1989/2003	+0,11	+0,34	-0,45	+0,00
	1955/2003	-3,47	-11,09	+2,12	+12,44
Všeměřice	1955/1989	-15,58	+0,44	+10,28	+4,86
	1989/2003	-7,63	+7,74	+0,05	-0,16
	1955/2003	-23,21	+8,18	+10,33	+4,70
Zdíky	1955/1989	-5,17	-11,06	+9,60	+6,63
	1989/2003	+0,07	+0,31	+0,38	-0,76
	1955/2003	-5,10	-10,75	+9,98	+5,87
Žďár u Kaplice	1955/1989	+2,39	-15,93	+2,80	+10,74
	1989/2003	-1,59	+4,43	+0,67	-3,51
	1955/2003	+0,80	-11,50	+3,47	+7,23

Tabulka 3. - pokračování

Název katastrálního území, regionu	Změna zastoupení mezi lety	Orná půda	Trvalé travní porosty	Lesní pozemky	Zbývajících druhy pozemků
Řešené území celkem	1955/1989	-5,75	-8,18	+5,44	+8,49
	1989/2003	-4,84	+7,68	+0,19	-3,03
	1955/2003	-10,59	-0,50	+5,63	+5,46
Soudní okres Kaplice	1955/1989	-8,14	-5,53	+7,37	+6,30
	1989/2003	-5,92	+7,79	-0,03	-1,84
	1955/2003	-14,06	+2,26	+7,34	+4,46
Okres Český Krumlov	1948/1989	-11,58	-17,46	+15,38	+13,66
	1989/2003	-7,90	+7,95	+0,63	-0,68
	1948/2003	-19,48	-9,51	+16,01	+12,98
Jihočeský kraj	1948/1989	-2,71	-6,94	+2,35	+7,30
	1989/2003	-11,92	-0,95	-7,70	+20,57
	1948/2003	-14,63	-7,89	-5,35	+27,87
Česká republika	1948/1989	-8,89	-2,45	+3,13	+8,21
	1989/2003	-2,09	+1,78	+0,17	+0,14
	1948/2003	-10,98	-0,67	+3,30	+8,35

Tabulka 4. Srovnání údajů o struktuře land cover a land use v katastrálních územích řešeného území mezi lety 1955 (resp. 1959) a 2003 (resp. 2004)

Název katastrálního území, regionu	Rok údajů land cover, land use	Struktura land cover				Struktura land use			
		Lesní krajina		Nelesní krajina		Lesní pozemky		Nelesní pozemky	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Bělá u Malont	1959, 1955	594,5869	60,33	390,9707	39,67	590,0548	59,87	395,5028	40,13
	2004, 2003	663,4054	67,21	323,6582	32,79	631,4881	63,98	355,5755	36,02
Blansko u Kaplice	1959, 1955	181,9418	29,85	427,5786	70,15	213,5423	35,03	395,9781	64,97
	2004, 2003	250,8756	40,95	361,7633	59,05	260,9363	42,59	351,7026	57,41
Bukovsko	1959, 1955	185,3669	29,95	433,5544	70,05	203,4872	32,88	415,4341	67,12
	2004, 2003	287,1679	46,40	331,7285	53,60	246,6674	39,86	372,2290	60,14
Děkanské Skaliny	1959, 1955	117,8286	32,38	246,0645	67,62	94,1609	25,88	269,7322	74,12
	2004, 2003	166,3485	45,83	196,6201	54,17	145,9732	40,22	216,9954	59,78
Dlouhá	1959, 1955	180,3758	32,70	371,2320	67,30	193,0242	34,99	358,5836	65,01
	2004, 2003	225,8224	42,19	309,4287	57,81	205,3346	38,36	329,9165	61,64
Dluhoště	1959, 1955	278,6578	37,52	464,0336	62,48	244,1240	32,87	498,5674	67,13
	2004, 2003	313,3765	42,22	429,0895	57,78	337,6001	45,47	404,8659	54,53
Hodonice u Malont	1959, 1955	162,5526	40,51	238,7128	59,49	131,9220	32,88	269,3434	67,12
	2004, 2003	198,8365	49,49	202,9345	50,51	182,5120	45,43	219,2590	54,57
Hradiště u Kaplice	1959, 1955	184,5419	36,84	316,3863	63,16	221,7979	44,28	279,1303	55,72
	2004, 2003	256,2512	51,13	244,9246	48,87	244,5643	48,80	256,6115	51,20
Chlum nad Malší a Malče	1959, 1955	339,9000	51,48	320,3565	48,52	346,8838	52,54	313,3727	47,46
	2004, 2003	300,1247	44,47	374,7679	55,53	353,3501	52,36	321,5425	47,64
Jaroměř u Malont	1959, 1955	166,0964	23,61	537,4036	76,39	178,3597	25,35	525,1403	74,65
	2004, 2003	203,6968	28,96	499,6763	71,04	236,1399	33,57	467,2332	66,43
Kaplice	1959, 1955	88,1357	11,34	689,0752	88,66	119,6441	15,39	657,5668	84,61
	2004, 2003	133,0074	16,50	673,0982	83,50	122,1598	15,15	683,9458	84,85

Tabulka 4. - pokračování

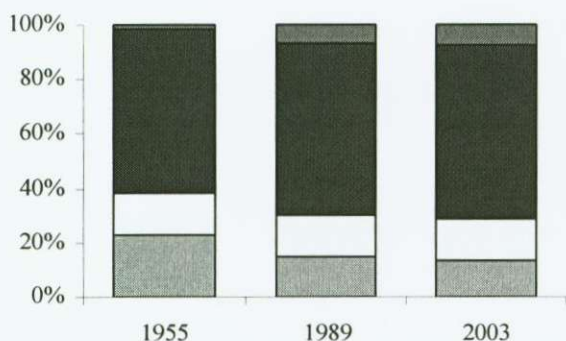
Název katastrálního území, regionu	Rok údajů land cover, land use	Struktura land cover				Struktura land use			
		Lesní krajina		Nelesní krajina		Lesní pozemky		Nelesní pozemky	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Malonty	1959, 1955	293,4532	28,04	753,0989	71,96	337,4200	32,24	709,1321	67,76
	2004, 2003	381,6070	36,48	664,4647	63,52	451,2733	43,14	594,7984	56,86
Mladoňov	1959, 1955	393,9836	39,00	616,2307	61,00	372,2484	36,85	637,9659	63,15
	2004, 2003	435,3648	43,11	574,5280	56,89	504,0890	49,92	505,8038	50,08
Mostky	1959, 1955	140,0850	19,11	592,9603	80,89	152,2888	20,78	580,7565	79,22
	2004, 2003	181,8081	24,71	553,9593	75,29	173,8364	23,63	561,9310	76,37
Netřebice	1959, 1955	271,8623	31,33	595,8758	68,67	296,8447	34,21	570,8934	65,79
	2004, 2003	267,6831	33,41	533,5235	66,59	268,3427	33,49	532,8639	66,51
Omlenice	1959, 1955	118,6249	23,70	381,9019	76,30	130,8210	26,14	369,7058	73,86
	2004, 2003	159,8956	25,66	463,2362	74,34	146,3437	23,48	476,7881	76,52
Pořešín	1959, 1955	226,6619	26,43	630,9314	73,57	254,6506	29,69	602,9427	70,31
	2004, 2003	241,2040	29,41	578,9389	70,59	266,9073	32,54	553,2356	67,46
Rychnov nad Malší	1959, 1955	109,6323	16,70	546,8487	83,30	115,0701	17,53	541,4109	82,47
	2004, 2003	174,3296	26,58	481,5378	73,42	160,0875	24,40	495,7799	75,60
Soběnov	1959, 1955	565,3168	45,30	682,6231	54,70	623,6974	49,98	624,2425	50,02
	2004, 2003	662,6987	52,97	588,3843	47,03	703,3080	56,22	547,7750	43,78
Stradov u Kaplice	1959, 1955	79,7046	19,22	334,9914	80,78	89,4253	21,56	325,2707	78,44
	2004, 2003	74,3746	18,97	317,6898	81,03	95,1914	24,28	296,8730	75,72
Střítež u Kaplice	1959, 1955	207,4941	26,76	567,8951	73,24	230,9725	29,79	544,4167	70,21
	2004, 2003	245,2081	29,27	592,5373	70,73	282,1501	33,68	555,5953	66,32
Suchdol u Bujanova	1959, 1955	270,4754	26,31	757,5574	73,69	338,9269	32,97	689,1059	67,03
	2004, 2003	356,2752	30,68	804,9868	69,32	409,8441	35,29	751,4179	64,71

Tabulka 4. - pokračování

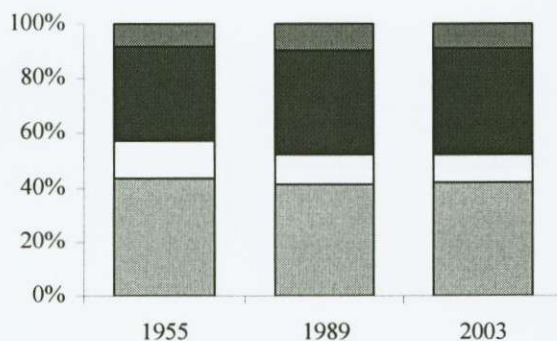
Název katastrálního území, regionu	Rok údajů land cover, land use	Struktura land cover				Struktura land use			
		Lesní krajina		Nelesní krajina		Lesní pozemky		Nelesní pozemky	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Štědrkov	1959, 1955	9,4745	11,26	74,6681	88,74	13,7393	16,33	70,4033	83,67
	2004, 2003	14,1515	16,67	70,7403	83,33	15,6607	18,45	69,2311	81,55
Všeměřice	1959, 1955	294,6450	38,58	469,0797	61,42	286,9204	37,57	476,8043	62,43
	2004, 2003	327,6704	42,95	435,2409	57,05	365,4494	47,90	397,4619	52,10
Zdíky	1959, 1955	213,8731	31,36	468,1202	68,64	237,0654	34,76	444,9279	65,24
	2004, 2003	226,7736	38,79	357,8451	61,21	261,5405	44,74	323,0782	55,26
Žďár u Kaplice	1959, 1955	133,9624	21,76	481,6735	78,24	159,4991	25,91	456,1368	74,09
	2004, 2003	162,9859	26,66	448,3641	73,34	179,6316	29,38	431,7184	70,62
Řešené území celkem	1959, 1955	5809,2335	31,92	12389,8244	68,08	6176,5908	33,94	12022,4671	66,06
	2004, 2003	6910,9431	37,71	11413,6668	62,29	7250,3815	39,57	11074,2284	60,43

Graf 1. – Graf 7. Zastoupení hlavních kategorií druhů pozemků v katastrálních územích řešeného území v letech 1955, 1989 a 2003

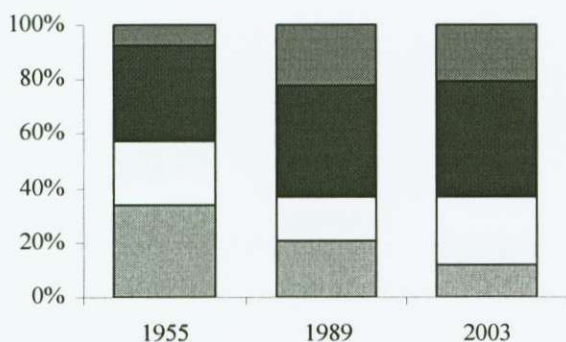
Graf 1. Bělá u Malont

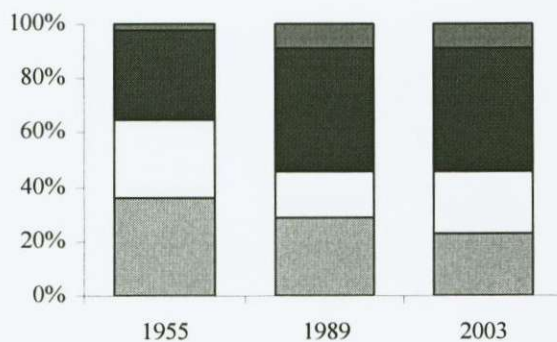
Graf 5. Dlouhá

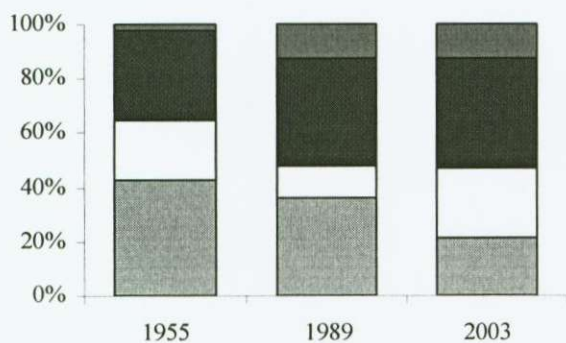
Graf 2. Blansko u Kaplice

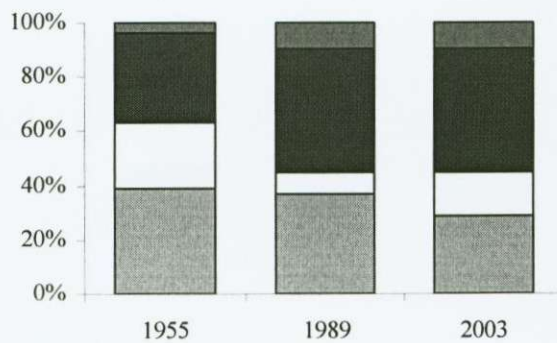
Graf 6. Dluhošův

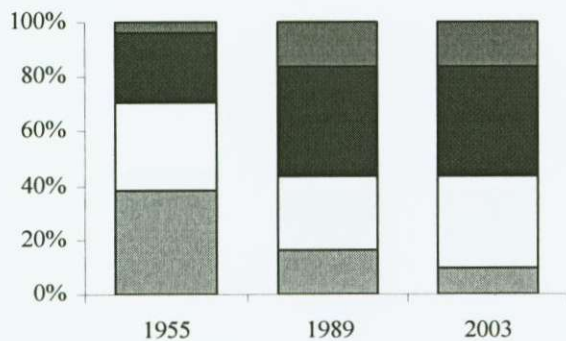
Graf 3. Bukovsko

Graf 7. Hodonice u Malont

Graf 4. Děkanické Skaliny

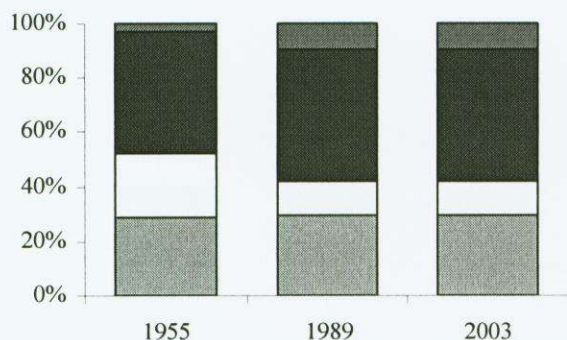

Legenda pro Graf 1. – Graf 7.:

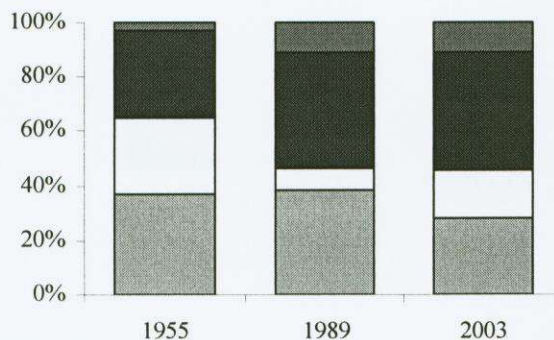
- zbývající druhy pozemků
- lesní pozemky
- trvalé travní porosty
- orná půda

Graf 8. – Graf 14. Zastoupení hlavních kategorií druhů pozemků v katastrálních územích řešeného území v letech 1955, 1989 a 2003

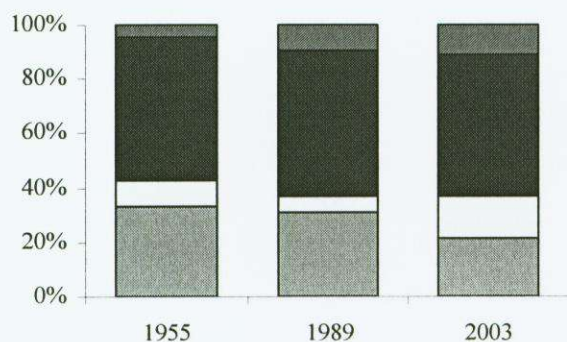
Graf 8. Hradiště u Kaplice

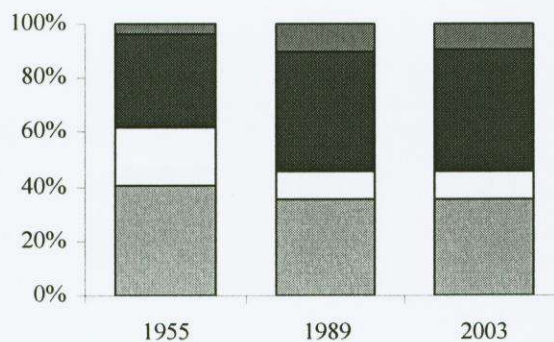
Graf 12. Malonty

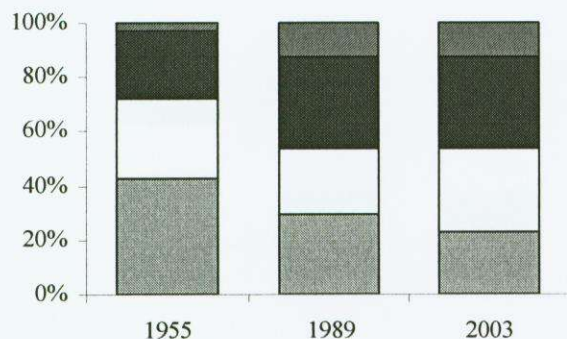
Graf 9. Chlum n/Malší a Malče

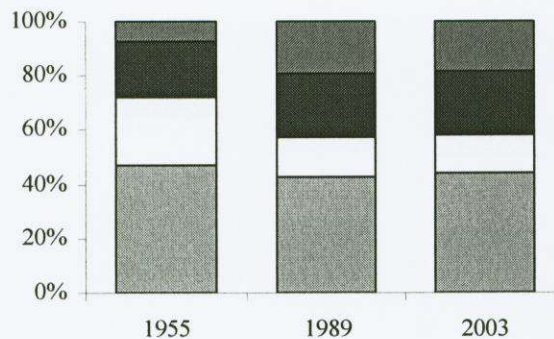
Graf 13. Mladoňov

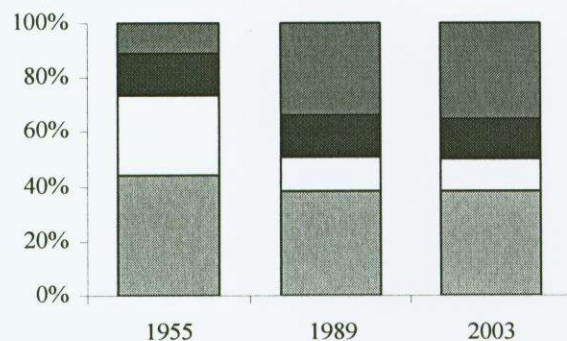
Graf 10. Jaroměř u Malont

Graf 14. Mostky

Graf 11. Kaplice

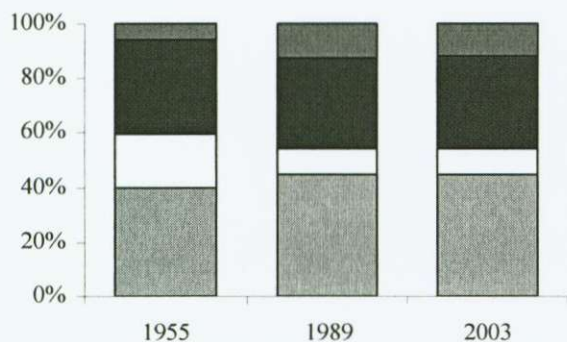

Legenda pro Graf 8. – Graf 14.:

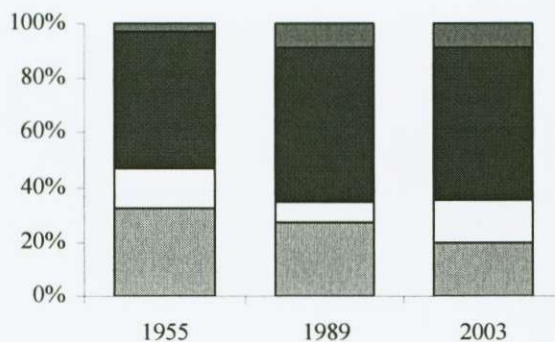
- zbývající druhy pozemků
- lesní pozemky
- trvalé travní porosty
- orná půda

Graf 15. – Graf 21. Zastoupení hlavních kategorií druhů pozemků v katastrálních územích řešeného území v letech 1955, 1989 a 2003

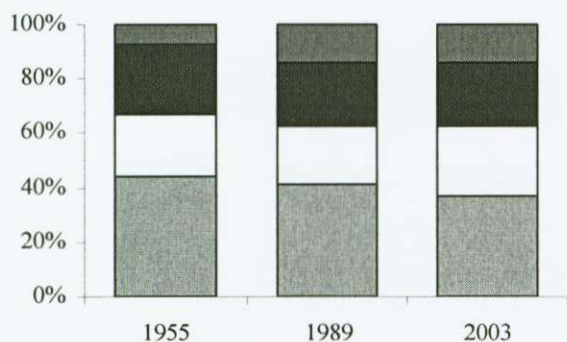
Graf 15. Netřebice

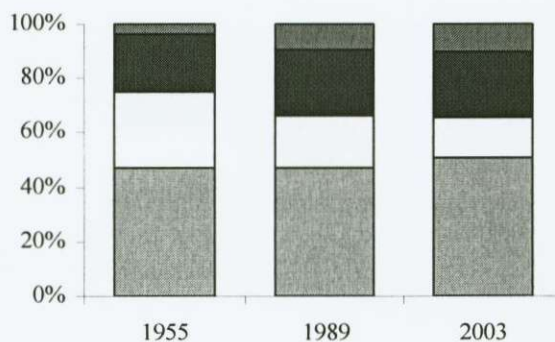
Graf 19. Soběnov

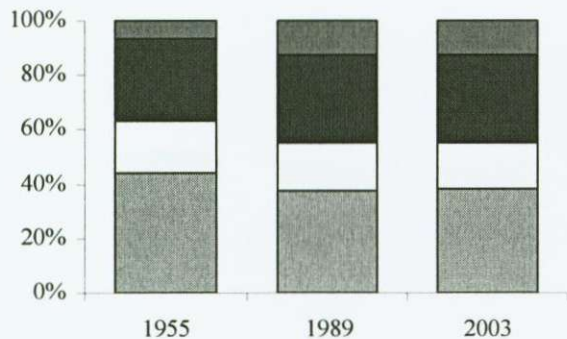
Graf 16. Omlenice

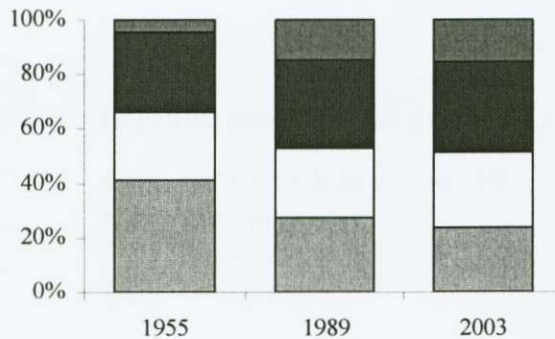
Graf 20. Stradov u Kaplice

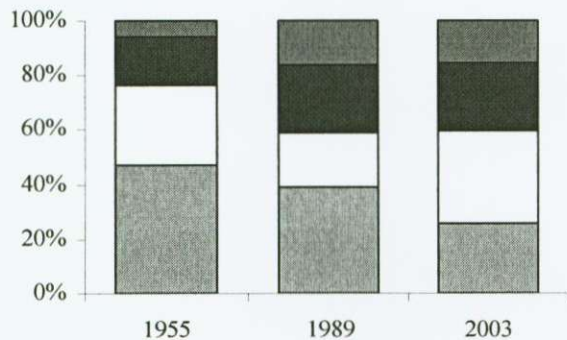
Graf 17. Pořešín

Graf 21. Střítež u Kaplice

Graf 18. Rychnov nad Malší

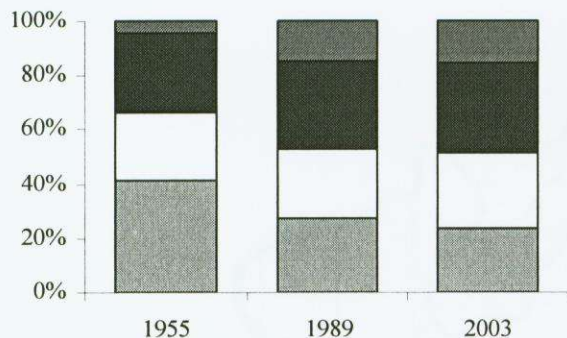

Legenda pro Graf 15. – Graf 21.:

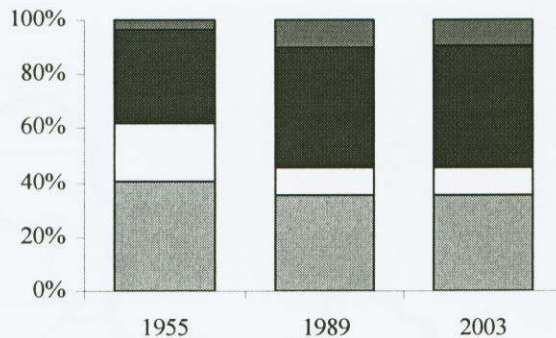
- zbývající druhy pozemků
- lesní pozemky
- trvalé travní porosty
- orná půda

Graf 22. – Graf 26. Zastoupení hlavních kategorií druhů pozemků v katastrálních územích řešeného území v letech 1955, 1989 a 2003

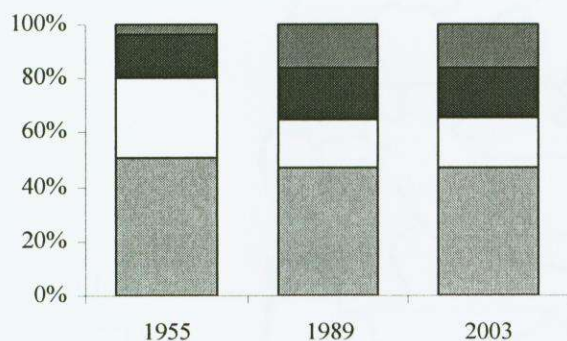
Graf 22. Suchdol u Bujanova

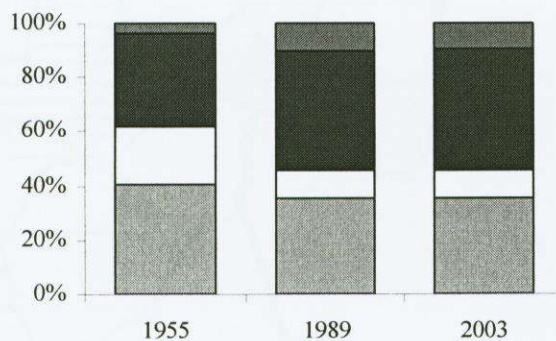
Graf 25. Zdíky

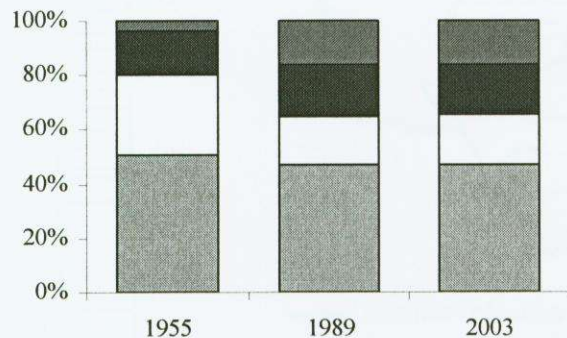
Graf 23. Štědrkov

Graf 26. Žďár u Kaplice

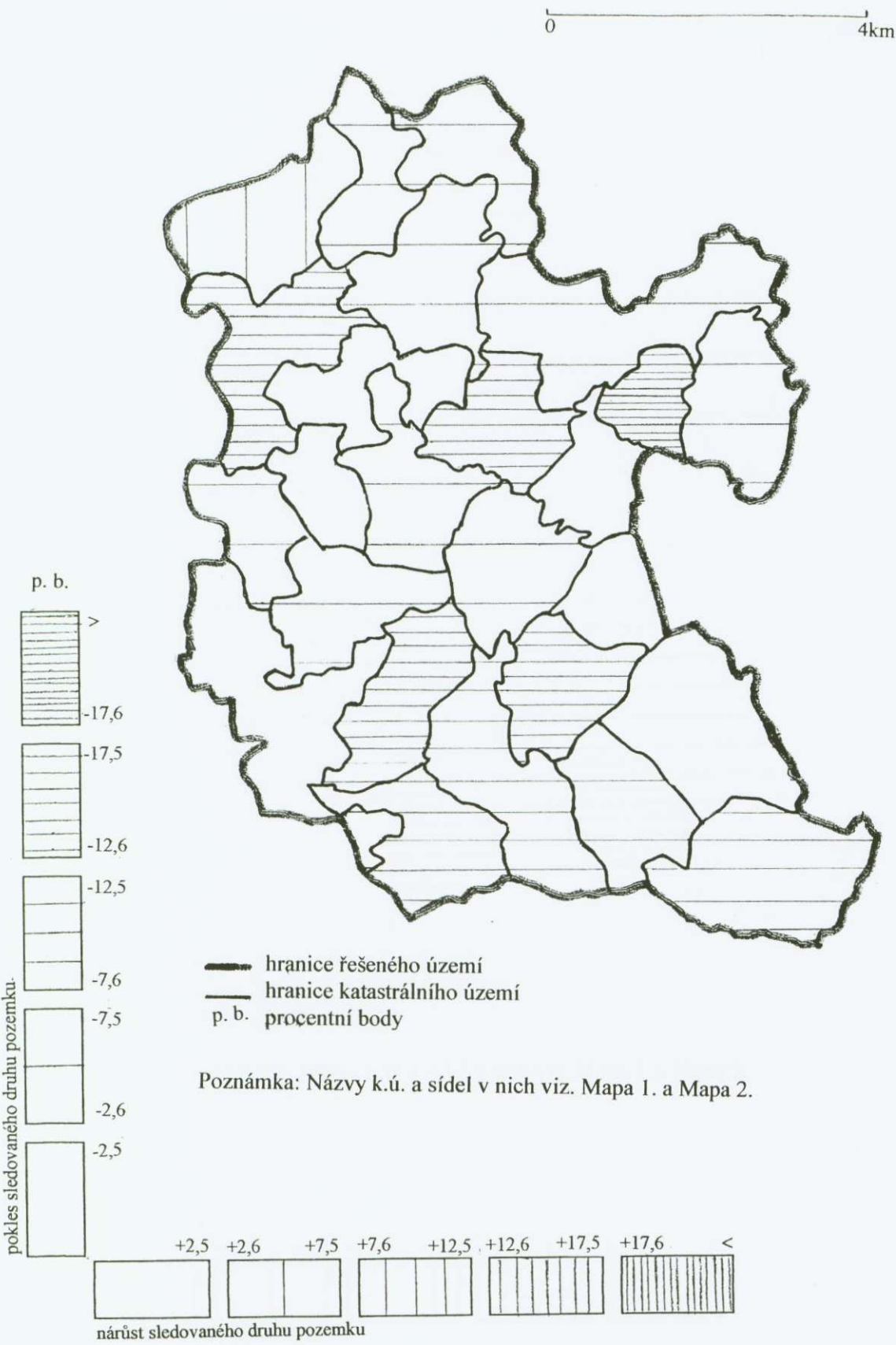
Graf 24. Všeměřice

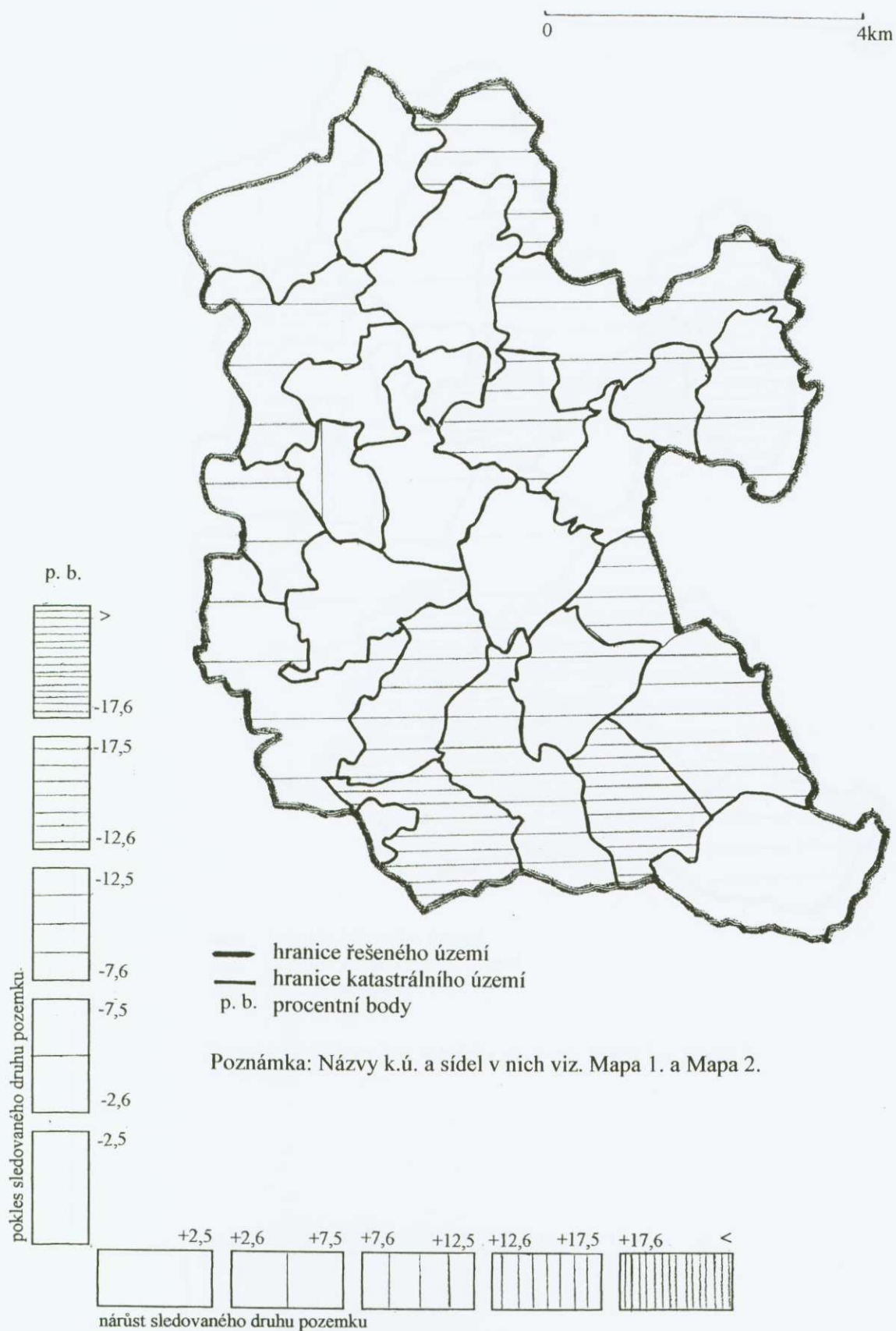
Legenda pro Graf 22. – Graf 26.:

- zbývající druhy pozemků
- lesní pozemky
- trvalé travní porosty
- orná půda

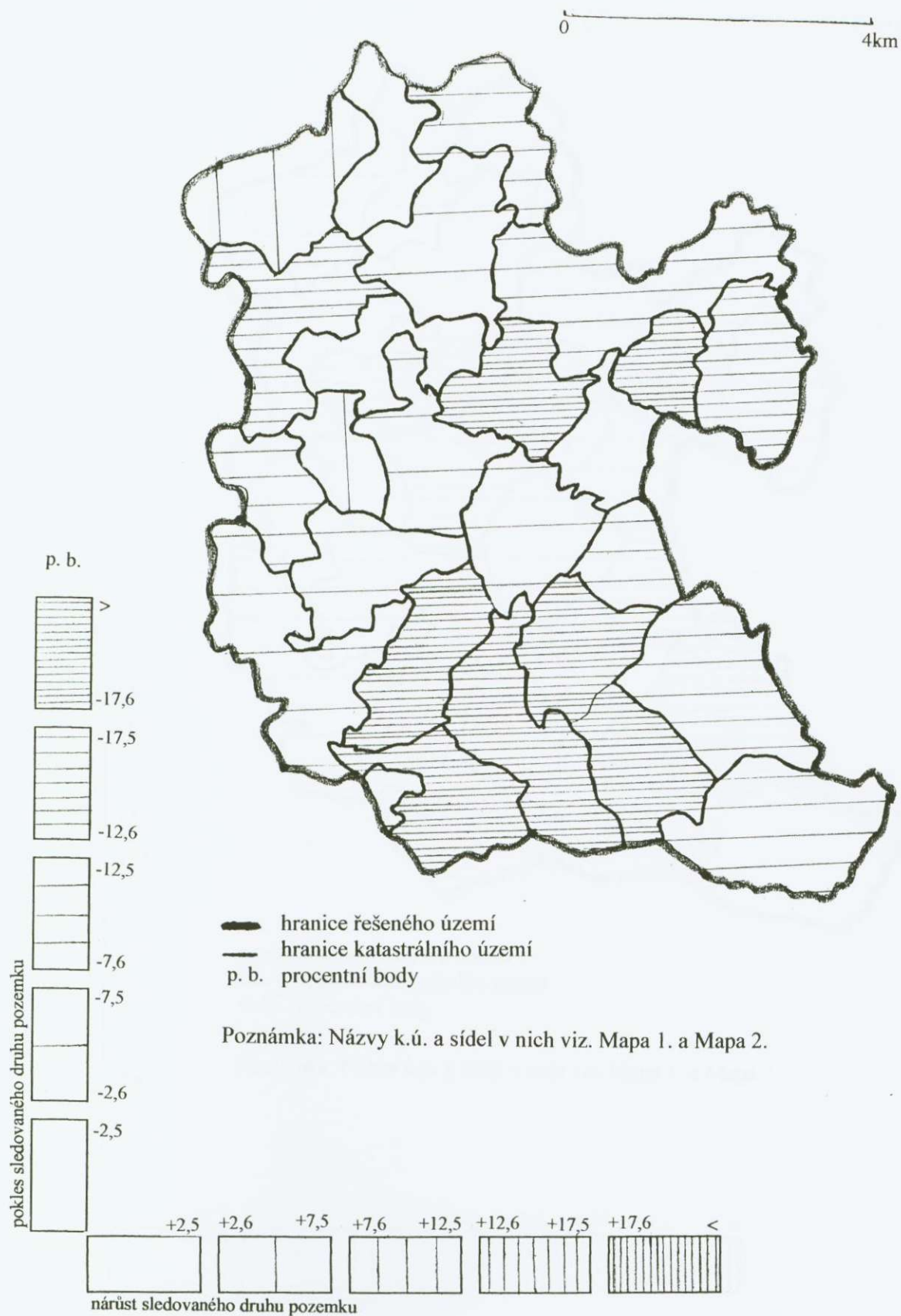
Obrázek 1. Změny zastoupení orné půdy v katastrálních územích mezi lety 1955 a 1989

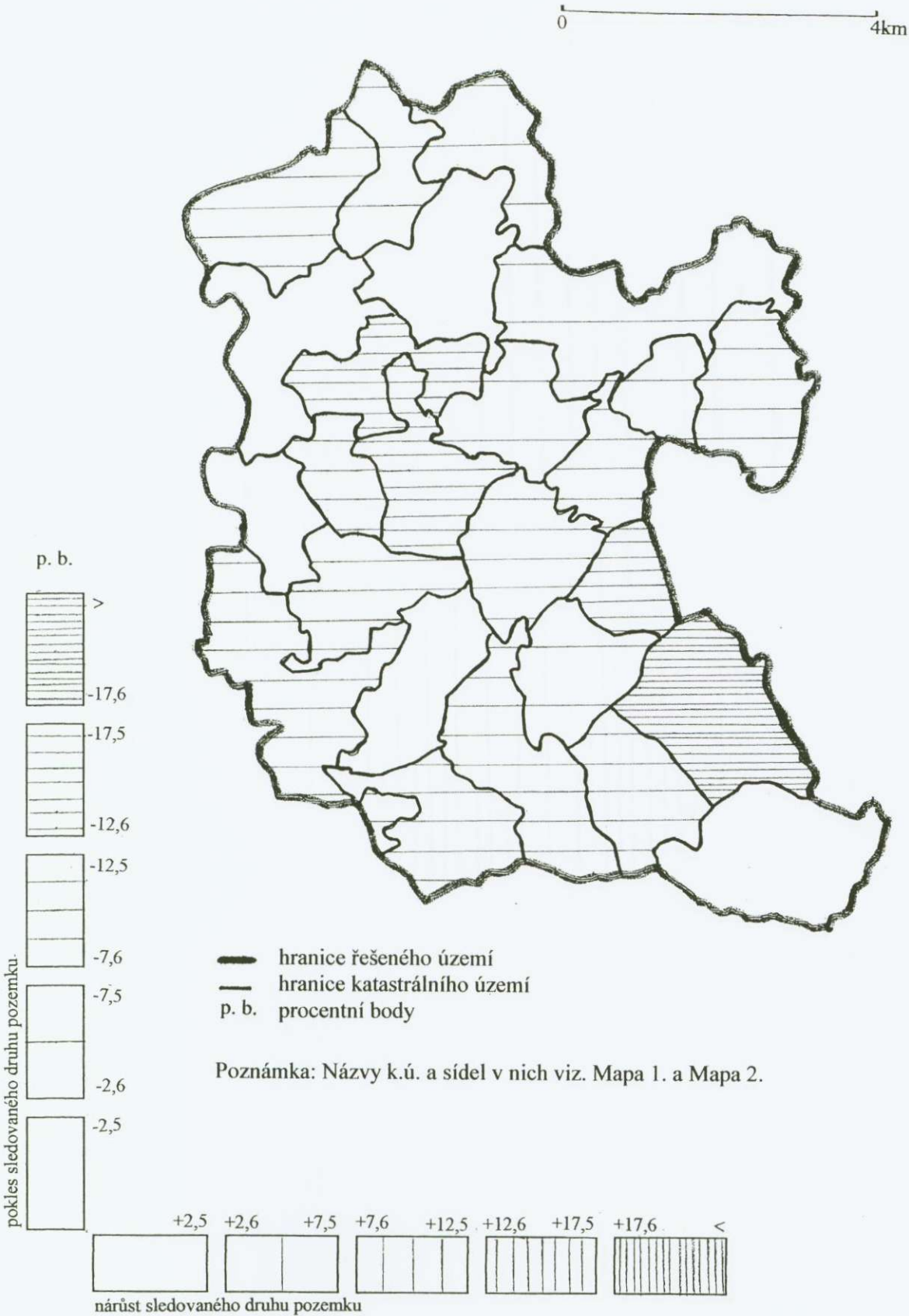
Obrázek 2. Změny zastoupení orné půdy v katastrálních územích mezi lety 1989 a 2003

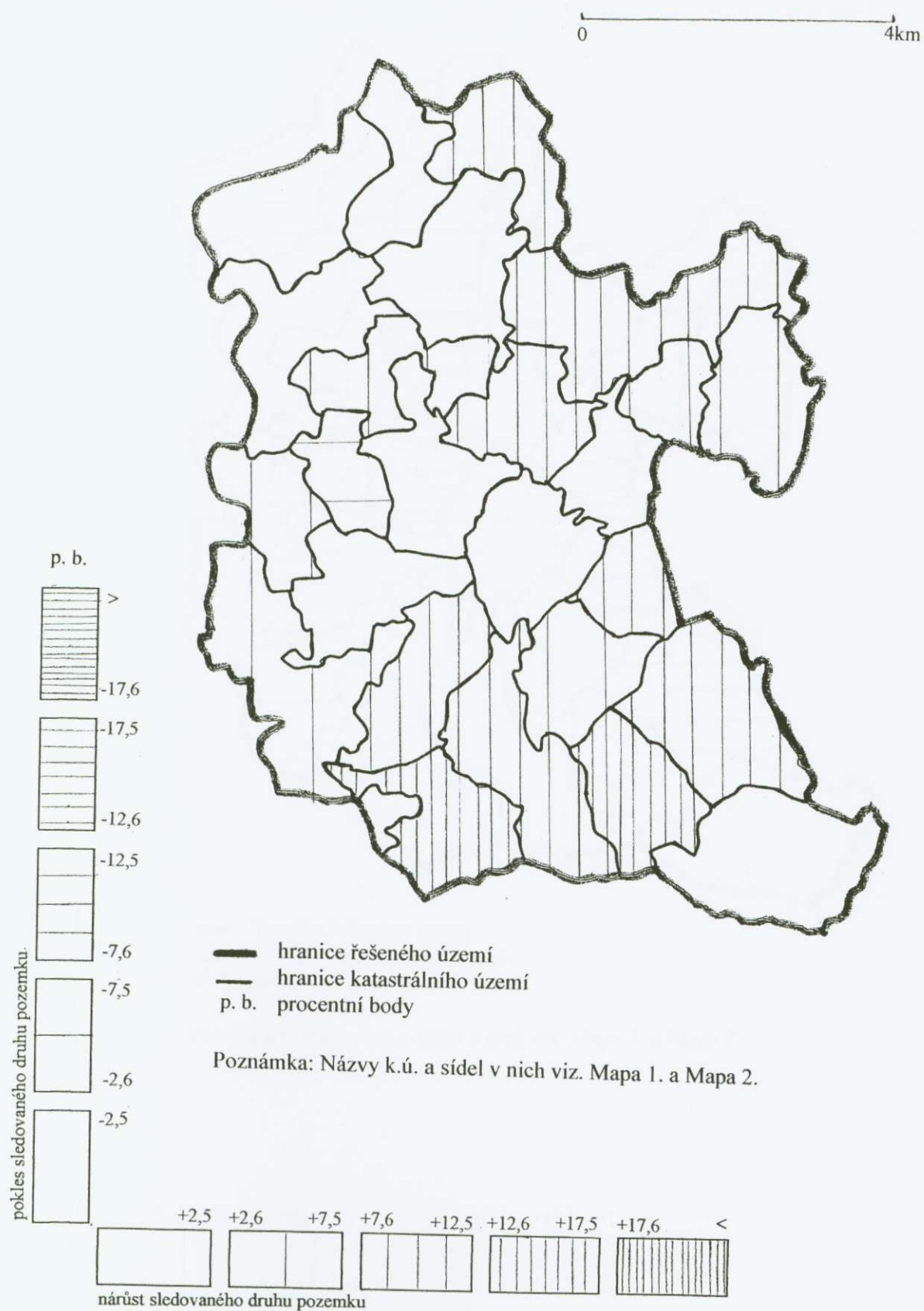
Obrázek 3. Změny zastoupení orné půdy v katastrálních územích mezi lety 1955 a 2003

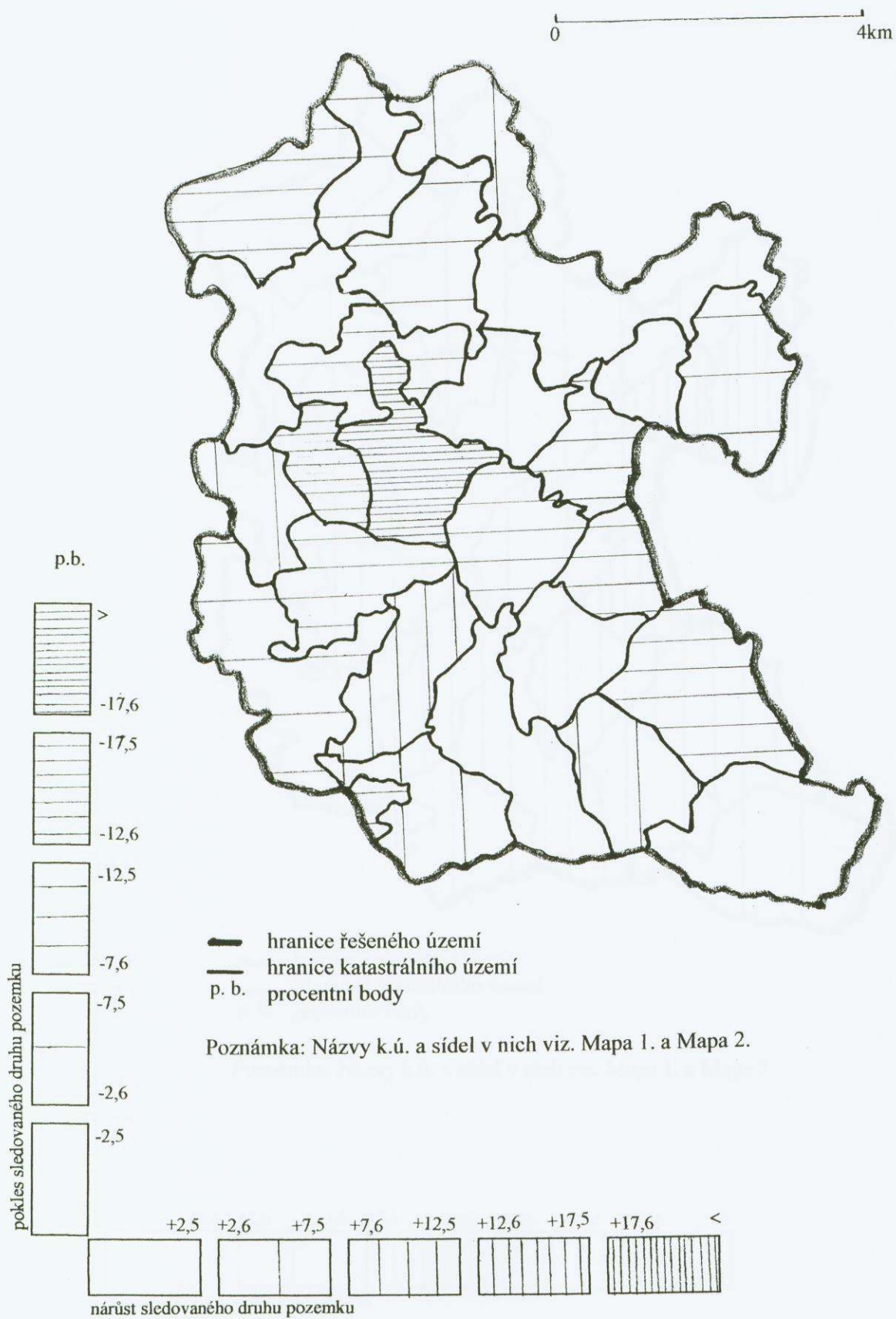
Obrázek 4. Změny zastoupení trvalých travních porostů v katastrálních územích mezi lety 1955 a 1989

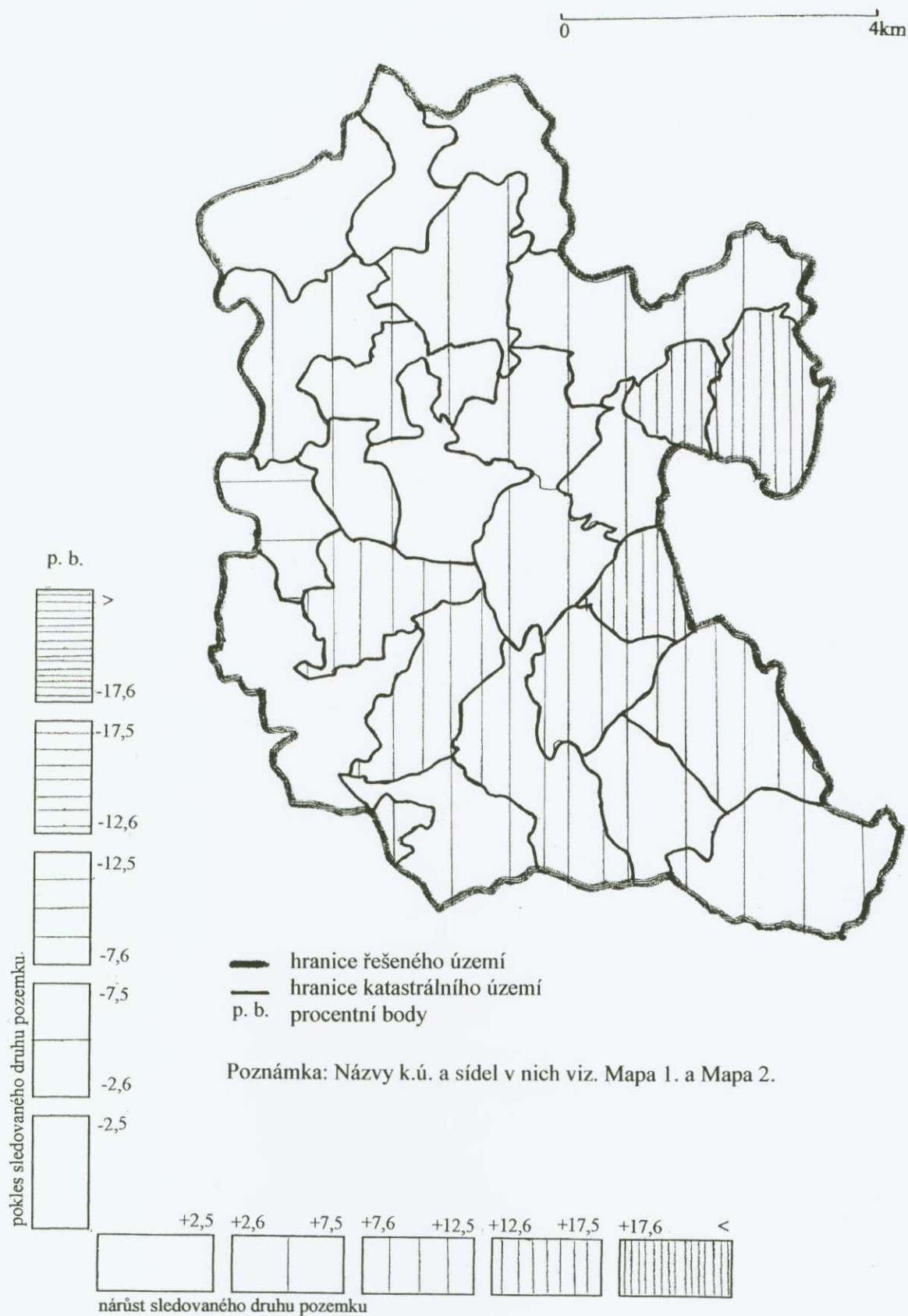
Obrázek 5. Změny zastoupení trvalých travních porostů v katastrálních územích mezi lety 1989 a 2003

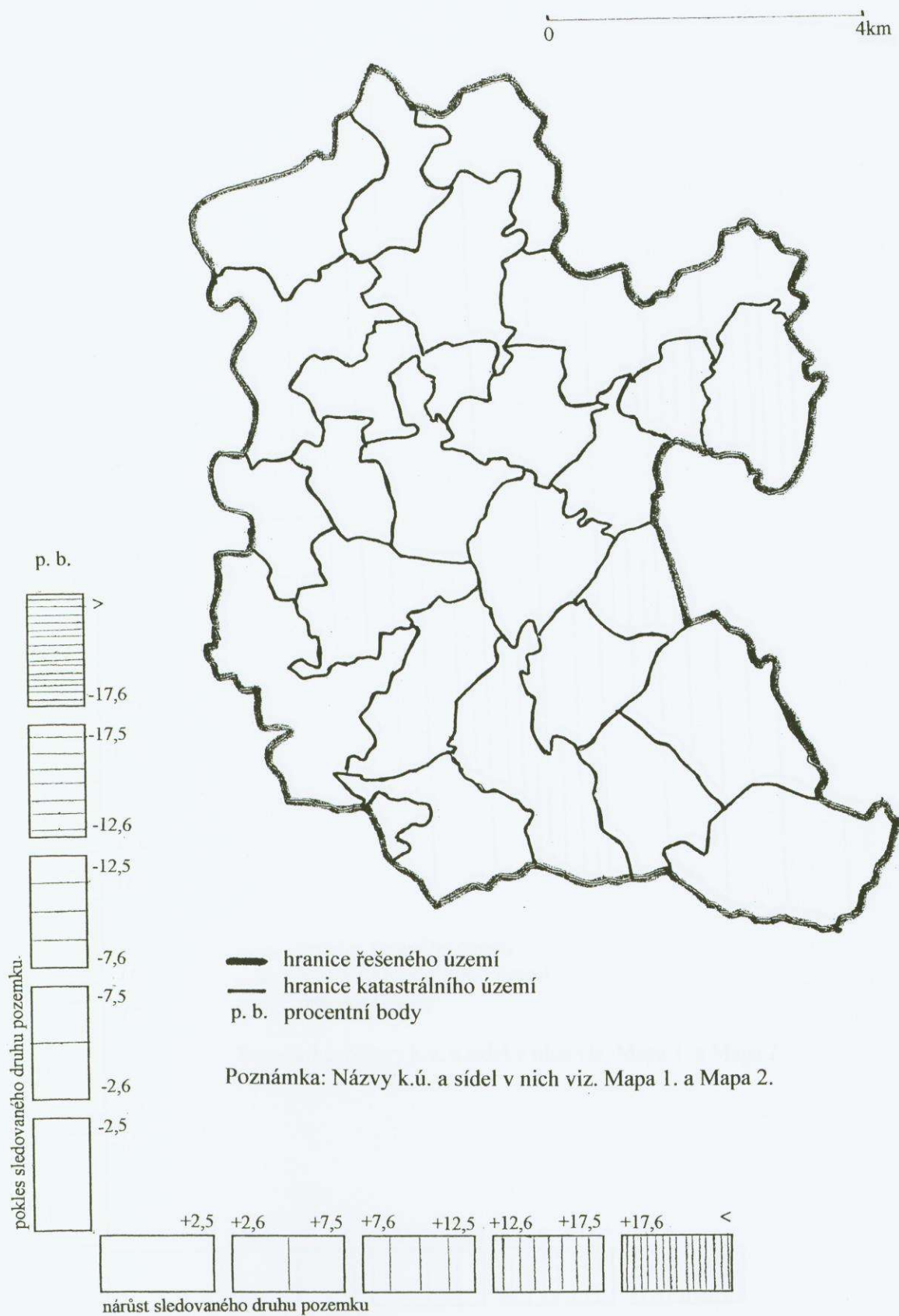
Obrázek 6. Změny zastoupení trvalých travních porostů v katastrálních územích mezi lety 1955 a 2003

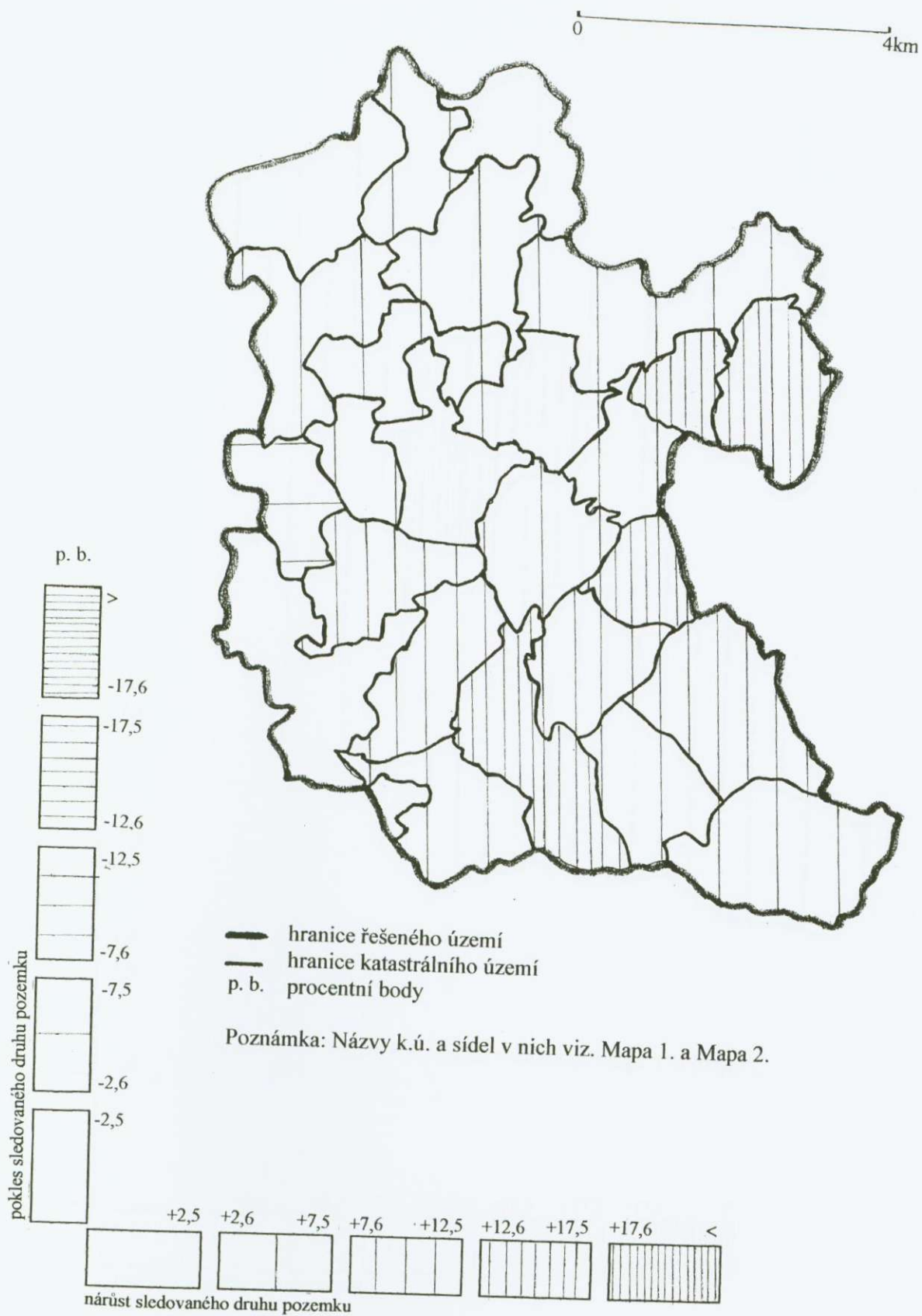
Obrázek 7. Změny zastoupení lesních pozemků v katastrálních územích mezi lety 1955 a 1989

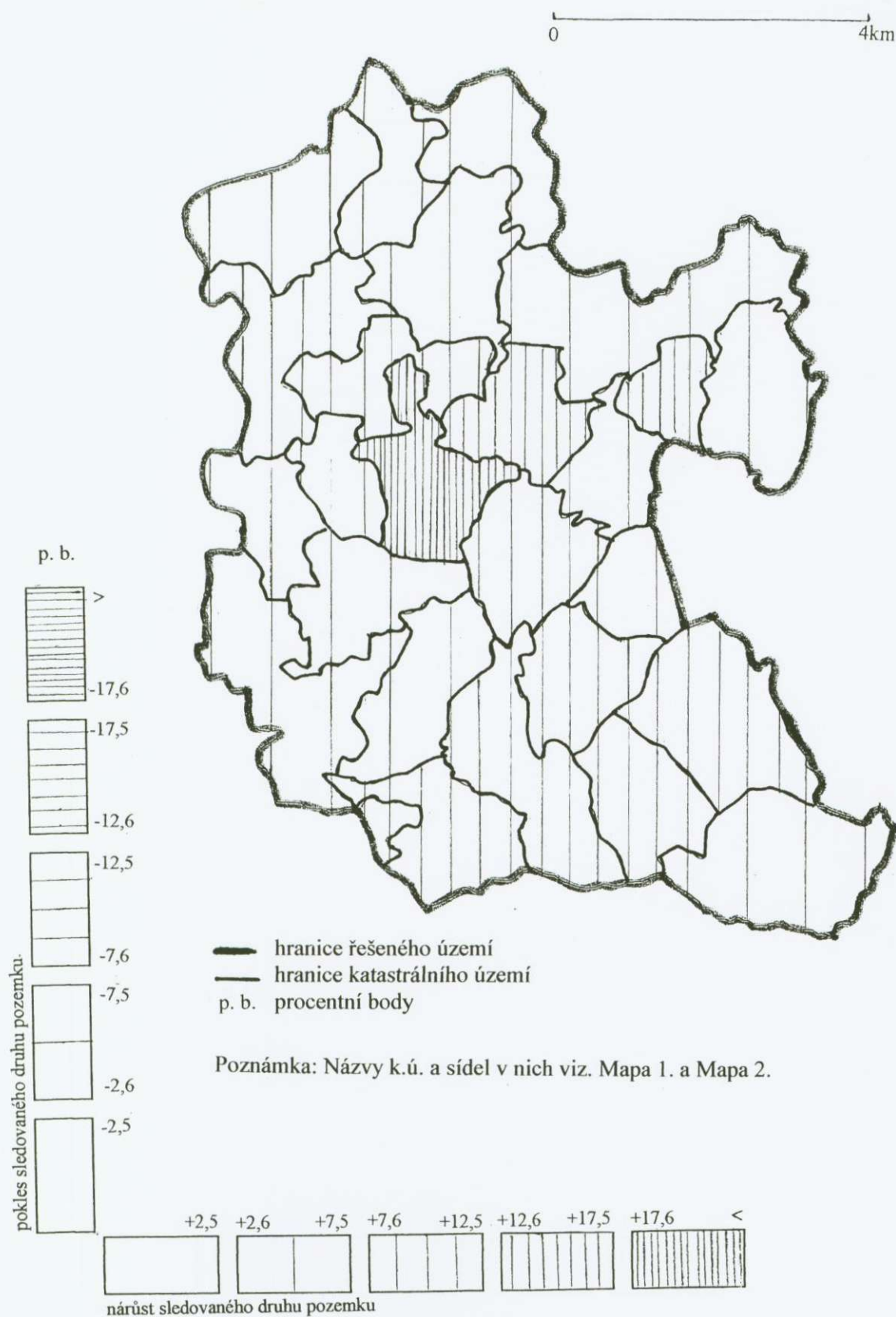
Obrázek 8. Změny zastoupení lesních pozemků v katastrálních územích mezi lety 1989 a 2003

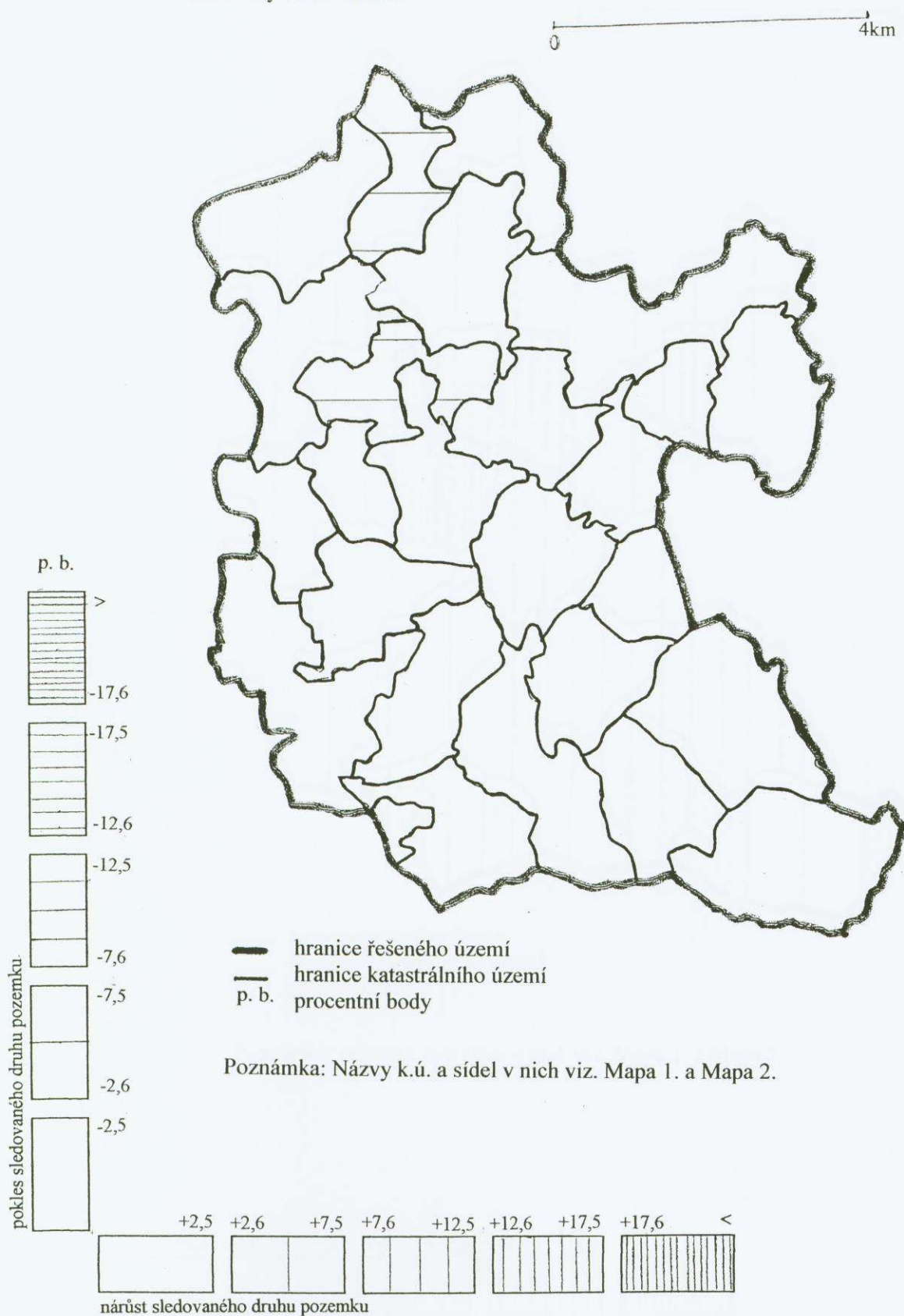
Obrázek 9. Změny zastoupení lesních pozemků v katastrálních územích mezi lety 1955 a 2003

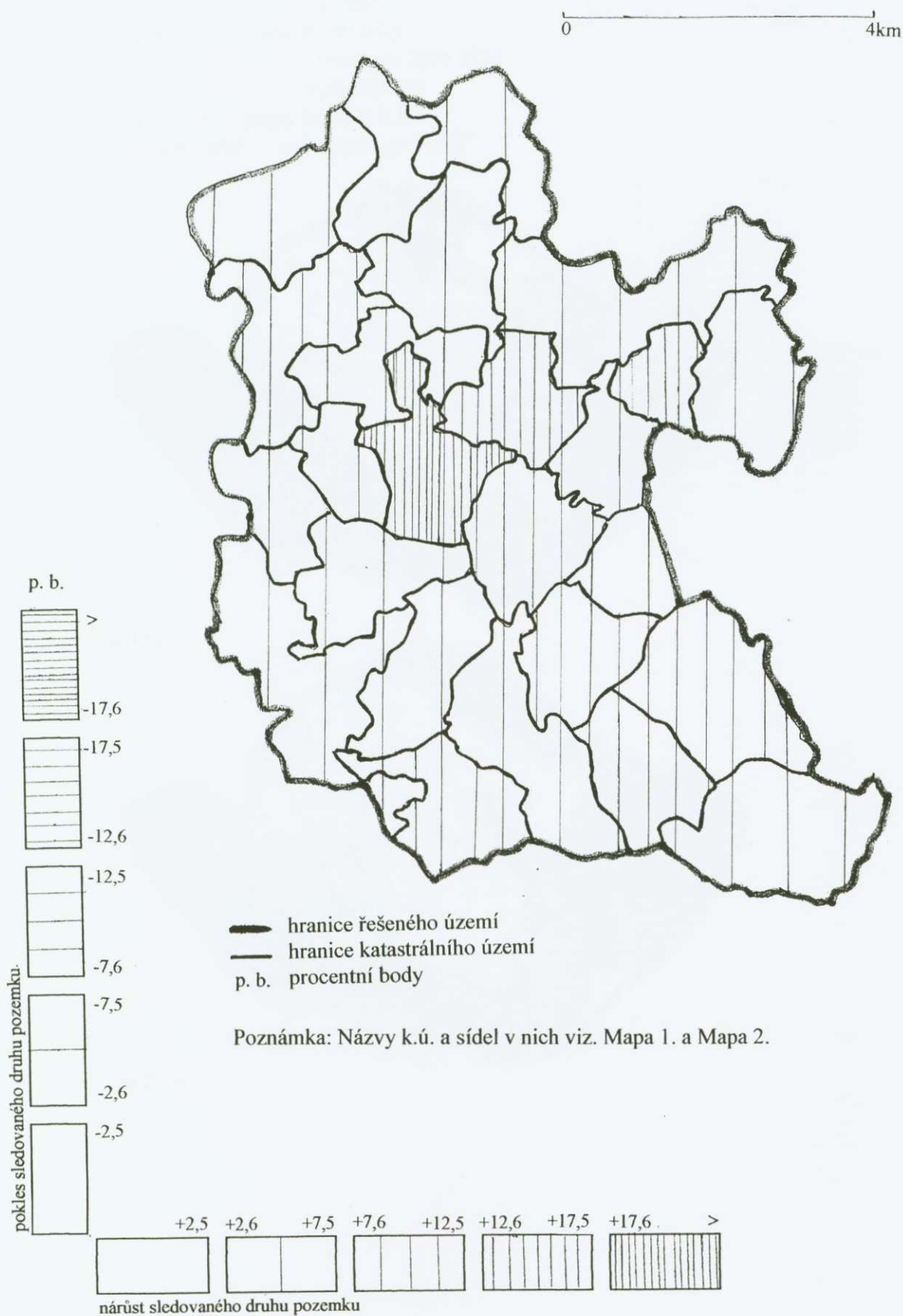
Obrázek 10. Změny zastoupení zbývajících druhů pozemků v katastrálních územích mezi lety 1955 a 1989

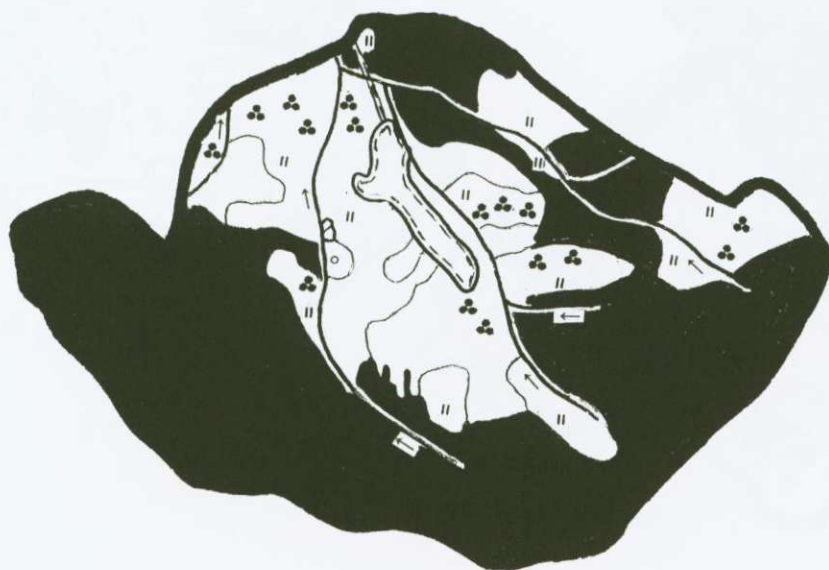
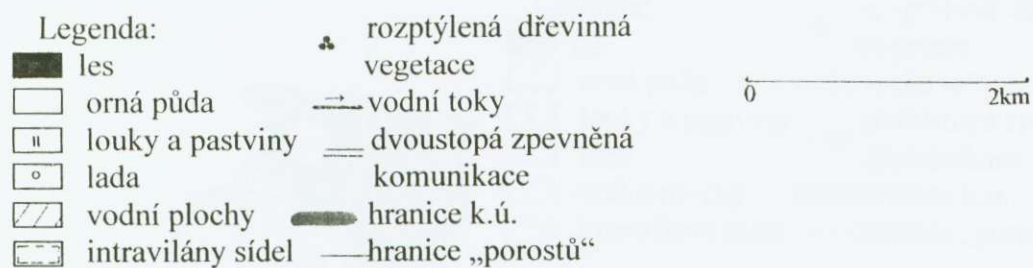
Obrázek 11. Změny zastoupení zbývajících druhů pozemků v katastrálních územích mezi lety 1989 a 2003

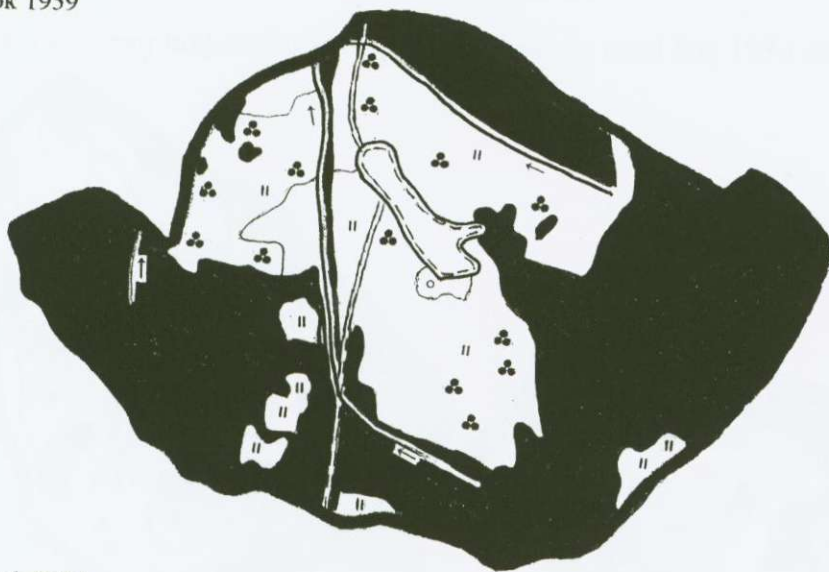
Obrázek 12. Změny zastoupení zbývajících druhů pozemků v katastrálních územích mezi lety 1955 a 2003

Obrázek 13. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Bělá u Malont mezi lety 1959 až 2004

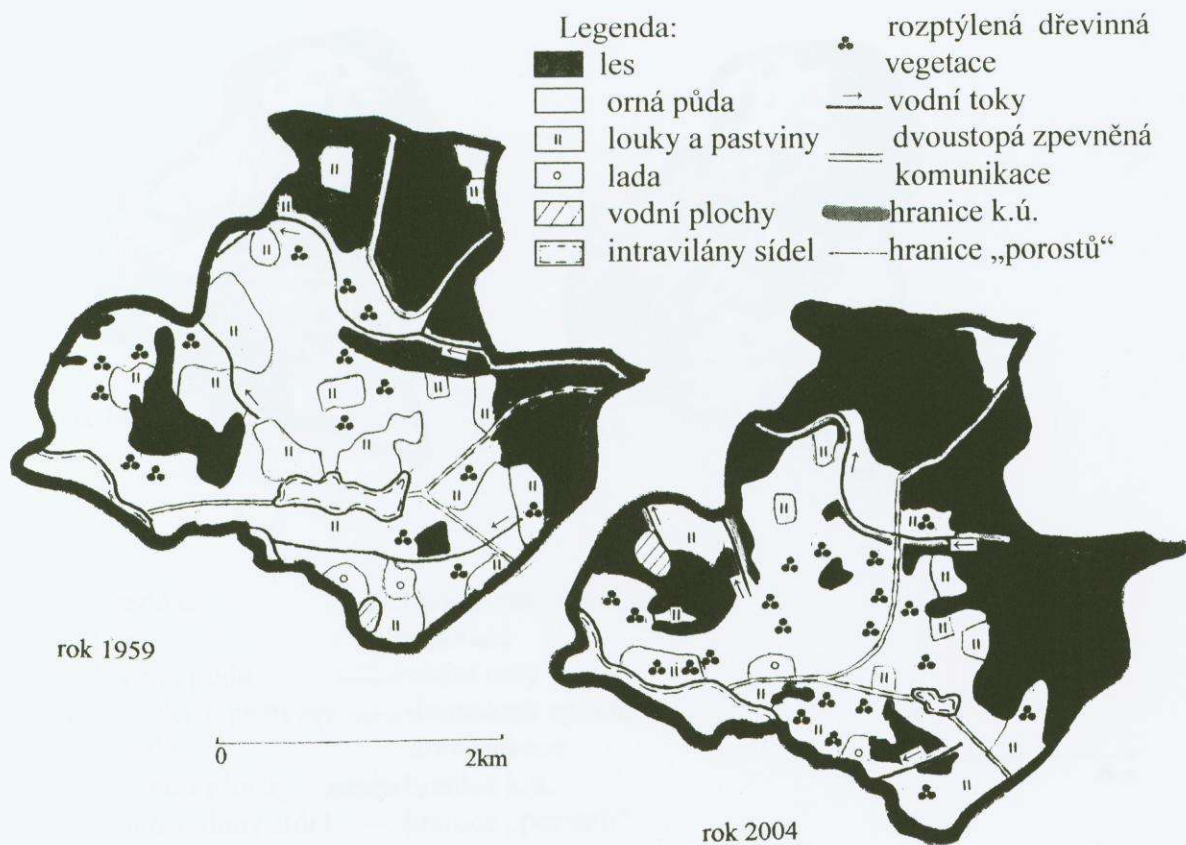

rok 1959

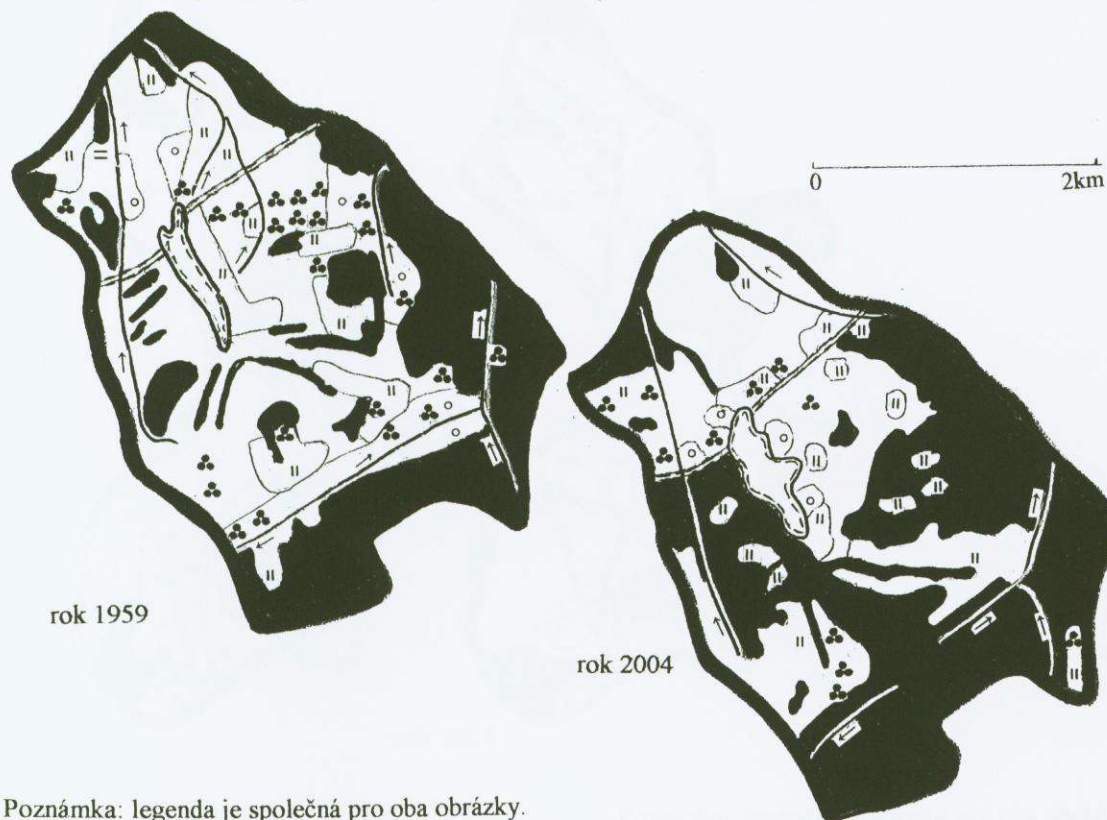

rok 2004

Obrázek 14. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Blansko u Kaplice mezi lety 1959 až 2004

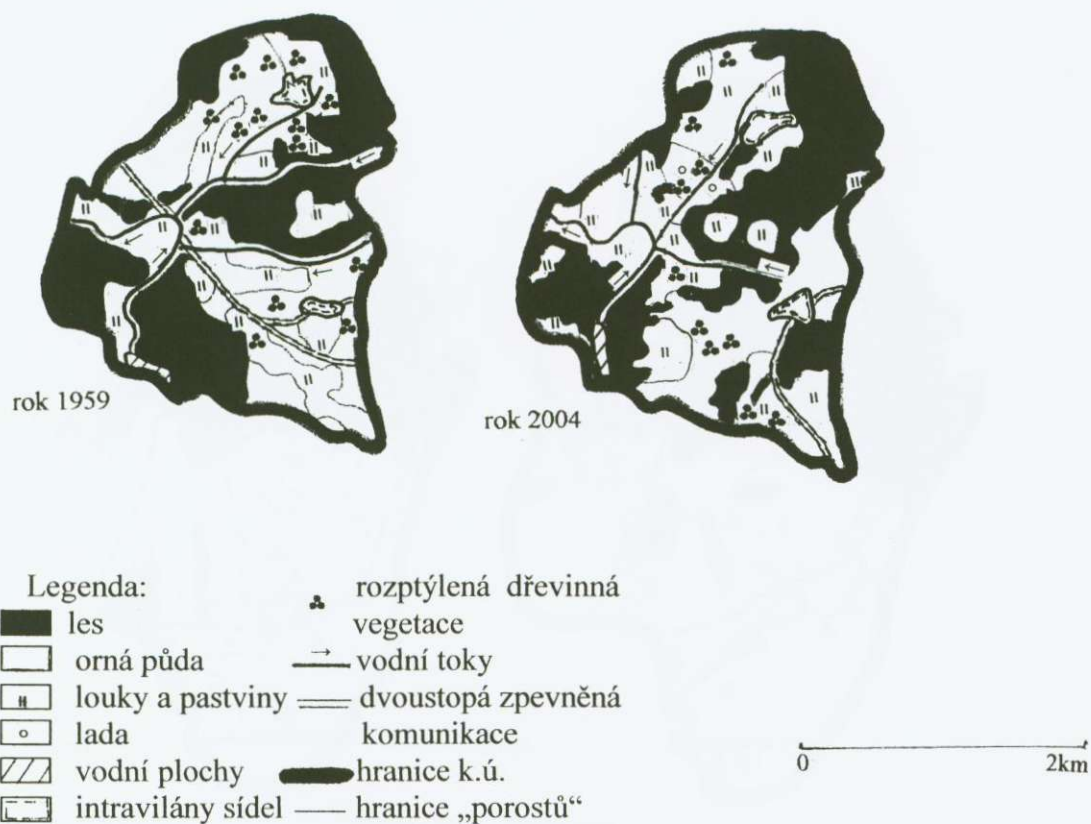

Obrázek 15. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Bukovsko mezi lety 1959 až 2004

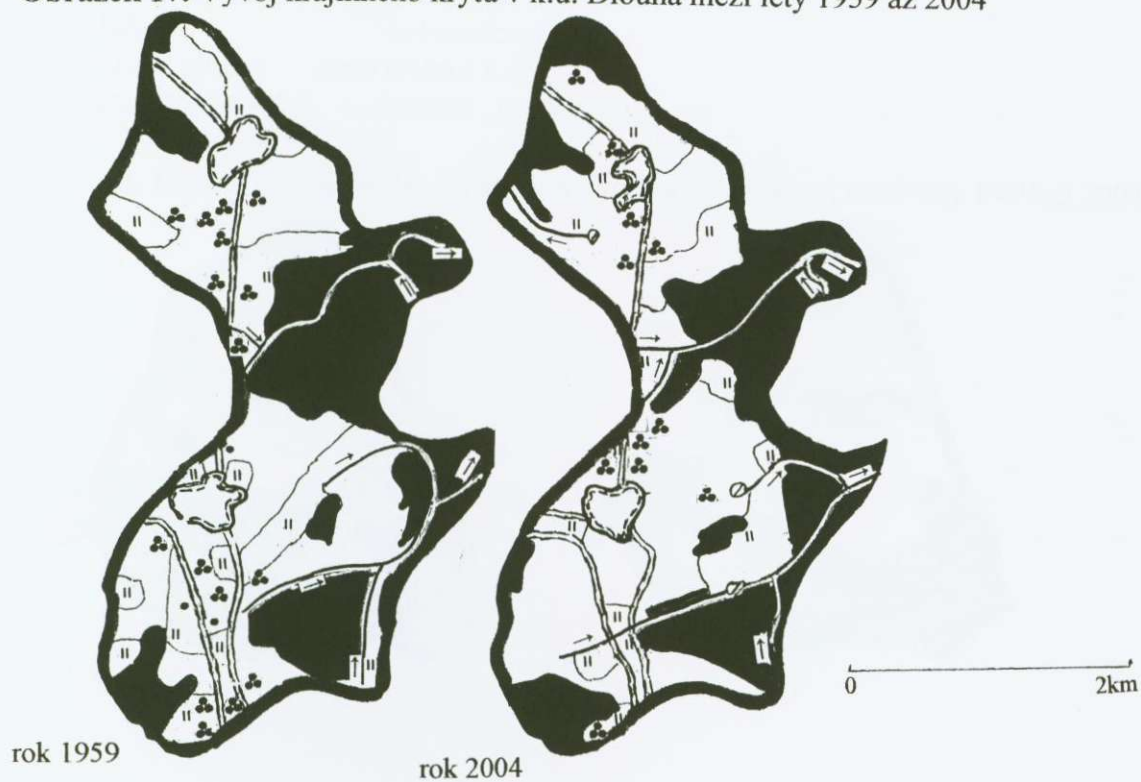

Poznámka: legenda je společná pro oba obrázky.

Obrázek 16. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Děkanse Skality mezi lety 1959 až 2004

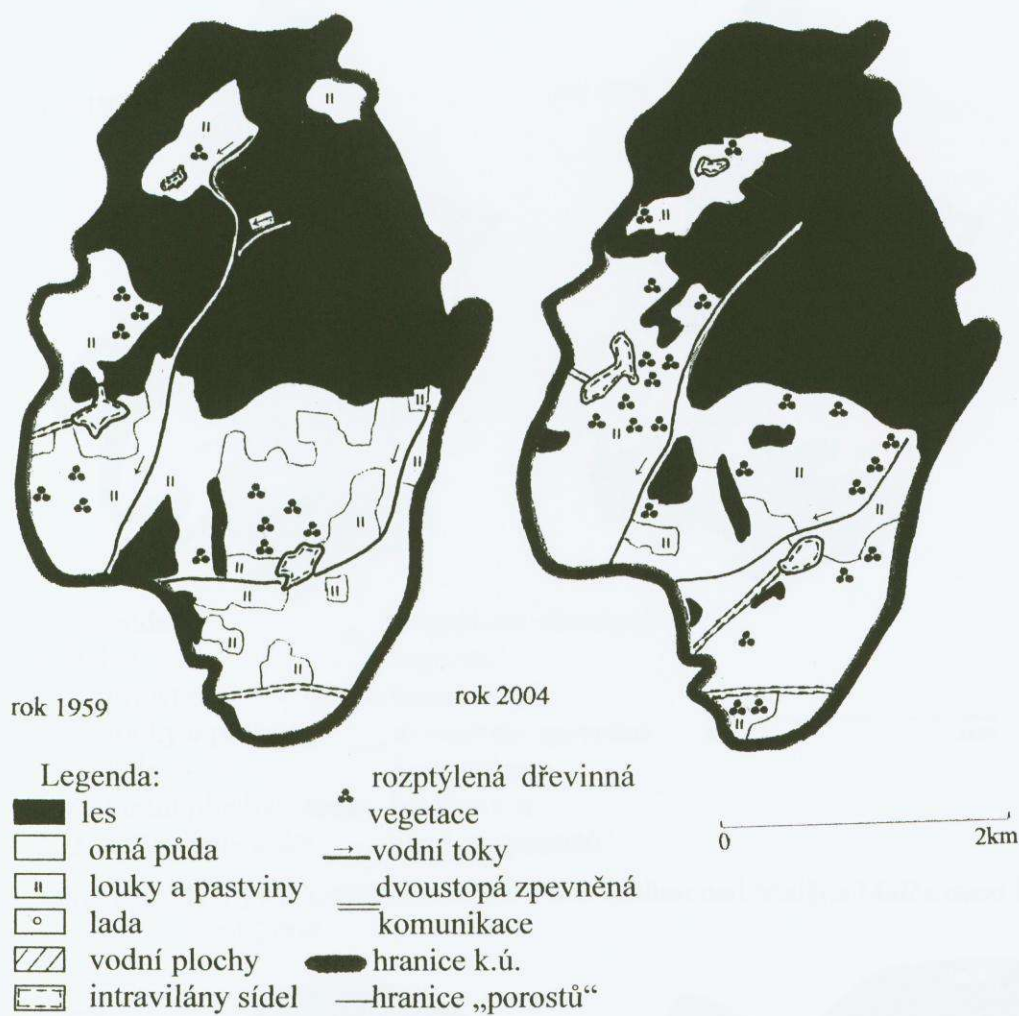

Obrázek 17. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Dlouhá mezi lety 1959 až 2004

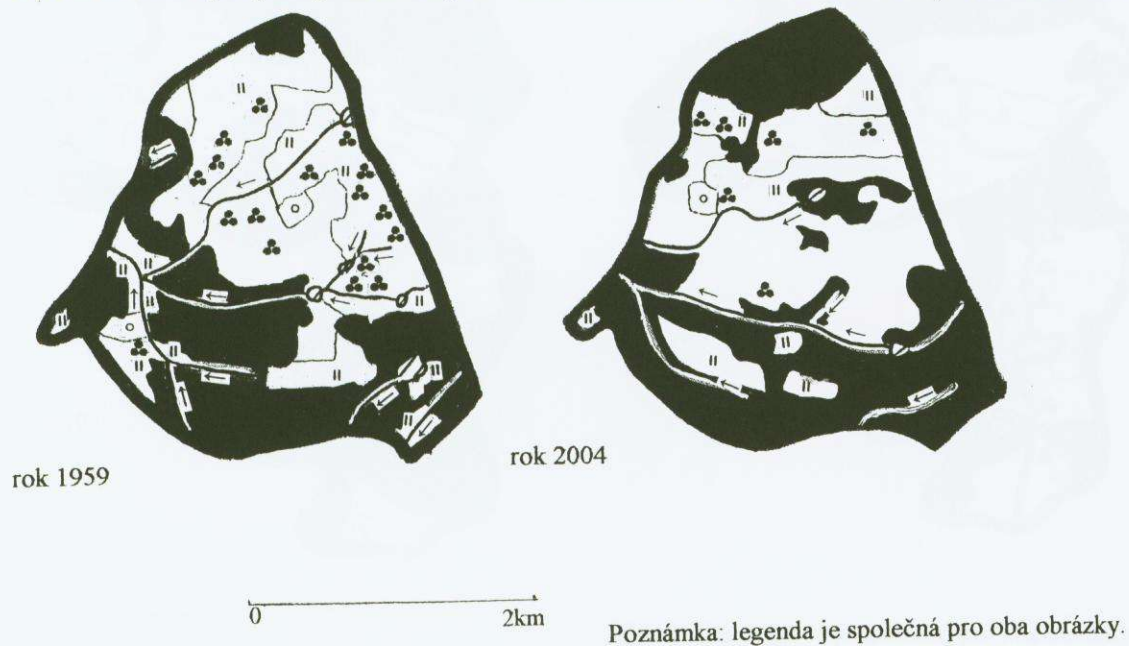

Poznámka: legenda je společná pro oba obrázky.

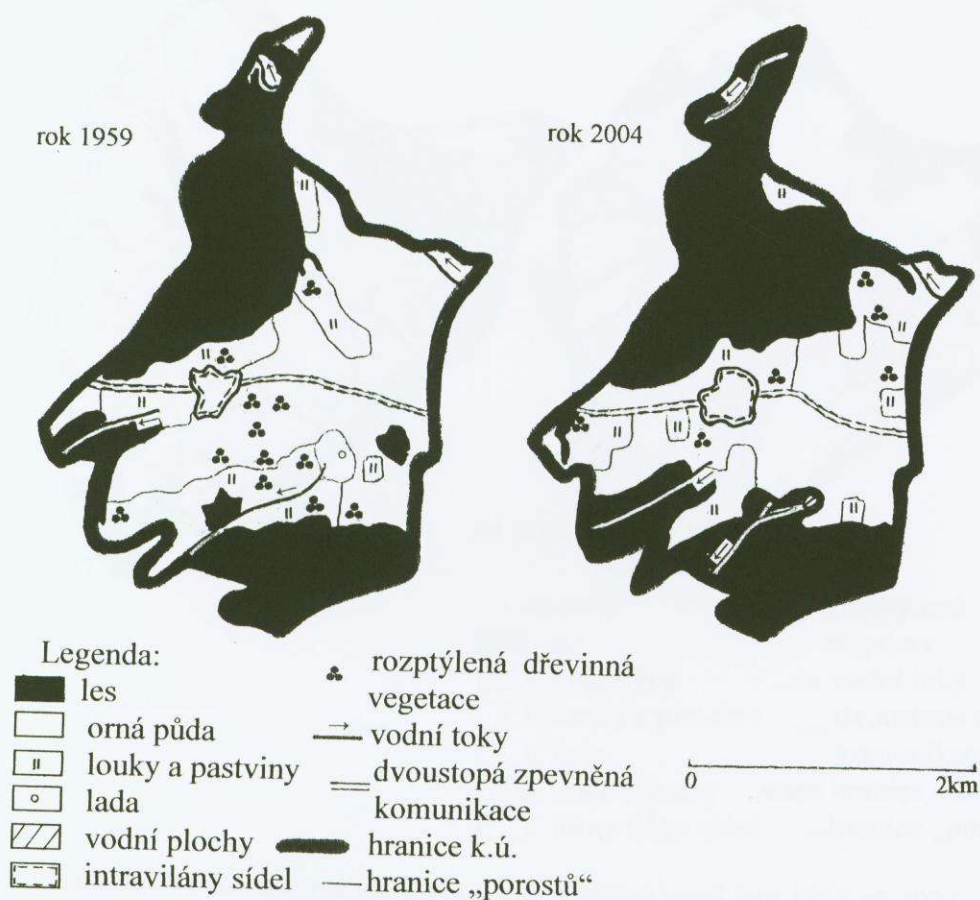
Obrázek 18. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Dluhoště mezi lety 1959 až 2004

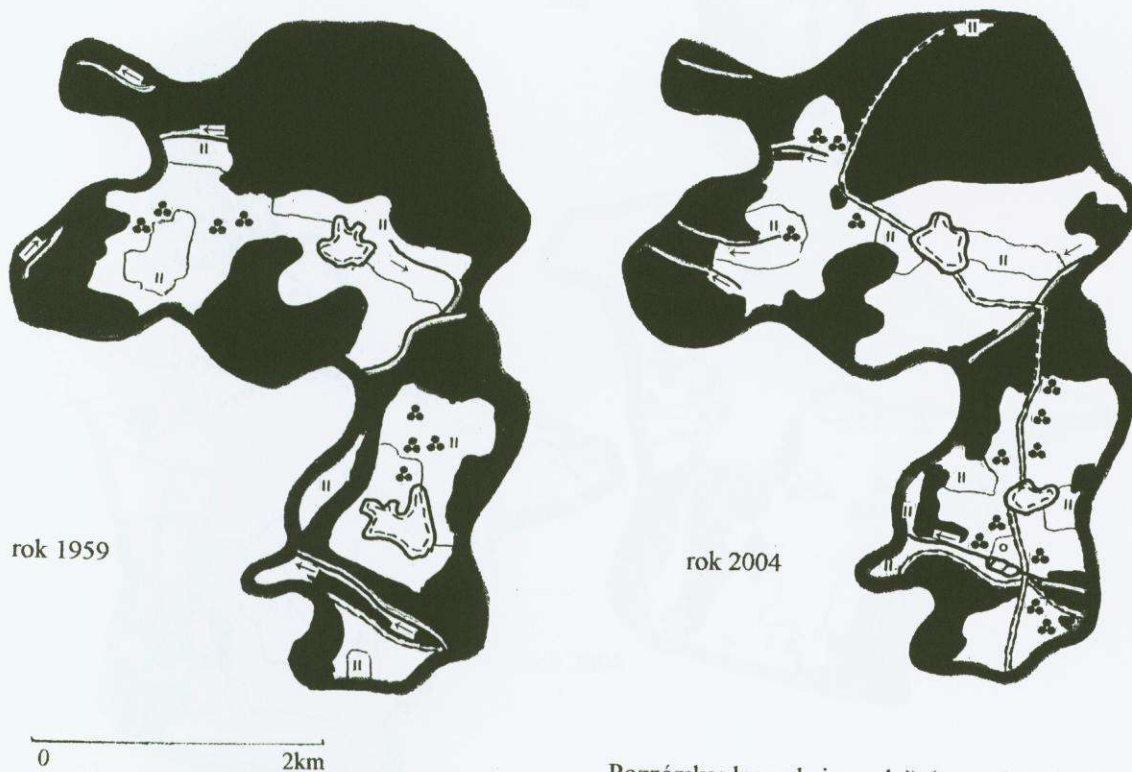
Obrázek 19. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Hodonice u Malont mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 20. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Hradiště u Kaplice mezi lety 1959 až 2004

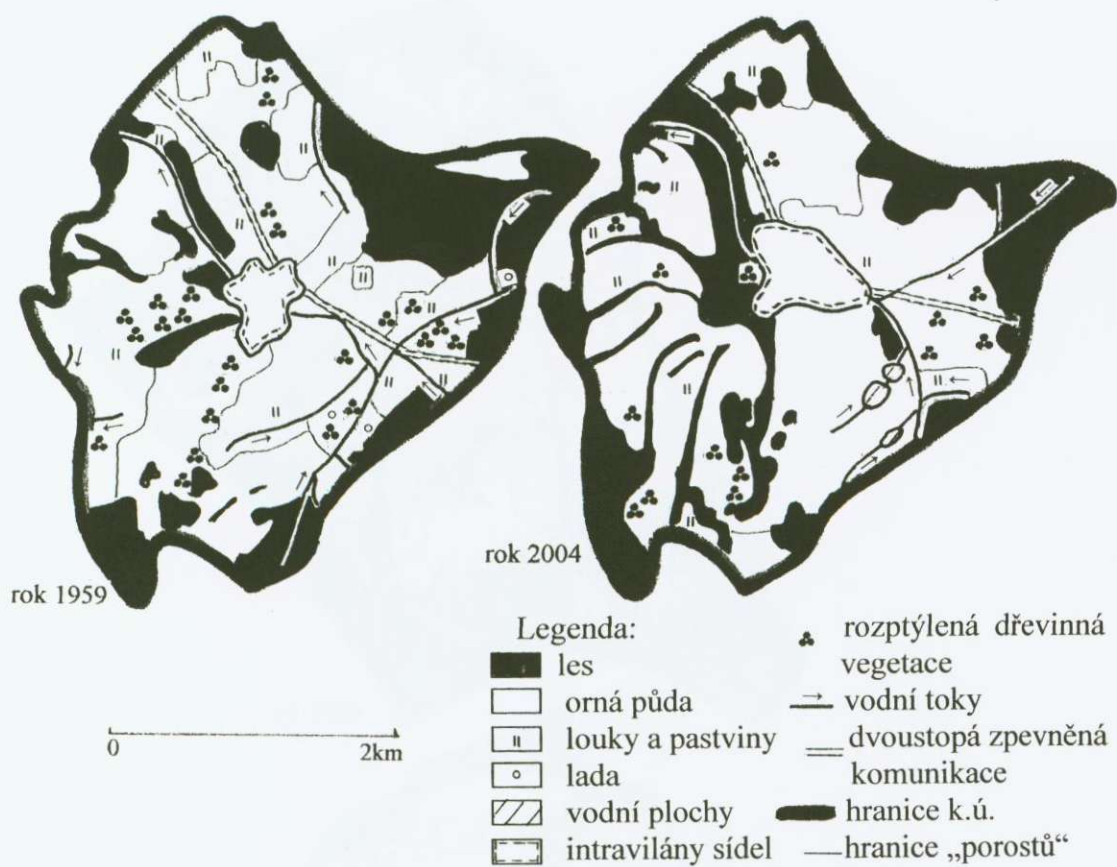

Obrázek 21. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Chlum nad Malší a Malče mezi lety 1959 až 2004

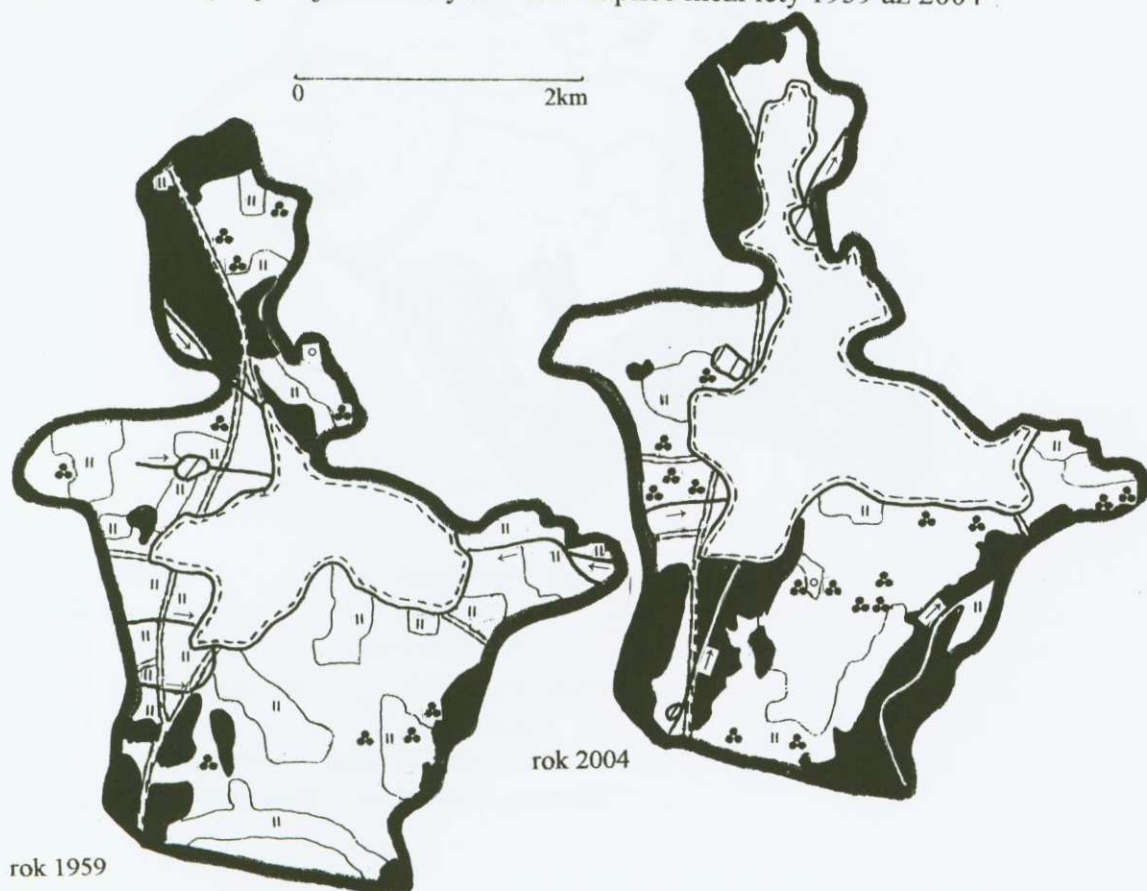

Poznámka: legenda je společná pro oba obrázky.

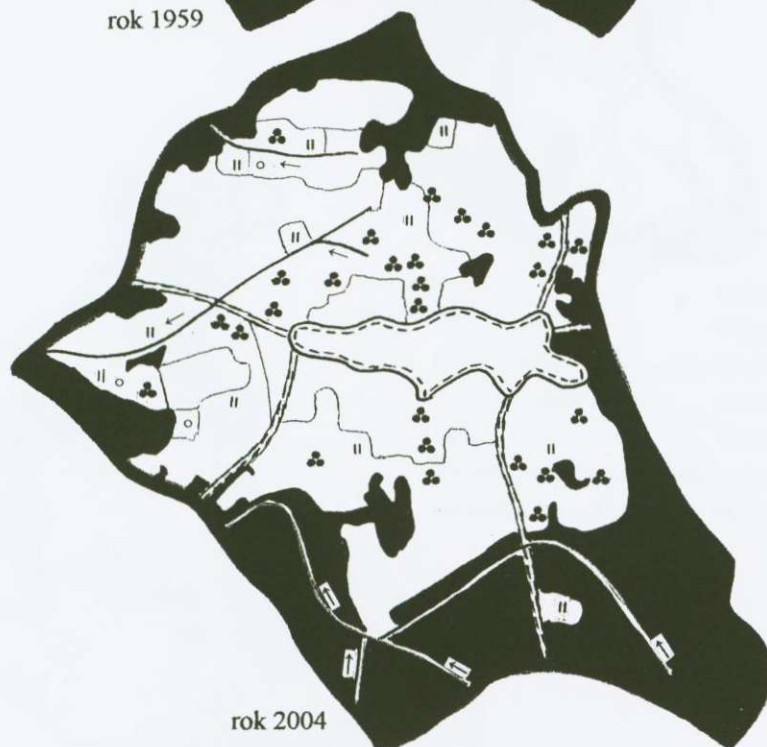
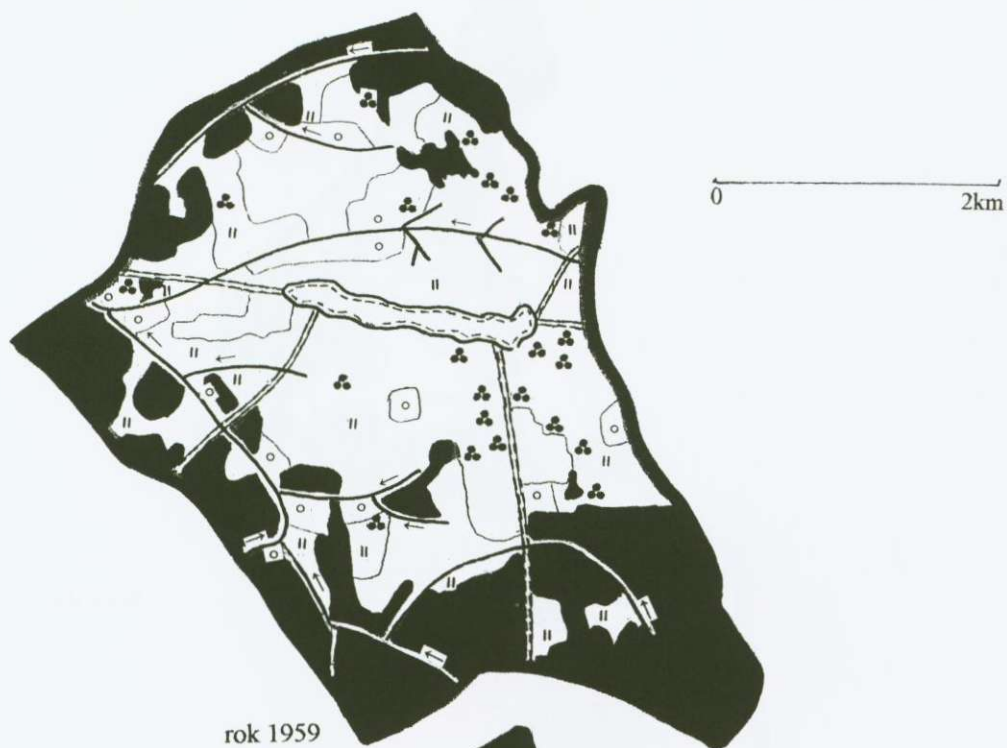
Obrázek 22. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Jaroměř u Malont mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 23. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Kaplice mezi lety 1959 až 2004

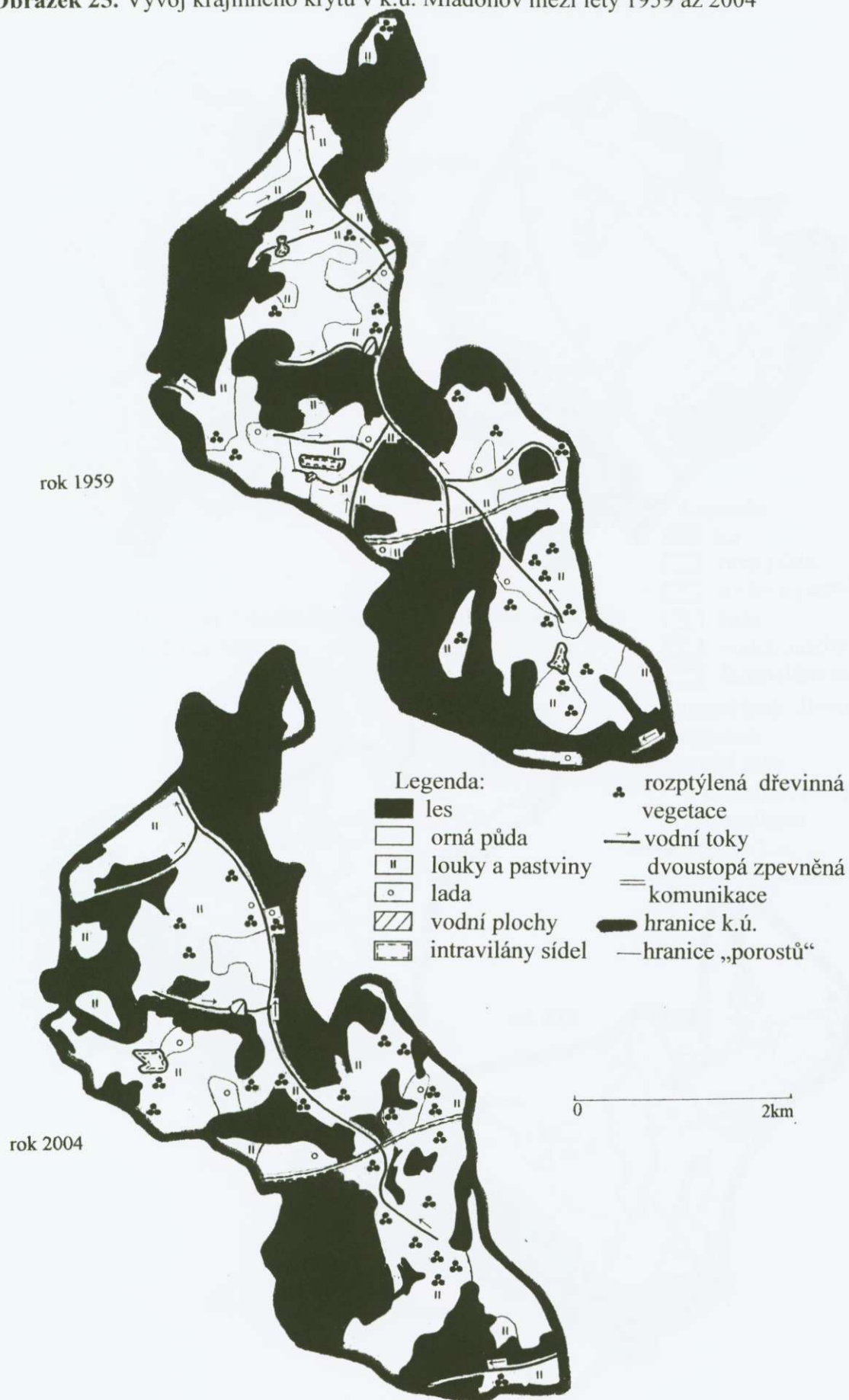

Obrázek 24. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Malonty mezi lety 1959 až 2004

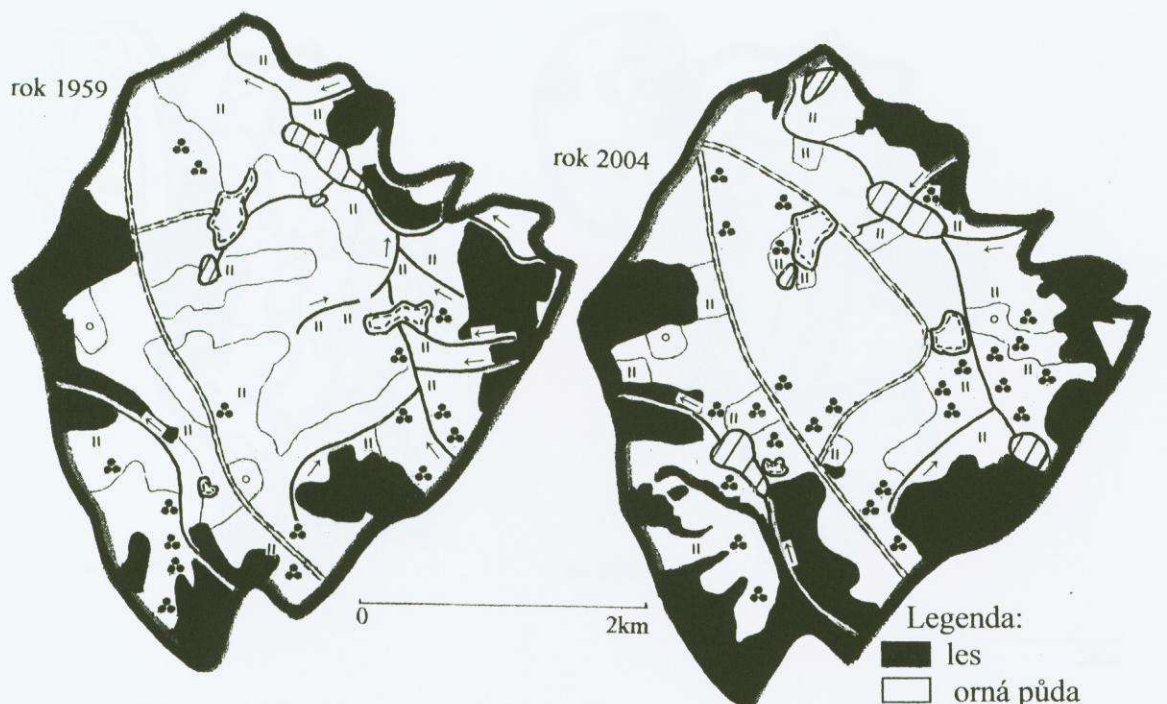

- Legenda:
■ les	••• rozptýlená dřevinná vegetace
□ orná půda	→ vodní toky
▨ louky a pastviny	== dvoustopá zpevněná komunikace
○ lada	— hranice k.ú.
▨ vodní plochy	— hranice „porostů“
▨ intravilány sídel	

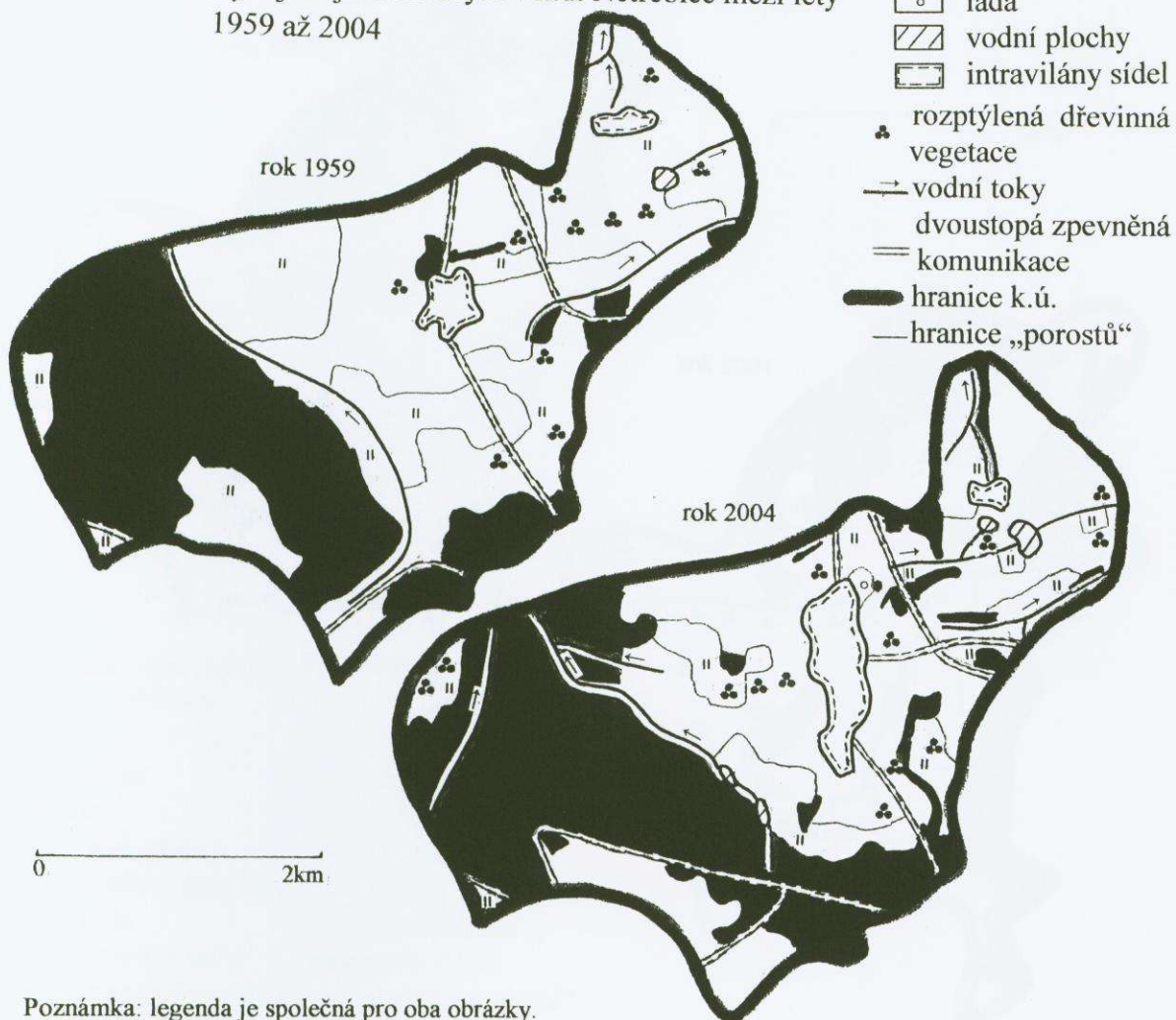
Obrázek 25. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Mladoňov mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 26. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Mostky mezi lety 1959 až 2004

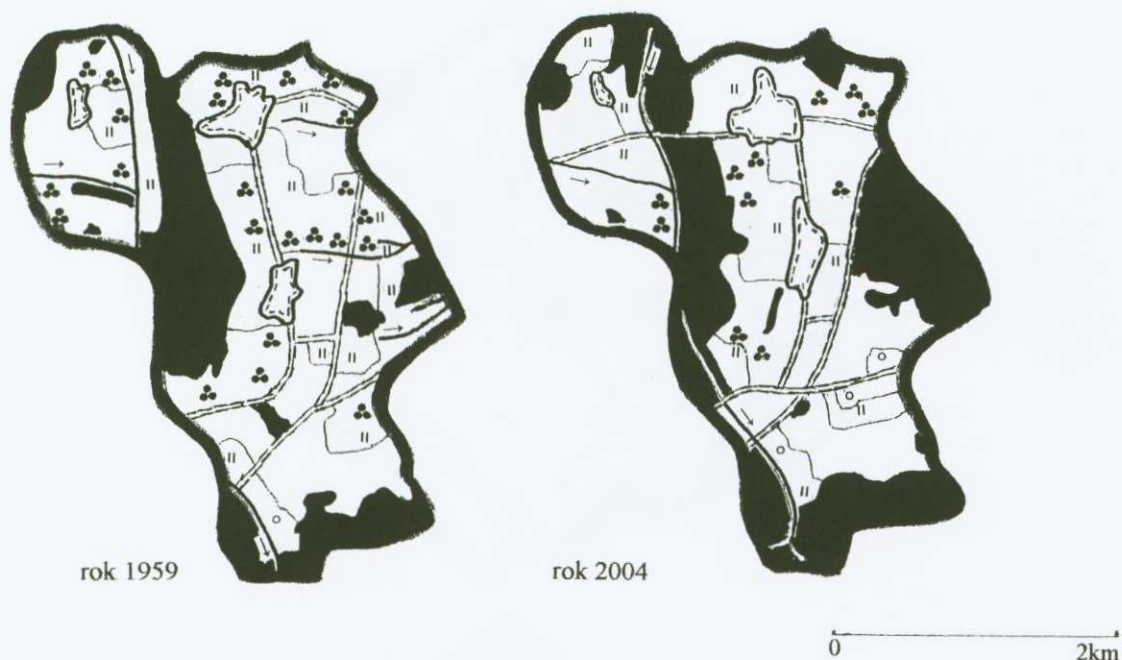

Obrázek 27. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Netřebice mezi lety 1959 až 2004

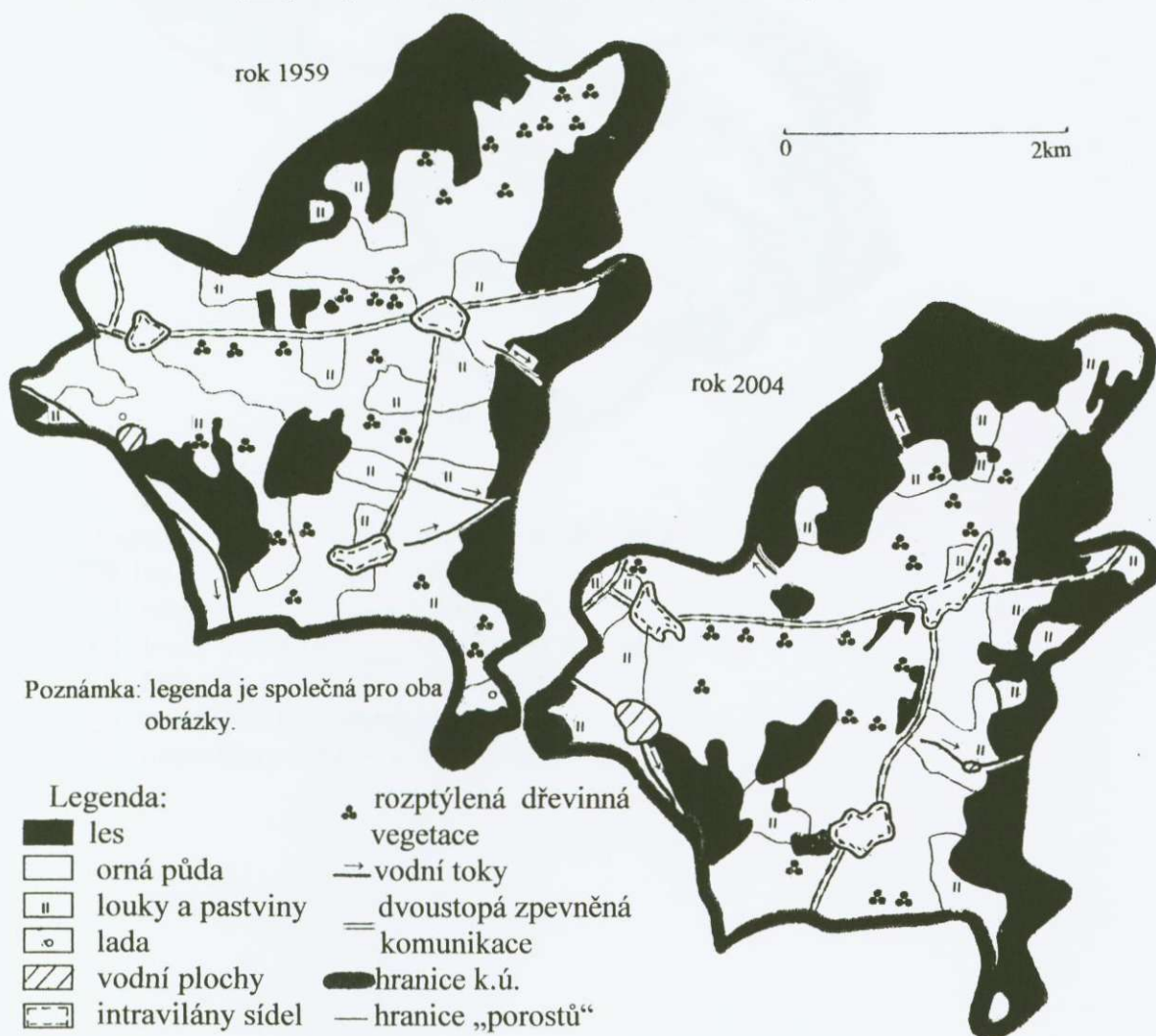

Poznámka: legenda je společná pro oba obrázky.

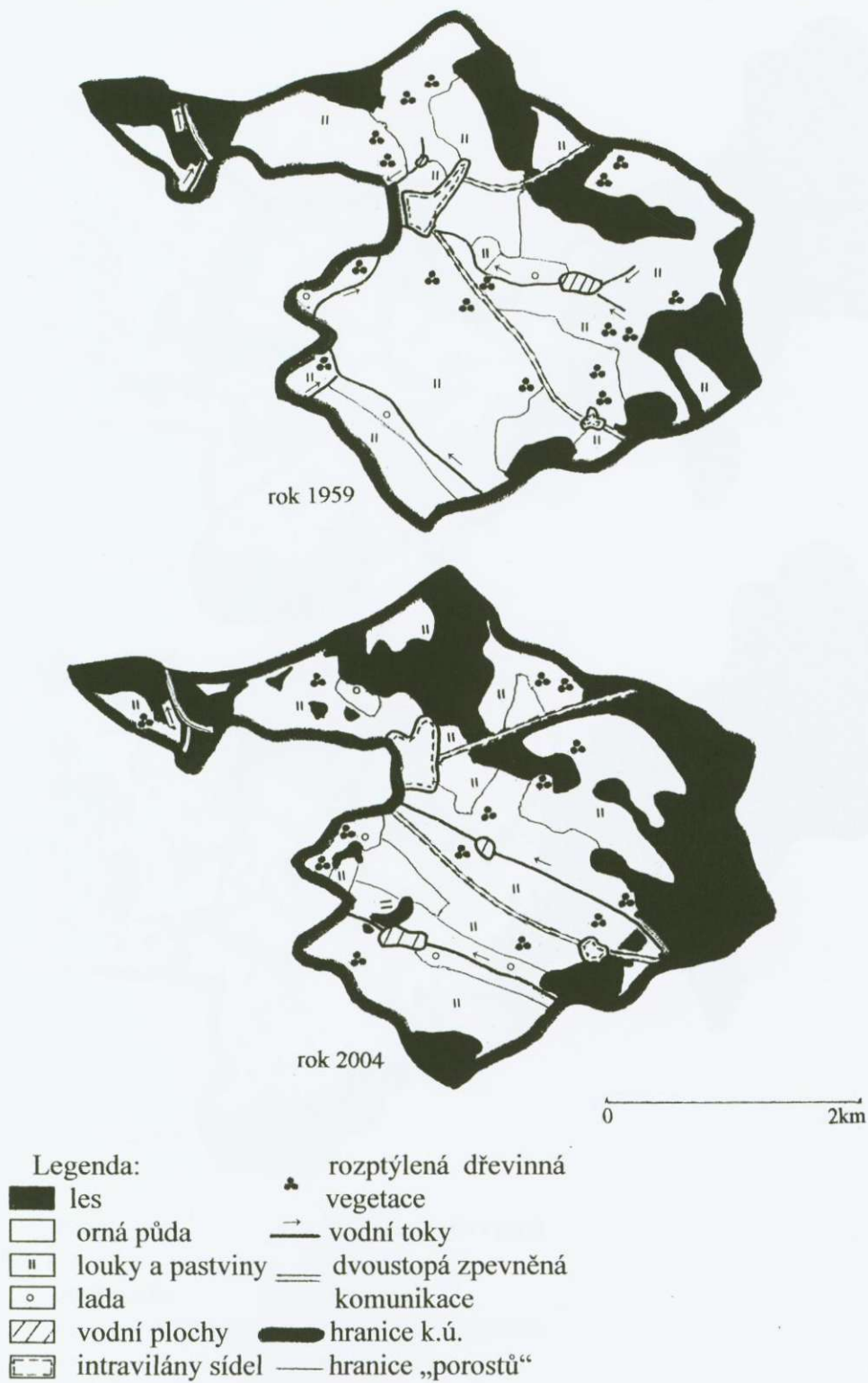
Obrázek 28. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Omlenice mezi lety 1959 až 2004

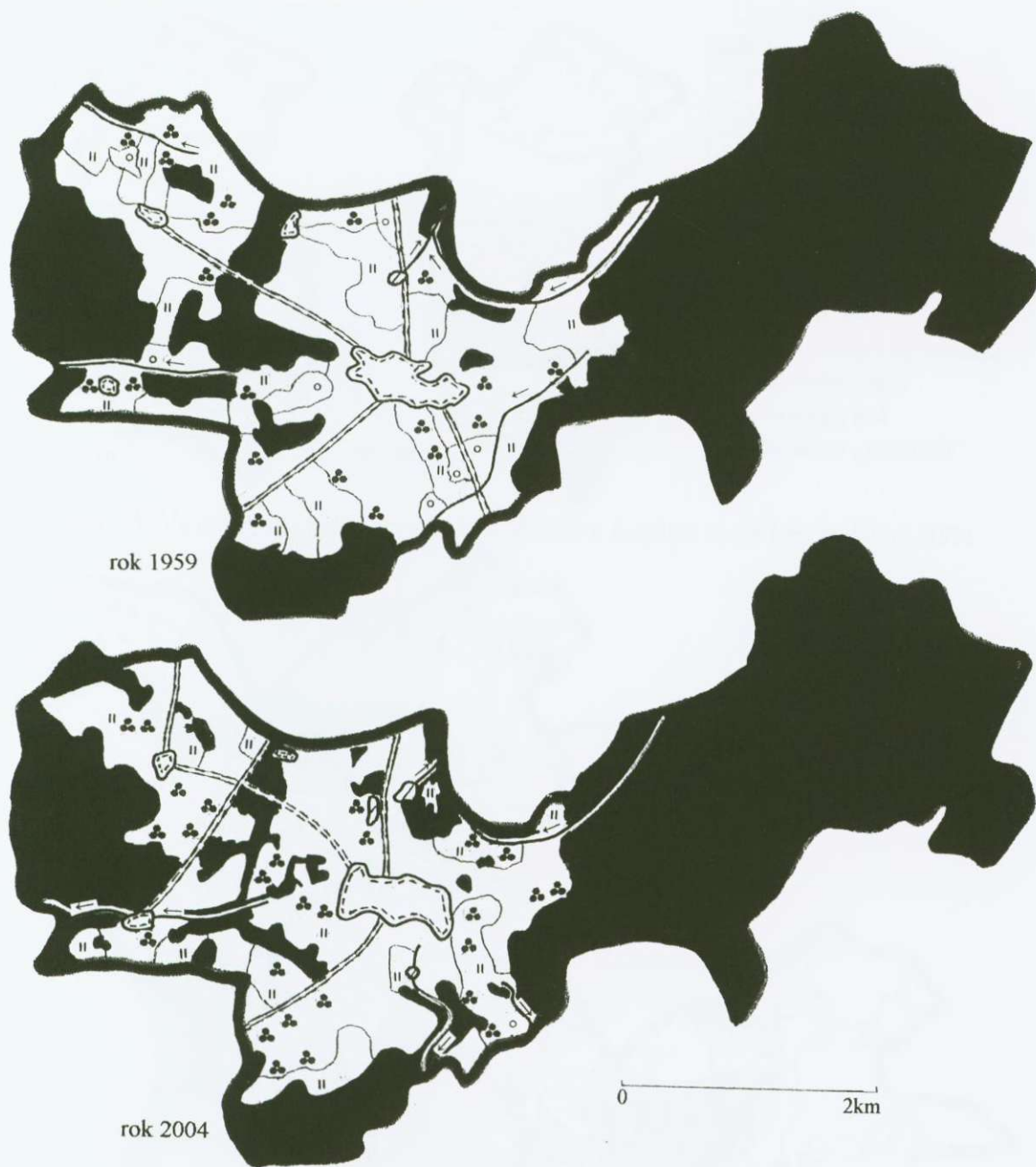
Obrázek 29. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Pořešín mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 30. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Rychnov nad Malší mezi lety 1959 až 2004

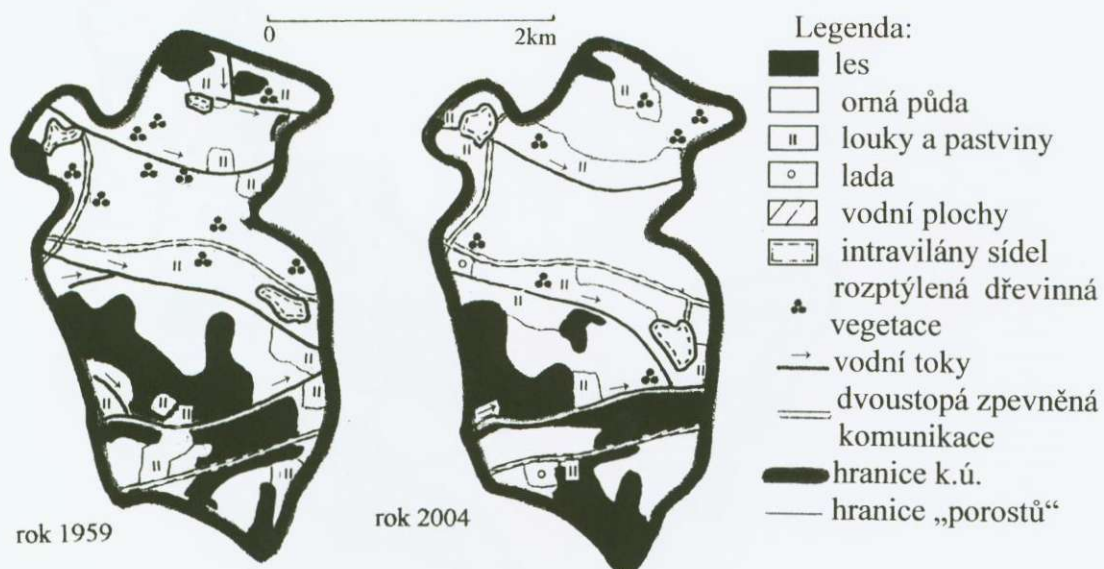

Obrázek 31. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Soběnov mezi lety 1959 až 2004

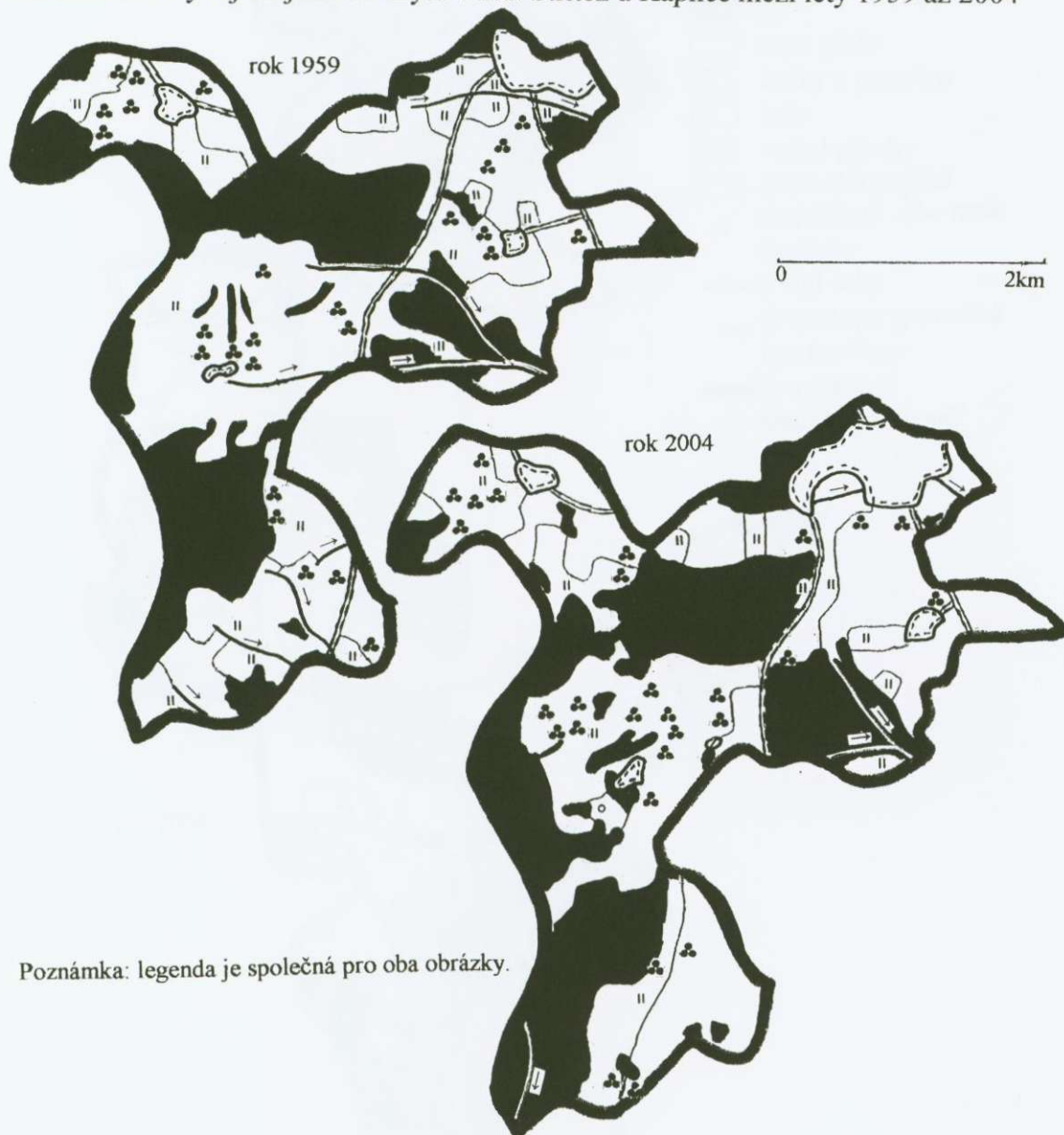

- Legenda:
■ les	• rozptýlená dřevinná vegetace
□ orná půda	→ vodní toky
□ louky a pastviny	== dvoustopá zpevněná komunikace
○ lada	— hranice k.ú.
▨ vodní plochy	— hranice „porostů“
▤ intravilány sídel	

Obrázek 32. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Stradov u Kaplice mezi lety 1959 až 2004

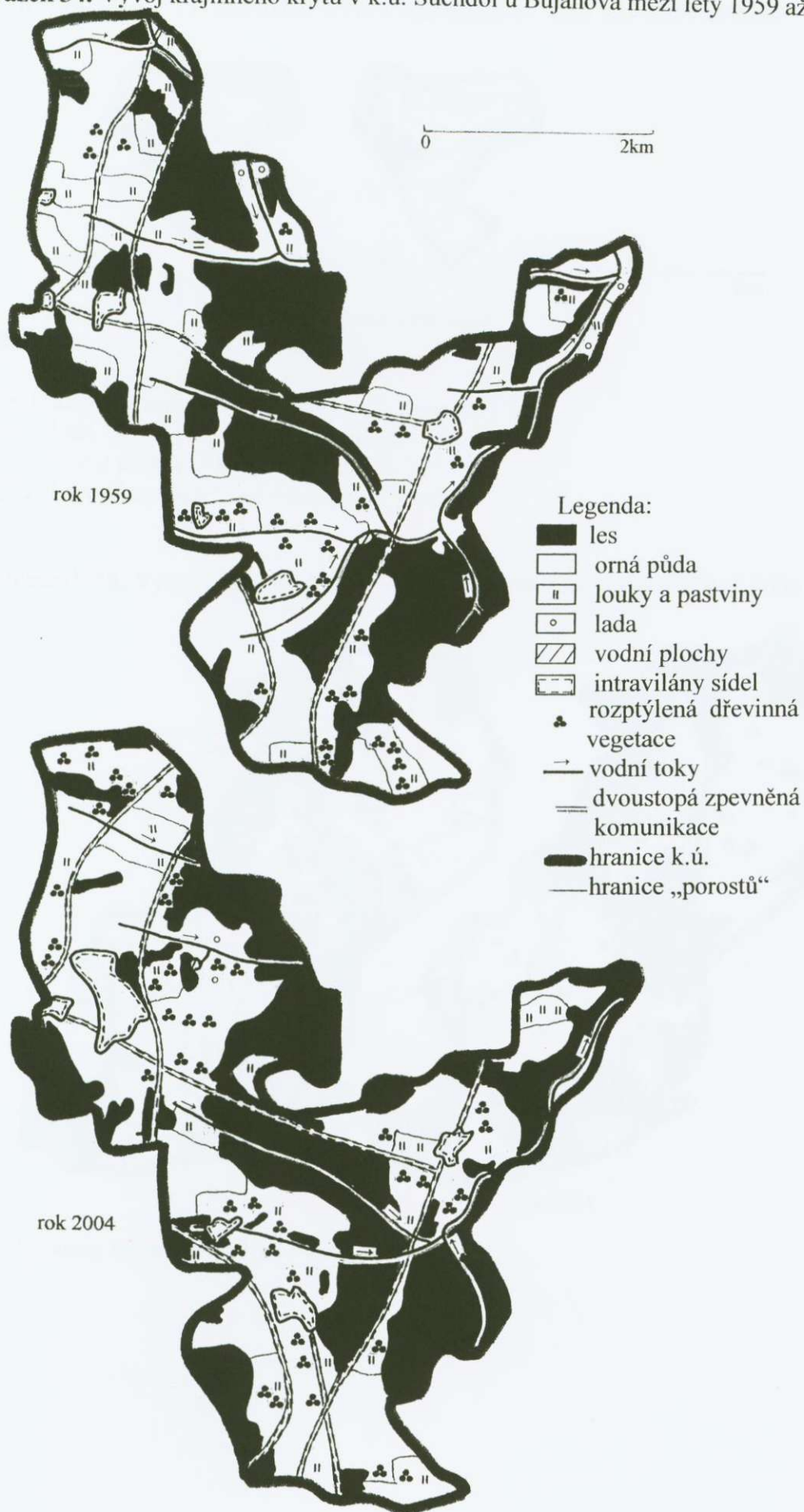

Obrázek 33. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Střítež u Kaplice mezi lety 1959 až 2004

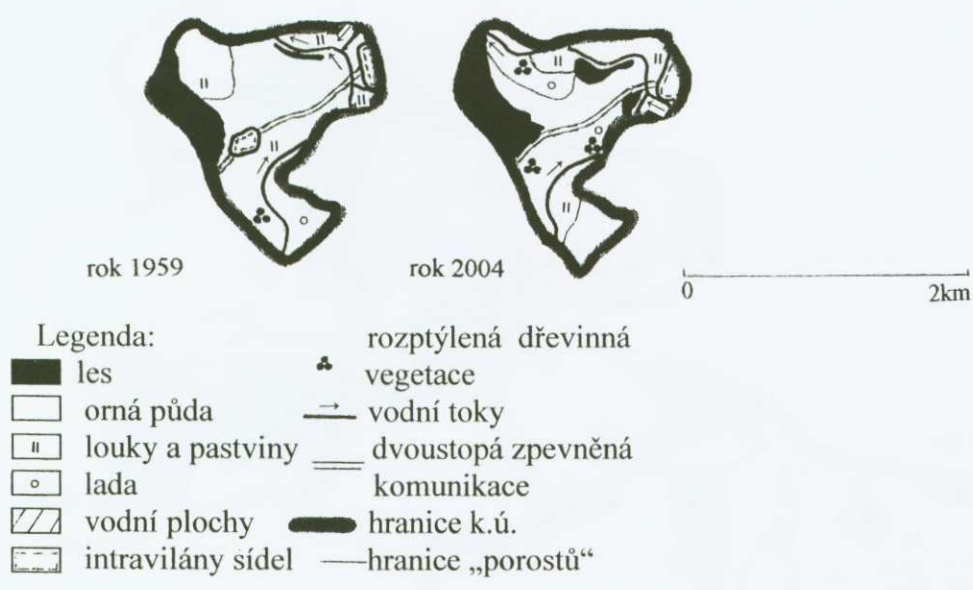

Poznámka: legenda je společná pro oba obrázky.

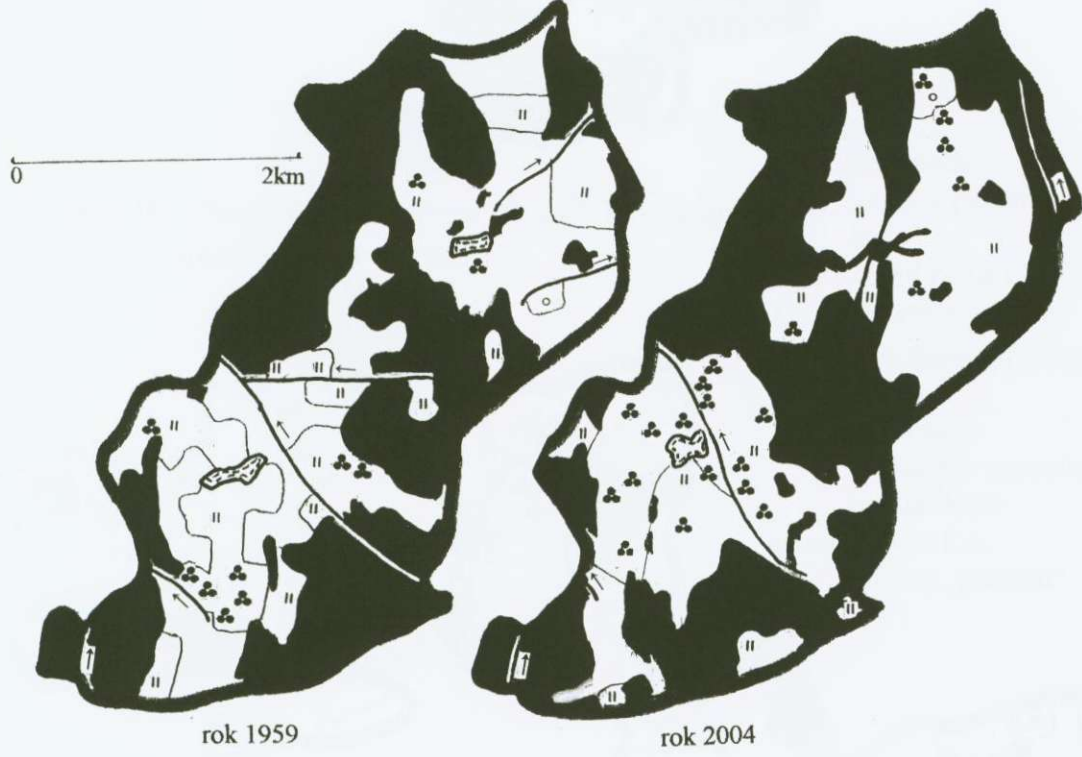
Obrázek 34. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Suchdol u Bujanova mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 35. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Štědrkov mezi lety 1959 až 2004

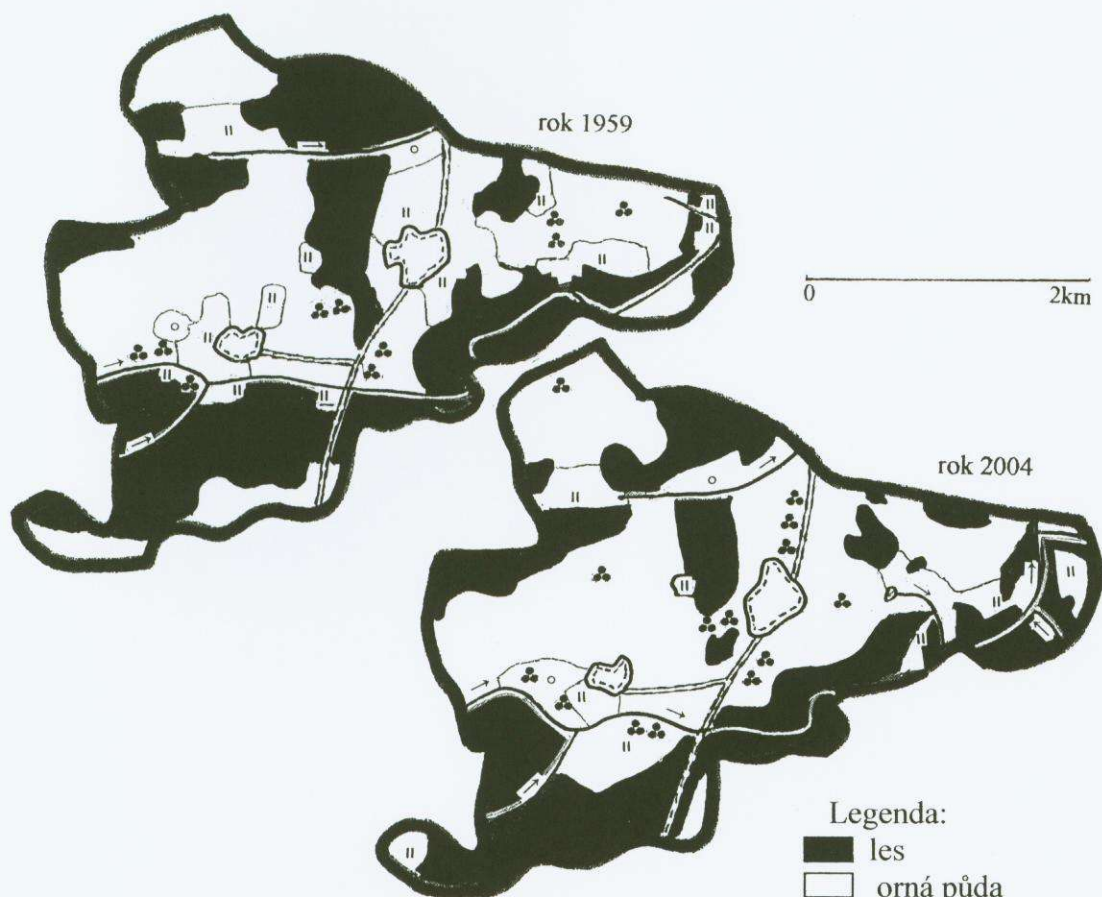

Obrázek 36. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Všeměřice mezi lety 1959 až 2004

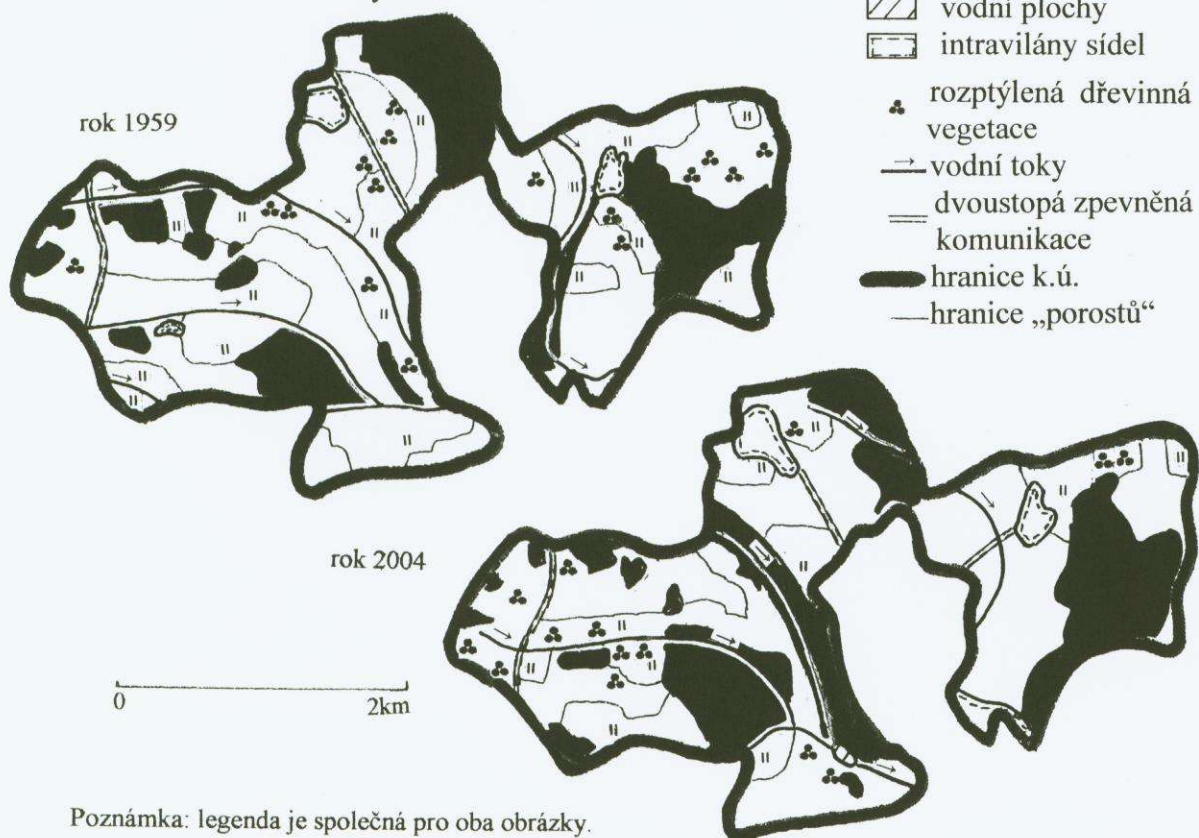

Poznámka: legenda je společná pro oba obrázky.

Obrázek 37. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Zdíky mezi lety 1959 až 2004

Obrázek 38. Vývoj krajinného krytu v k.ú. Žďár u Kaplice mezi lety 1959 až 2004

Poznámka: legenda je společná pro oba obrázky.